

MTX 127455

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา
สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร

ดาบตำรวจพิทักษ์ แสนจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2562

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

เรื่อง : การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรทรายมูล
จังหวัดยโสธร

ผู้วิจัย : ดาบตำรวจพิทักษ์ แสนจันทร์

ได้รับอนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)
คณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรคคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนากุม)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยุภาศ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร)

ชื่อเรื่อง	: การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร
ผู้วิจัย	: คาบตำรวจพิทักษ์ แสนจันทร์
ปริญญา	: รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รัฐประศาสนศาสตร์) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อาจารย์ที่ปรึกษา	: รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ยูภาศ รองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร
ปีการศึกษา	: 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 3 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีในการป้องกันอาชญากรรมสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตาม 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ และ 5) พื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในพื้นที่อำเภอทรายมูล ที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 377 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ของ เกรจซีและมอร์แกน ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test และ f - test

ผลการวิจัยพบว่า (1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็น ร้อยละ 51.20 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 - 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.90 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 35.80 และเกินครึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเกษตรกรมากถึง ร้อยละ 54.1 โดยอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลทรายมูลเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 35.30 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า ด้านการป้องกันทรัพย์สิน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ และด้านการแจ้งข่าวสาร ตามลำดับ (2) ผลการทดสอบสมมติฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และพื้นที่ตำบล

ที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ประชาชนควรร่วมมือกับเจ้าพนักงาน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ควรสอดคล้องดูแลความปลอดภัยในชุมชนของตนเอง และเฝ้าระวังคนแปลกหน้า รถแปลกที่ที่เข้ามาในหมู่บ้าน / ชุมชนของตน ควรมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น สถิติอาชญากรรม รูปแบบอาชญากรรมใหม่ๆ หรือรูปพรรณของผู้ก่ออาชญากรรม มีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันอาชญากรรม หรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม และควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เจ้าหน้าที่ควรออกรับฟังปัญหาของประชาชนตามชุมชน เพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีเบอร์โทรศัพท์สายตรวจติดไว้ที่ศาลากลางบ้าน ควรปลูกฝังจิตสำนึกในการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันอาชญากรรมตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดทักษะและองค์ความรู้ เจ้าพนักงานตำรวจควรออกตรวจพื้นที่ให้ถี่ขึ้นมากขึ้น อธิบายให้ข้อมูลกับประชาชนในชุมชนให้เกิดเข้าใจ เข้าถึงชุมชน สร้างความคุ้นเคย เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชน สร้างความมั่นใจให้กับประชาชนเข้าใจในบริบทของแต่ละชุมชนจะทำให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือมากขึ้น ทั้งตำรวจ ผู้นำ และชาวบ้าน ควรมีการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ หรือให้รางวัลให้กับชาวบ้าน / ชุมชนที่มีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชนหมู่บ้านของตนเอง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมให้มากขึ้น ควรจัดกิจกรรม / โครงการให้ชาวบ้านร่วมกับตำรวจให้มากขึ้น เช่น กีฬาสัมพันธ์

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วมของประชาชน, การป้องกันอาชญากรรม

Title : Public Participation In Crime Prevention : Case Study Of Saimoon Police Station,
Yasothon Province

Author : Pol.Snr.Sgt.Maj. Pitak Sanjan

Degree : Master of Public Administration (Public Administration)
Rajabhat Maha SaraKham University

Advisor : Associate Professor Dr. Yupaporn Yupas
Associate Professor Dr. Saovalak Kosonkittiumporn

Year : 2019

ABSTRACT

The research is in the study of three factors : (1) In order to review the level of participation of people in the prevention of crime, Saimoon Police Station, in Yasothon province. (2) To compare the people's participation in crime prevention Saimoon Police Station, in Yasothon province, 1) Sex 2) Age 3) education 4) and 5), the area which lives different. in order to review the suggestions relating to the people's participation in crime prevention Saimoon Police Station, in Yasothon province, the group, the respondents in the study is the people in the area, Saimoon the age of 18 years of 377 people tools to do so using a size of Krejcie, and Morgan with a 95 percent reliability record in the research, percentage, on average, the standard deviation, t - test and f - test

The researchers found that (1) Analysis of personal factors of respondents. From a sample of 377 people Found Is female, more than male, 51.20 % Most of them are between 46 - 55 years old, representing 32.90 percent. Most respondents had primary education at 35.80 percent. And more than half of respondents had a farmer occupation of 54.10 percent Mostly living in Saimoon Subdistrict, 35.30% The results of the analysis of public participation in crime prevention in 5 aspects, In the overall picture it is at a high level. Found that the protection of property Participation is at a high level. Followed by In cooperation with government officials And News notification respectively. (3) Hypothesis test results The results of data analysis comparing the participation of People in crime prevention Of Saimoon Police Station, Yasothon Province Have different gender, age, education level, occupation and district area Level of participation in crime prevention not different With statistical significance at the level of .05 (4) Other suggestions about the involvement in crime prevention in the area, Saimoon, in Yasothon province, the people should cooperate with officials,

got help staff monitor their own community safety, should monitor their safety in their own communities, and to beware of strangers a strange place in the community Should participate in the awareness of information, Access to useful information, such as crime statistics, new crime patterns Or identification of criminals Participate in crime prevention planning Or prevent the risk of criminal action, Should allow people to participate in the comments, Officials should listen to the problems of people in the community., Increase communication channels between people and police., should be a telephone number attached to the town hall. Should instill consciousness in maintaining order and prevent crime from children to create skills and knowledge., Police should check more frequently Explain, give information to people in the community to understand. Reach the community ,familiarize, become one with the community., build confidence for the people., understand in the context of the community., Will allow villagers to cooperate more., Both police and community leaders should be motivated. Motivation or rewarding the villagers for cooperation., With the objective of creating responsibility for society, community and village., Should provide more activities or projects with police and villagers such as sports relations.

Keywords : Participation, Crime Prevention

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิทยา เจริญศิริ ประธานสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สัญญา เคนา ภูมิ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ภักดี โพธิ์สิงห์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ยุภาพร ชูภาส ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ผู้ให้คำแนะนำ อาจารย์ ร.ต.ต. ดร.สนุก สิงห์มาตร รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมฆไชสง และ อาจารย์ ดร. สุวิมล สมไชย ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณบุพการีที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้วิจัยมาโดยตลอด และขอขอบคุณเพื่อน ๆ ร่วมรุ่น นักศึกษารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม ตลอดจนผู้ที่ให้คำแนะนำอื่น ๆ ที่ไม่ถูกกล่าวถึง ซึ่งได้ส่งเสริมให้ข้อคิดเห็นที่เป็นคุณ - ประโยชน์กับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัย ขอมอบคุณความดีนี้ให้แด่ บิดา - มารดา ตลอดจนบูรพาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประศาสน์การศึกษาแก่ผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คาบตำรวจพิทักษ์ แสนจันทร์

สารบัญ

หัวเรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญ	ซ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฎ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	5
1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย	5
1.4 สมมติฐานการวิจัย	5
1.5 ขอบเขตการวิจัย	6
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	7
1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ	8
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรม	9
2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรม	9
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม	11
2.3 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	21
2.4 ตัวแปรที่ศึกษา	36
2.5 ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจระยะ 20 ปี ของสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ	50
2.6 บริบทอำเภอทรายมูล	65
2.7 ประวัติ การกิจของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร	71
2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	74
2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย	85

หัวเรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	86
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	86
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	88
3.3 การสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย	89
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	90
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	90
3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	92
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	93
4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	93
4.2 ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล	94
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	111
5.1 สรุปผล	111
5.2 อภิปรายผล	113
5.3 ข้อเสนอแนะ	118
บรรณานุกรม	120
ภาคผนวก	126
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	127
ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)ของแบบสอบถาม	136
ภาคผนวก ค คำอธิบายจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม	139
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์	142
การเผยแพร่ผลงานวิจัย	146
ประวัติผู้วิจัย	147

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	87
4.1 จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	94
4.2 จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	94
4.3 จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม ระดับการศึกษา	95
4.4 จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ	95
4.5 จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพื้นที่ ตำบลที่อาศัยอยู่	96
4.6 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกัน อาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร รวมทั้ง 5 ด้าน	96
4.7 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกัน อาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	97
4.8 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกัน อาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการป้องกันทรัพย์สิน	99
4.9 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกัน อาชญากรรม: กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการแจ้งข่าวสาร	100
4.10 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกัน อาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการสนับสนุนการป้องกัน	101
4.11 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกัน อาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการประเมินผลการป้องกัน	102

ตารางที่	หน้า
4.12 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามเพศ	103
4.13 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานี ตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามอายุ	104
4.14 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามระดับการศึกษา	105
4.15 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามอาชีพ	106
4.16 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่	107
4.17 แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการป้องกัน อาชญากรรมมากยิ่งขึ้นและหาแนวทางมาตรการแก้ไข เพื่อนำผลการศึกษา ที่ได้มากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน อาชญากรรม	108
ข.1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม	137
ค.1 ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม	140

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
2.1	ตัวอย่างการภาพประกอบการทำบทนิพนธ์	24
2.2	กรอบแนวคิดการวิจัย	85

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

สภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศไทยในยุคปัจจุบันอยู่ในช่วงที่เศรษฐกิจโลกกำลังซบเซา สถานประกอบการต่างๆต่างก็พร้อมใจกันปลดพนักงานบางส่วนออก หรืออาจล้มเลิกกิจการก่อให้เกิดผู้คนว่างงานเป็นจำนวนมาก สภาพสังคม เกิดความแตกต่างระหว่างคนจนกับคนรวยเทียบกับไม่ติด เกิดปัญหาขาดแคลนที่อยู่อาศัย ซึ่งเหล่านี้ปัญหาที่รัฐบาลควรให้ความสนใจใส่ใจกับเรื่องเศรษฐกิจเป็นอย่างยิ่ง เพื่อความอยู่ดีกินดีของประชาชน รวมไปถึงปัญหาที่เกี่ยวกับการศึกษาซึ่งเด็กผู้ด้อยโอกาสจำนวนมากกำลังรอโอกาสได้รับการศึกษา เพื่อให้เด็ก ๆ เหล่านั้น ได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียนและเป็นผู้ใหญ่ที่มีอนาคตที่ดีได้พัฒนาชาติบ้านเมืองต่อไป แน่แน่นอนว่าหากรัฐบาลยังคงเมินเฉยกับการแก้ปัญหา ๆ หนึ่งที่สำคัญยิ่งต่อสภาพสังคมไทย ปัญหาที่นั่น ก็คือ ปัญหาอาชญากรรมที่กระทบต่อชีวิตและทรัพย์สิน เช่น คดีฆ่าผู้อื่นทำร้ายร่างกายข่มขืนกระทำชำเราลักทรัพย์วิ่งราวทรัพย์ ชิงทรัพย์ และปล้นทรัพย์ เป็นต้น เพราะเป็นปัญหาร้ายยิ่งต่อสังคมไทยที่มีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนเป็นปัญหาที่สร้างความไม่สงบให้แก่สังคมสร้างความเดือดร้อนต่อชีวิตและทรัพย์สิน (ชุตตา พวงมาลัย, 2560)

จากผลสำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เปิดเผยผลสำรวจความคิดเห็นของประชาชน เรื่อง “ปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน” โดยได้ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 23 – 24 สิงหาคม 2560 โดยสอบถามความคิดเห็นจากประชาชนทั่วประเทศ กระจายทุกภูมิภาค ระดับการศึกษา และอาชีพ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,250 หน่วย ตัวอย่างเกี่ยวกับปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน จากการสำรวจเมื่อถามถึงความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับระดับความรุนแรงของปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบันที่ปรากฏเป็นข่าวตามสื่อต่าง ๆ เช่น การฆาตกรรม การทะเลาะวิวาท การข่มขืน หรือกระทำชำเราทางเพศ การปล้น ชิงทรัพย์ หรือก่อความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดน พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่ ร้อยละ 52.32 ระบุว่า มีความรุนแรงมาก เพราะสภาพสังคมในปัจจุบันเปลี่ยนไป เศรษฐกิจตกต่ำ ผู้คนเครียดกันมากขึ้น อารมณ์รุนแรงขึ้น สภาพจิตใจที่เสื่อมลง ขาดศีลธรรม ไม่มีจิตสำนึก เกิดจากพฤติกรรมเลียนแบบ มีเหตุการณ์เกิดขึ้นบ่อยครั้ง และผู้ที่ก่อเหตุมีอายุลดน้อยลง อีกทั้งยังมีวิธีการที่รุนแรงและโหดเหี้ยมมากขึ้นเรื่อย ๆ ส่วนหนึ่งเกิดจากการเลี้ยงดูของครอบครัว ผู้ปกครองไม่ค่อยมีเวลาให้กฎหมายอ่อนแอ ไม่ได้คาด

สังคมไทยอ่อนแอ และบางส่วนระบุว่ามีความรุนแรงต่างตัวเข้ามาในไทยมากขึ้นและขาดการควบคุม รongลงมา ร้อยละ 41.52 ระบุว่า มีความรุนแรงค่อนข้างมาก เพราะสังคมไทยทุกวันนี้เปลี่ยนไปกฎหมาย บ้านเมืองอ่อนแอ ไม่เด็ดขาด คนจึงไม่เกรงกลัวกฎหมายกล้าที่จะก่อเหตุมากขึ้น พื้นฐานครอบครัว ที่ขาดการเลี้ยงดู หรือขาดความเอาใจใส่ สภาพจิตใจของคนที่เสื่อมลง ใจร้อนมากขึ้น ขาดการควบคุม นอกจากนี้ยังระบุว่าเป็นเพราะปัญหาสังคม เศรษฐกิจ การศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม ยาเสพติด การแต่งกายของผู้หญิงที่ล่อแหลม มีการก่อเหตุอาชญากรรมแทบรายวัน ซึ่งสมัยก่อนมีการก่ออาชญากรรม ไม่เยอะเหมือนในปัจจุบัน และสื่อทุกวันนี้เข้าถึงได้ง่าย จึงเกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ (นิค้าโพล, 2560) จากที่กล่าวข้างต้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้นำนโยบายการบริหารราชการสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ มากำหนดเป็นแผนปฏิบัติราชการ ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ได้แก่ ยุทธศาสตร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2564 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ยกกระดับขีดความสามารถ ในการปฏิบัติภารกิจหลักเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล 2) การพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน 3) การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจและ 4) การสร้างความเข้มแข็งในการบริหารสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะใช้ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงานและพัฒนาองค์การเพื่อผลักดันสำนักงานตำรวจแห่งชาติ บรรลุ เป้าหมายตาม วิสัยทัศน์ “เป็นตำรวจมืออาชีพเพื่อความผาสุกของประชาชน” ตามยุทธศาสตร์สำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2564 (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2555)

จากที่กล่าวมาจะเห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ มีส่วนสัมพันธ์กับงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมืออย่างมากจาก ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนทั้งประชาชนซึ่งถือเป็นกลไกสำคัญอย่างหนึ่งในการดำเนินงาน ให้เกิดความสำเร็จ หรือล้มเหลวได้หากได้รับความร่วมมือจากประชาชน ซึ่ง Rosenbaum, Dennis, Eusevio and Daughtry (1991, p. 96) ที่ได้เสนอแนวคิดใหม่ในการป้องกันอาชญากรรมว่า “การป้องกัน และควบคุมอาชญากรรมเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของตำรวจแต่ฝ่ายเดียว โดยวิธีบังคับใช้กฎหมาย ประชาชนมีสถานภาพเพียงให้การยอมรับกับตำรวจเท่านั้น” เป็นแนวความคิดที่ได้รับการปฏิบัติมา ช้านานแล้วในช่วงปีที่ผ่านมาได้มี “การปฏิวัติเชิงนโยบายแนวคิด”(Kelling and George, 1998, p. 32) เกี่ยวกับบทบาทของตำรวจและชุมชนที่เรียกกันว่า “ความเป็นหุ้นส่วน” (Partnership) ในการป้องกัน และควบคุมอาชญากรรมซึ่งเชื่อกันว่า “การป้องกันอาชญากรรมที่ประสบผลสำเร็จขึ้นอยู่กับชุมชน มากกว่าตำรวจ” บทบาทของตำรวจและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม จึงเปลี่ยนแปลงไป จากแนวคิดเดิมที่ว่าประชาชนช่วยเหลือตำรวจมาเป็นตำรวจช่วยเหลือประชาชนตำรวจจึงมีบทบาท สำคัญในการช่วยเหลือชุมชนให้เข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองและใช้มาตรการควบคุมทางสังคมในการ ป้องกันและควบคุมอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ประชัช เปี่ยมสมบูรณ์ (2551, น. 28) ยังได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ของตำรวจ ในการป้องกันอาชญากรรมว่าโดยทั่วไปแล้วการป้องกัน ย่อมหมายถึง การดำเนินการใดเพื่อป้องกัน มิให้ส่งผลที่จะเกิดขึ้นแต่ในเรื่องของการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานมีปัญหาว่าการลงโทษผู้กระทำผิด หรือการสงเคราะห์ผู้พ้นโทษเช่นนี้เป็นการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานหรือไม่ซึ่งการดำเนินการนี้ เกิดขึ้นภายหลังจากที่อาชญากรรมเกิดขึ้นแล้ว หรืออีกนัยหนึ่งเป็นการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐาน โดยการข่มขู่ยับยั้ง หรือการช่วยมิให้ผู้พ้นโทษกลับไปกระทำความผิดขึ้นอีก เน้นในเรื่องการปฏิบัติ ต่อผู้กระทำผิดเพื่อมิให้กระทำผิดซ้ำอีก นอกจากนี้ได้แบ่งการป้องกันอาชญากรรมพื้นฐานในแง่ของ การป้องกันที่สภาพแวดล้อม หรือที่ตัวอาชญากร หรือในแง่ของการป้องกันก่อนที่จะเกิดอาชญากรรม และหลังจากเกิดอาชญากรรมแล้ว นอกจากนี้ยังได้แบ่งในแง่การป้องกันทางตรงกับทางอ้อมในด้าน การฝึกอาชีพการศึกษาการจับกุมปราบปรามของตำรวจการคุมประพฤติและการจำคุก เป็นต้น จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติพยายามที่จะแสวงหาความร่วมมือในการปฏิบัติ หน้าที่จากประชาชนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจงานในหน้าที่ของตำรวจ ดีขึ้น รู้จักสิทธิ และหน้าที่ของตนรู้จักป้องกันตนเอง และครอบครัวให้รอดพ้นจากอาชญากรรมและ อุบัติภัยต่าง ๆ ยิ่งขึ้น โดยกระตุ้นให้ประชาชนมีความตระหนักรู้เสมอว่า ปัญหาเหล่านั้นเป็นปัญหา ของสังคมที่ทุกคนจะต้องร่วมแรงร่วมใจกันช่วยกันแก้ไข และไม่ถือว่าเป็นภาระหน้าที่ของตำรวจ ฝ่ายเดียว (ทรงศักดิ์ รัศมี, 2551, น. 2 - 3)

สถานีตำรวจภูธรทรายมูล เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหา อาชญากรรม และปัญหาอาชญากรรมที่มีแนวโน้มทวีความรุนแรงและมีปริมาณมากขึ้น เพราะพื้นที่ รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนมีลักษณะเป็นสังคมชนบท กึ่งสังคมเมืองด้านภาวะที่ราคาสินค้าการเกษตรตกต่ำ การเมืองที่มีการแตกแยกทางความคิด วิธีการ ใช้ชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้แทบทุกคนต่างดิ้นรนต่อสู้ เพื่อความอยู่รอดของตนเองมากขึ้นประชาชน มิรายได้น้อย และเกิดการว่างงานบางคนบางกลุ่มไม่สามารถหางานทำได้ ก่อให้เกิดเหตุร้ายต่าง ๆ เช่น การลักทรัพย์ การค้าขายยาเสพติด ซึ่งเป็นสาเหตุของการสร้างความเดือดร้อนให้กับประชาชนในพื้นที่ โดยข้อมูลจากสถิติฐานความผิดคดีอาญา (คดี 4 กลุ่ม) ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล เปรียบเทียบ ห้วงระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม 2559 เปรียบเทียบกับห้วง มกราคม - ธันวาคม 2560 (สถานี ตำรวจภูธรทรายมูล, 2561) พบว่า กลุ่มคดีที่เป็นฐานความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ปีพ.ศ. 2559 รับแจ้ง จำนวน 4 คดี ปี พ.ศ. 2560 รับแจ้ง จำนวน 10 คดี เพิ่มขึ้น 6 คดี ฐานความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ปี พ.ศ. 2559 รับแจ้ง จำนวน 6 คดี ปี พ.ศ. 2560 รับแจ้ง จำนวน 15 คดี เพิ่มขึ้น 9 คดี ฐานความผิด ที่รัฐเป็นผู้เสียหาย ได้แก่ คดีการพนัน ยาเสพติด อาวุธปืน และวัตถุระเบิด เป็นต้น ปี พ.ศ. 2559 จับกุม จำนวน 91 ราย ปี พ.ศ. 2560 จับกุม จำนวน 213 ราย เพิ่มขึ้น 122 ราย

จากปรากฏการณ์ดังกล่าว พบว่า การเกิดอาชญากรรมมีแนวโน้มในสูงขึ้น เมื่อสำรวจกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ สถานีตำรวจภูธรทรายมูล มีเพียงจำนวน 69 นาย (สถานีตำรวจภูธรทรายมูล, 2561) ต่อประชากรในพื้นที่ จำนวน 31,307 คน (ข้อมูลทะเบียนราษฎร์อำเภอทรายมูล, 2561) เฉลี่ยกำลังข้าราชการตำรวจ 1 นาย ต่อประชาชน 441คน แต่ในการบริหารงานในสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธรนั้น ได้มีการแบ่งกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติงานหลายด้าน เช่น งานด้านธุรการ งานด้านการสอบสวน งานด้านการสืบสวนปราบปราม งานด้านการจราจรและงานด้านการป้องกัน เมื่อสำรวจกำลังพลที่ปฏิบัติงานด้านการป้องกันโดยตรงมีจำนวนน้อยและไม่เพียงพอเมื่อเกิดอาชญากรรมขึ้น ตำรวจอาจไม่สามารถติดตามสืบสวนจับกุมผู้กระทำผิดมาลงโทษตามกฎหมายได้ทันที

อนึ่งการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมุ่งเน้นในด้านการปราบปรามเป็นหลักโดยยึดถือหลักกฎหมาย โดยเคร่งครัดนั้น อาจมีการกระทบกระทั่งกับประชาชนในพื้นที่ จนทำให้ประชาชนเริ่มมีทัศนคติที่ไม่เป็นมิตรกับตำรวจทำให้การแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในการช่วยป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ไม่ได้รับความสนับสนุนและร่วมมือเท่าที่ควร (สถานีตำรวจภูธรทรายมูล, 2561)

ด้วยเหตุผลดังนี้ ผู้วิจัย จึงสนใจศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบของ สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำนวน 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลทรายมูล ตำบลนาเวียง ตำบลคู์ลาดตำบลไผ่ และตำบลดงมะไฟ อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ซึ่งมีอัตราการเกิดอาชญากรรมและคดีอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบมีแนวโน้มมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และสร้างความเชื่อมั่นของประชาชนที่มีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้วิจัย มุ่งหวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้รับจากผลการวิจัยครั้งนี้ จะใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายด้านการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหาอาชญากรรม และการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร เพื่อนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขสิ่งที่จะต้องแก้ไข ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ต่อไปในอนาคต

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร เป็นอย่างไร

1.2.2 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตาม 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ และ 5) พื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่ แตกต่างกันหรือไม่

1.2.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร

1.3.2 เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีในการป้องกันอาชญากรรม สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตาม 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ และ 5) พื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่ แตกต่างกัน

1.3.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธรที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนมาก

1.5 ขอบเขตการวิจัย

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาครั้งนี้ ได้ทำการวิจัย ณ เขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร รวม 5 ตำบล ได้แก่ ตำบลทรายมูล ตำบลนาเวียง ตำบลคูลาด ตำบลไผ่ และตำบลดงมะไฟ ในพื้นที่อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร

1.5.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ได้แก่

1.5.2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ และ 5) พื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่

1.5.2.2 ตัวแปรตาม คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม จากแนวคิดของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2562), กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ (2559), สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2557) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของ อรรถศาสตร์ พิลาเคน (2551), กฤษณ์ มีบำรุง (2556) ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้านการป้องกันทรัพย์สิน ด้านการแจ้งข่าวสาร ด้านการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรม และด้านการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม

1.5.3 ขอบเขตด้านประชากร

1.5.3.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาขั้นตอนนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร รวมจำนวน 25,206 คน

1.5.3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การศึกษามีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมสถานีตำรวจภูธรทรายมูล คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำนวน 377 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 - 610) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และใช้วิธีศึกษาแบบการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามตำบลมี 3 ชั้นตอน ดังนี้

ชั้นตอนที่ 1 แบ่งชั้นตามตำบล แบ่งออกเป็น 5 ตำบล

ชั้นตอนที่ 2 แบ่งตามสัดส่วนจากประชากรในแต่ละตำบล

ชั้นตอนที่ 3 เมื่อดำเนินการชั้นตอนที่ 1 และ 2 เสร็จแล้ว จึงนำไปทำการ

สุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) และใช้วิธีจับฉลากแบบใส่คืน เพื่อให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ต้องการ

1.5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

กรอบเวลากำหนดการทำงาน เริ่มตั้งแต่ 1 ธันวาคม 2561 - 31 มกราคม 2562

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

“การมีส่วนร่วม” หมายถึง การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในหมู่บ้าน และชุมชนของตนเองร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ

“การป้องกันอาชญากรรม” หมายถึง การใช้มาตรการและวิธีการต่าง ๆ เพื่อป้องกันมิให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้โดยง่าย และหรือเพื่อตัดโอกาสในการกระทำความผิดของคนร้าย หรือการเตรียมการเพื่อมิให้เกิดการกระทำผิดขึ้น

“อาชญากรรม” หมายถึง การกระทำของบุคคลหนึ่งที่เป็น การฝ่าฝืนต่อกฎหมายที่กำหนดโดยรัฐบัญญัติไว้เป็นข้อห้าม ได้แก่ กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

“การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม” หมายถึง ลักษณะของกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ได้แก่

1. ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจ และตัดสินใจปฏิบัติการร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
2. ด้านการป้องกันทรัพย์สิน หมายถึง การมีส่วนร่วมในการปกป้องผลประโยชน์ของบุคคล และผลประโยชน์ทางสังคมส่วนรวม เช่น ทรัพย์สินส่วนบุคคล และ / หรือ ทรัพย์สินของสาธารณะ เป็นต้น
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร หมายถึง การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ สำหรับใช้ในการป้องกันอาชญากรรม
4. ด้านการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนทรัพย์สิน การบริจาคให้กับหน่วยงานราชการ หรือสถานีตำรวจ สำหรับใช้ในการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมอันเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม
5. ด้านการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลในการปฏิบัติการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจ

“การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ” หมายถึง พฤติกรรมของตำรวจ เช่น การติดต่อกับประชาชน การปฏิบัติงานของตำรวจการรับทราบข่าวสารเกี่ยวกับอาชญากรรมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

“ปัจจัยส่วนบุคคล” หมายถึง 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ และ 5) พื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่

“ประชาชน” หมายถึง ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไปในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจ
ภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธรที่ต้องการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม

“สถานีตำรวจ” หมายถึง สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร

“เจ้าหน้าที่ตำรวจ” หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.7.1 ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม สถานีตำรวจ
ภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร

1.7.2 ทราบถึงผลการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม
สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร

1.7.3 ผลการวิจัยที่สามารถใช้เป็นแนวทาง เพื่อวางแผนและวางมาตรการในการป้องกันต่าง ๆ
เพื่อใช้ในการป้องกันไม่มีแนวโน้มการเกิดอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้น และช่วยให้ประชาชนในอำเภอ
ทรายมูล จังหวัดยโสธร หันมาให้ความสนใจเรื่องของการมีส่วนร่วมในการป้องกันปัญหาอาชญากรรม
และนำผลการวิจัยที่ได้ไปกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรม ต่อไป

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล ผู้วิจัย ได้ดำเนินการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรม
2. แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม
3. แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
4. ตัวแปรที่ศึกษา
5. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจ ระยะ 20 ปี ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
6. บริบทอำเภอทรายมูล
7. ประวัติ การกิจของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับอาชญากรรม

2.1.1 ความหมายของอาชญากรรม

Sutherland (1974, อ้างถึงใน อัครกร ไชยพงษ์, 2555, น. 139 - 148) กล่าวว่า การป้องกันอาชญากรรมเป็นความพยายามที่จะสกัดกั้นล่วงหน้ามิให้เกิดอาชญากรรมขึ้นนอกจากนี้ Sutherland ได้กล่าวไว้ว่า การป้องกันอาชญากรรมเป็นการกระทำที่สังคมและชุมชนจัดการขึ้น เพื่อจำกัดพฤติกรรมของอาชญากรทั้งหลายอาจมีรูปแบบเป็น โครงการ และมาตรการที่สมาชิกในชุมชนร่วมกันดำเนินงาน ซึ่งเป็นองค์กรชมรมสมาคม โดยภาคเอกชน หรืออาจเป็นกลุ่มย่อยเฉพาะชุมชนก็ได้จากแนวความคิดและความหมายของอาชญากรรมที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น จะเห็นได้ว่าอาชญากรรมคนส่วนมากจะนึกถึงพฤติกรรมการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายอาญาผิดข้อบัญญัติ หรือข้อห้ามของกฎหมายผู้กระทำผิดต้องได้รับการลงโทษ เพื่อความเข้าใจยิ่งขึ้นผู้วิจัยจะขอเสนอแนวความหมายอาชญากรรม ดังนี้

2.1.1.1 ความหมายของอาชญากรรม โดยแบ่งออกเป็น 3 นัย คือ

1) อาชญากรรมในความหมายของนักกฎหมายเห็นว่า อาชญากรรมเป็นความประพฤติกฎหมายอาญาห้ามและมีบทกำหนดโทษไว้ คือ การกระทำ หรือการงดเว้นการกระทำใด ๆ ที่กฎหมายบัญญัติไว้ว่าเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ชัดเจน เช่น ความผิดฐานฆ่าคนตายฐานลักทรัพย์ วิวรรพทรัพย์ ชิงทรัพย์ เป็นต้น

2) อาชญากรรมในความหมายของนักอาชญาวิทยาจะมองกันในแง่ของความร้ายแรงของการกระทำ และความชั่วที่มีอยู่ในตัวของผู้กระทำมากกว่า กล่าวคือ จะมองความหมายของอาชญากรรมตามความหมายอย่างแคบ ซึ่งหมายถึง การกระทำที่มีลักษณะชั่วร้าย และเป็นอันตรายต่อสังคมอย่างมากเท่านั้น

3) อาชญากรรมในความหมายของนักสังคมวิทยา เห็นว่าความประพฤติกฎหมายผิดขัดแย้ง หรือละเมิดต่อระเบียบของสังคมนั้น มิได้หมายความว่า การขัดแย้งจะเป็นอาชญากรรมเสมอไป แต่มีความหมายเพียงว่าผู้นั้นประพฤติกฎหมายและปฏิบัติไม่ถูกต้องตามระเบียบที่สังคมกำหนดไว้เท่านั้น การขัดแย้ง หรือละเมิดต่อสังคมที่ตราไว้เป็นกฎหมายนั้น จึงเรียกว่า เป็นการกระทำผิดกฎหมาย หรือเป็นการก่ออาชญากรรมยกเว้นความผิดลหุโทษ ไม่ถือว่าเป็นการก่ออาชญากรรม

สรุปความหมายของอาชญากรรมของผู้วิจัย คือ การกระทำของบุคคลหนึ่งที่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎเกณฑ์ที่กำหนดโดยรัฐบัญญัติไว้เป็นข้อห้ามอัน ได้แก่ กฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ โดยพิจารณาจากการกระทำที่เป็นอาชญากรรมได้สองแง่ คือ การกระทำที่ผิดต่อบทบัญญัติของกฎหมายแต่ไม่ผิดต่อศีลธรรมเช่นการขับรถฝ่าไฟแดง เป็นต้น ส่วนอีกแง่หนึ่ง คือ การกระทำที่ผิดต่อบทบัญญัติของกฎหมายและผิดต่อศีลธรรมเช่นการฆ่าผู้อื่น และการก่อเหตุในลักษณะที่ผิดกฎหมาย เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบอาชญากรรม หรือผู้กระทำความผิดจะต้องได้รับการลงโทษตามกฎหมายเพียงแต่จะมากน้อยตามความรุนแรงของพฤติกรรมกระทำความผิดและบทกำหนดโทษตามกฎหมายที่ได้กำหนดไว้

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม

2.2.1 ทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Theory)

Peel (1829, อ้างถึงใน พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์, 2553, น. 16) ผู้ก่อตั้งกรมตำรวจนครบาลแห่งกรุงลอนดอนขึ้น เมื่อปี ค.ศ. 1859 “บิดาของการตำรวจยุคใหม่” ได้เน้นให้บุคลากรตำรวจได้ตระหนักว่า การป้องกันอาชญากรรม คือ งานหลักของตำรวจและมีความสำคัญยิ่งกว่าการสืบสวน สอบสวนการจับกุมและลงโทษผู้กระทำผิดทัศนคติของ Peel ได้กลายเป็นพื้นฐานของการก่อกำเนิด แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement Approach) เพื่อป้องกันอาชญากรรมขึ้นยุทธวิธีหลักของตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมตามทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย ก็คือ การตรวจท้องที่ซึ่งได้รับการขนานนามว่าเป็นกระดูกสันหลังของงานตำรวจสำหรับหลักใจความของทฤษฎีนี้ พอสรุปได้ว่าการปรากฏตัวของตำรวจย่อมมีผลในการยับยั้งผู้ที่มีแนวโน้มจะประกอบอาชญากรรม ทั้งนี้เพราะความเกรงกลัวการจับกุม ฉะนั้นตำรวจสายตรวจจึงต้องแต่งเครื่องแบบและรวิทุยสายตรวจ จึงควรมีลักษณะเด่นชัดเห็นได้ง่าย เพื่อเป็นการข่มขวัญยับยั้งอาชญากร นอกจากนั้นการตรวจท้องที่โดยสม่ำเสมอต่อเนื่องจะทำให้สมาชิกในชุมชนเกิดความรู้สึกว่าตำรวจอยู่ทั่วไปทุกแห่งหน ด้วยเหตุนี้ตามแนวทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายการปรากฏตัวของตำรวจ และการกระจายกำลังตำรวจให้ครอบคลุมทั่วทั้งชุมชนจะช่วยป้องกันอาชญากรรมโดยลดช่องโอกาสสำหรับผู้ที่จะตั้งใจละเมิดกฎหมาย อนึ่งงานตรวจท้องที่ของตำรวจมีลักษณะเป็นได้ทั้งงานประจำและงานเฉพาะกิจในลักษณะงานประจำ ตำรวจสายตรวจมักได้รับการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรมและระงับเหตุร้ายภายในระยะเวลาแต่ละผลัดที่ปฏิบัติหน้าที่ส่วนในลักษณะงานเฉพาะกิจนั้นตำรวจสายตรวจในทุกเขตพื้นที่คือ กำลังหลักที่พร้อมจะรวมตัวในทันทีที่ได้รับคำสั่งจากศูนย์บัญชาการเพื่อการปฏิบัติงานเฉพาะกิจเร่งด่วน

จากแนวคิดทฤษฎีการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าจะมุ่งเน้นการปฏิบัติหน้าที่ให้ตำรวจสายตรวจออกตรวจพื้นที่และแสดงตัวในที่ชุมชนเป็นหลักในการป้องกันอาชญากรรม ซึ่งจะส่งผลทำให้อาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนลดลงอีกทั้งควบคู่กับการนำหลักกฎหมายมาบังคับใช้กับผู้กระทำความผิดอย่างเคร่งครัดจะทำให้ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดเกิดความหวาดกลัวในการที่จะกระทำความผิดอาชญากรรม ก็จะลดลงไปจนไม่เกิดขึ้นอีกเลย

2.2.2 ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ (Situation Crime Prevention) การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์เป็นแนวคิดที่มีวิธีการป้องกันโดยมุ่งเน้นที่จะช่วยลดโอกาสในการเกิดอาชญากรรมซึ่งแตกต่างจากนักอาชญาวิทยาส่วนใหญ่ที่เริ่มศึกษาจากพฤติกรรมที่นำไปสู่รูปแบบของการก่ออาชญากรรมโดยการทำความเข้าใจกับพฤติกรรมเหล่านั้นแล้วใช้เป็นกลไกในการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อม โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะลดโอกาสในการก่ออาชญากรรม การป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ จึงเป็นการป้องกันมากกว่าการลงโทษ หรือการจับผิดอาชญากร และเป็นการลดแรงจูงใจในการก่ออาชญากรรมจากผู้กระทำผิดกระบวนกรลดโอกาสในการกระทำผิด คือ

2.2.2.1 มุ่งไปที่รูปแบบโดยเฉพาะของอาชญากรรม

2.2.2.2 นำมาซึ่งการสร้างการจัดการ หรือการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นระเบียบตามลักษณะที่ควรจะเป็นอย่างถาวร

2.2.2.3 ทำให้การก่ออาชญากรรมเป็นเรื่องยากมากขึ้น และมีความเสี่ยง หรืออาจได้ไม่คุ้มเสียทฤษฎีที่มุ่งเน้นที่การสร้างกลไกความปลอดภัยที่จะช่วยในการปกป้องผู้คนด้วยการทำให้อาชญากรรู้สึกว่าการก่ออาชญากรรม หรือจะอยู่ในสถานการณ์ที่คนร้ายอาจจะถูกจับหรือตรวจพบ ซึ่งจะส่งผลให้คนร้ายไม่เต็มใจที่จะกระทำผิดและเป็นเหตุให้อาชญากรทุกคนจะประเมินโอกาสที่จะก่ออาชญากรรมได้สิ่งที่จะได้รับวัดความสูญเสียและความน่าจะเป็นที่จะเกิดความล้มเหลวแล้วค่อยลงมือตัวอย่างหนึ่งของการ ป้องกันอาชญากรรมตามสถานการณ์ คือ การบังคับใช้ระบบจราจรอัตโนมัติ โดยใช้กล้องอัตโนมัติบนถนนที่จะจับคนขับรถที่กำลังขับรถเร็ว และฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจรนี้ได้รับการติดตั้งและมีการประชาสัมพันธ์ว่าเป็นความพยายามที่จะทำให้พฤติกรรมที่ผิดกฎหมายลดลงทำให้คนที่มีโอกาสจะกระทำความผิดเกิดความรู้สึกเสี่ยงที่จะได้รับโทษ

จากทฤษฎีดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าการป้องกันอาชญากรรมนั้น จะต้องศึกษาถึงพฤติกรรม การก่ออาชญากรรมของเหล่าอาชญากร เพื่อที่จะได้ทราบได้ถึงลักษณะและพฤติกรรมในทางที่สุ่มเสี่ยง ในการก่ออาชญากรรมรวมไปถึงลักษณะของการป้องกันอาชญากรรมที่ถูกวิธีตามสถานการณ์ต่าง ๆ เพราะว่าในยุคปัจจุบันนั้นการป้องกันอาชญากรรมไม่มีอะไร หรือทฤษฎีใดที่สามารถใช้ป้องกันอาชญากรรมได้ทุกสถานการณ์ จึงจะต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการ หรือระบบการป้องกันให้สามารถใช้ป้องกันอาชญากรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ในชุมชนมากที่สุด

2.2.3 ทฤษฎีตำรวจผู้รับใช้ชุมชน (Community Policing Theory) ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน หมายถึง “หลักการการทำงานของตำรวจ ซึ่งส่งเสริมสนับสนุนแก้ต้นเหตุเพื่อลดปัญหาอาชญากรรมปัญหาความไม่เป็นระเบียบของชุมชน โดยเทคนิคการแก้ต้นเหตุปัญหาด้วยความร่วมมือระหว่างตำรวจและชุมชน” เป็นแนวคิดเริ่มต้นจาก Peel (1829, อ้างถึงใน พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์, 2553, น. 15 - 17) ผู้ก่อตั้งตำรวจมหานครลอนดอน หรือสก็อตแลนด์ยาร์ด เจ้าของคำพูดที่ว่า “ตำรวจ คือ ประชาชน ประชาชน คือ ตำรวจ” (The Police are the Public and the Public are the Police) แนวคิดและหลักการการทำงานของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน คือ แนวคิดและหลักการทำงานใหม่ของตำรวจเพิ่มเติมจากการทำงานแบบเดิมที่มุ่งเพียงมีสายตรวจป้องกันแก้ไขเหตุร้าย และสืบสวนจับกุมผู้กระทำความผิดเท่านั้น ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนเป็นการแก้ไขปัญหาเชิงกลยุทธ์ เพื่อป้องกันและควบคุมอาชญากรรมและลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม ซึ่งมีสาระสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

2.2.3.1 การขยายขอบเขตหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตำรวจให้กว้างขวางขึ้น

2.2.3.2 การให้ความสำคัญอย่างเน้นหนักในการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างตำรวจกับประชาชนอย่างใกล้ชิดลึกซึ้งสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ตลอดไป

2.2.3.3 การให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้นเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหาและการป้องกันอาชญากรรม

2.2.3.4 ความพยายามที่จะปรับปรุงโครงสร้างการบริหารงานของตำรวจเพื่อกระจายการให้บริการและการวางแผนระดับชุมชนให้ดียิ่งขึ้นหลักการสำคัญของตำรวจผู้รับใช้ชุมชนประกอบด้วย หัวข้อใหญ่ ๆ 2 ข้อ

ข้อแรก คือ ตำรวจเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนเกาะติดพื้นที่อย่างทั่วถึง

ข้อที่สอง คือ ตำรวจนำชุมชนและหน่วยงานอื่นแก้ต้นเหตุอาชญากรรมหรือความไม่เป็นระเบียบในชุมชนหลักการสำคัญของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน 2 ข้อ ดังกล่าว (บัญญัติ 10 ประการ ของตำรวจผู้รับใช้ชุมชน) แยกย่อยได้ 10 หลักการ (พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์, 2553, น. 15 - 18) ดังนี้

1. การนำหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนเป็นแนวคิด หรือกลยุทธ์หลักในการทำงาน (Core Strategy) ที่ตำรวจทุกคนในองค์กร หรือหน่วยตำรวจจะต้องนำไปใช้เป็นหลักในการทำงานตั้งแต่หัวหน้าหน่วย หรือผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นจนถึงตำรวจทุกฝ่ายทุกแผนก (ไม่ใช่มีความคิดว่าเฉพาะตำรวจชุดชุมชนมวลชนสัมพันธ์เท่านั้นที่ต้องมีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชนแต่พนักงานสอบสวนที่เป็นร้อยเวรสอบสวน หรือตำรวจสายตรวจไม่สนใจรับฟังแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมาแจ้งความ) การจะแสดงออกว่าหน่วยตำรวจใดนำแนวคิดตำรวจผู้รับใช้ชุมชนไปเป็นแนวคิดหลักในการทำงานหรือไม่ให้ดูจากการกำหนดควิสัยทัศน์

ค่านิยมของหน่วยว่ามีการกำหนดแนวคิดหลักในการทำงานร่วมมือกับประชาชนหรือให้ประชาชน ศรัทธา หรือใช้พลังมวลชนมาร่วมแก้ปัญหาอาชญากรรม หรือไม่หรือมีนโยบายยุทธศาสตร์ในการ นำหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนทั้ง 10 ข้อนี้ ไปกำหนด หรือนำไปใช้เป็นหลักทำงาน หรือไม่งาน ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ไม่ใช่โครงการชั่วคราวที่หมดเวลา หรือเงินงบประมาณแล้วเลิกทำ เช่น โครงการปราบโจรทุกล้าง หรือโครงการนำตำรวจไปทำบุญร่วมกับประชาชนทุกวันพระ เป็นต้น แต่เป็นหลักการ ทำงานสำคัญที่ต้องทำตลอดไปจึงจะเป็น “ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน”

2. การกระจายอำนาจให้ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน (Decentralized) ตำรวจสายตรวจ หรือตำรวจที่ทำงานสัมผัสกับประชาชน เช่น สายตรวจตำบล หรือตำรวจที่รับผิดชอบพื้นที่ จะต้องได้รับการกระจายอำนาจ หรือมีอำนาจในการนำเสนอในการตัดสินใจในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกับชุมชนให้ได้มากที่สุดแทนวิธีการทำงานแบบเดิมที่อำนาจการตัดสินใจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อยู่ที่ส่วนกลางเช่นปัจจุบันหน่วยงานตำรวจไทยมอบอำนาจให้หัวหน้าสถานีตำรวจมีอำนาจมากขึ้น กว่าเดิมมากเช่นการตั้งคดีการปล่อยชั่วคราวการอนุมัติให้ข้าราชการตำรวจเดินทางไปราชการ เป็นต้น

3. การเกาะติดพื้นที่และกระจายความรับผิดชอบให้ตำรวจแต่ละพื้นที่ (Fixed Geographic and Accountability) ในระบบตำรวจผู้รับใช้ชุมชนตำรวจทุกคนไม่ว่าสายตรวจ รดยนต์สายตรวจจรจักรยานยนต์สายตรวจตำบล หรือตำรวจประจำผู้ยามฝ่ายอำนวยการ หรือผู้บังคับบัญชา ระดับต่าง ๆ จะได้รับมอบการกระจายอำนาจให้แบ่งเขตรับผิดชอบพื้นที่เป็นระยะเวลานาน ๆ เช่น จะไม่เปลี่ยนสายตรวจแต่ละผลัด หรือแต่ละเขตบ่อยจนทำให้ตำรวจสายตรวจไม่มีความคุ้นเคย หรือ ชาวบ้านไม่ “เชื่อถือใจ” หรือเห็นตำรวจเป็นคนแปลกหน้าโดยควรจัดตำรวจแบบ “เกาะติดพื้นที่” การแบ่งมอบพื้นที่ หรือเขตตรวจยึดถือชุมชนเป็นหลักมากกว่าสถิติคดี

4. ใช้พลังความร่วมมือของประชาชนและอาสาสมัคร (Volunteers) ในระบบ ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนมุ่งเน้นให้มีการใช้ความร่วมมือจากประชาชนในรูปของการเป็นอาสาสมัคร ในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่ชุมชน หรือในพื้นที่มีต้นทุนทางสังคม หรือมีการจัดตั้ง หรือมีความเหมาะสม ตำรวจมีหน้าที่ให้ความรู้และสร้างความร่วมมือกำหนดวิธีการจัดตั้งเพื่อประชาชนได้มาช่วยเหลือ งานป้องกันอาชญากรรมและแก้ไขความไม่เป็นระเบียบของชุมชนตามความเหมาะสม ซึ่งจะทำให้ ตำรวจมีเวลาไปทำงานป้องกันอาชญากรรมอื่นได้มากขึ้นรูปแบบของอาสาสมัครจะต่างไปในแต่ละ พื้นที่ชุมชนบางแห่งอาจจะเป็นการใช้อาสาสมัครที่มีหน่วยงานอื่นจัดตั้งไว้แล้วหรือตำรวจจัดตั้งขึ้นเองแล้วแต่ความเหมาะสมของพื้นที่และชุมชนและความพร้อมของสภาพชุมชนเช่นอาสาสมัครตำรวจ ชุมชนสมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมเหยี่ยวเวหาอาสาจราจร ตำรวจบ้านสายตรวจประชาชนสมาชิก กู้ภัยสมาชิกชมรมเพื่อนบ้านเตือนภัยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และลูกเสือชาวบ้าน เป็นต้น

5. ใช้ผู้สนับสนุน (Enhancer) ในระบบตำรวจชุมชนตำรวจจะต้องหาความร่วมมือในการสนับสนุนงานตำรวจจากชุมชนและองค์กรปกครองในพื้นที่ไม่เฉพาะงานหลัก คือ การป้องกันอาชญากรรม หรือการเป็นอาสาสมัครในการป้องกันอาชญากรรมเท่านั้น แต่ในระบบตำรวจชุมชนตำรวจต้องแสวงหาทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยเหลืองานตำรวจอื่น ๆ เช่น การจัดอาสาสมัครช่วยแจ้งข่าวเว็บไซต์ลามกการให้ประชาชนเป็นอาสาสมัครประชาสัมพันธ์ช่วยเหลือบริการผู้มาแจ้งความที่สถานีตำรวจการจัดอาสาสมัครช่วยรับโทรศัพท์ที่ศูนย์วิทยุการจัดอาสาสมัครลงข้อมูลสถิติคดีการจัดคณะกรรมการหาทุนช่วยเหลือเหยื่ออาชญากรรมและการรับการสนับสนุนงบประมาณจากชุมชน หรือท้องถิ่นเพื่อช่วยเหลืองานตำรวจในด้านต่าง ๆ

6. การบังคับใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือแก้ปัญหามุมชน (Law Enforcement) งานตำรวจผู้รับใช้ชุมชนยังถือว่าการสืบสวนจับกุมคนร้ายเป็นเครื่องมือสำคัญในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมและปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชนโดยมุ่งเน้นการจับกุม เพื่อแก้ปัญหาที่ถือเป็นความเดือดร้อนของชุมชนเป็นลำดับแรกสุด โดยมุ่งเน้นการจับกุมเพื่อแก้ปัญหาที่ถือเป็นความเดือดร้อนของชุมชนเป็นลำดับแรกสุดและตำรวจมีหน้าที่ในการรักษาความสมดุลระหว่างการบังคับใช้กฎหมายหรือการจับกุมกับความร่วมมือของชุมชนในการแก้ไขต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมหรือความไม่เป็นระเบียบของชุมชน

7. เน้นป้องกันปัญหาอาชญากรรมมากกว่ารอให้เกิดเหตุ (Proactive Crime Prevention) การที่ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนมุ่งเน้นในการทำงาน เพื่อป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดมากกว่าการรอให้อาชญากรรมเกิดแล้วจึงคิดติดตามจับกุมคนร้ายเพื่อฟ้องศาลกิจกรรมส่วนใหญ่ของตำรวจที่ทำงานร่วมกับชุมชน คือ สนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งในการป้องกันอาชญากรรมด้วยชุมชนเอง โดยใช้เทคนิคแก้ต้นเหตุปัญหาการควบคุมอาชญากรรมจากสภาพแวดล้อมการจัดระบบเพื่อนบ้านเตือนภัย หรือจัดสายตรวจประชาชนเป็นต้นเพื่อมุ่งเป้าประสงค์ในการลดอาชญากรรมและความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม

8. ใช้เทคนิคแก้ปัญหา (Problem Solving) ตำรวจสมาชิกชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ ทำงานร่วมกัน เพื่อกำหนดต้นเหตุของปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชน หรือปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน (Scanning) แล้ววิเคราะห์สาเหตุของปัญหา (Analysis) แสวงหาแนวทางในการแก้ไขปัญหา (Response) ดำเนินการแก้ไขปัญหาแล้วประเมินผล (Assessment) เทคนิคในการแก้ปัญหานี้เป็นการระดมความร่วมมือระหว่างตำรวจกับชุมชนเป็นการคิดแก้ปัญหากรอบความคิดการทำงานแบบเดิมของตำรวจที่ถือว่าการสืบสวนจับกุมคนร้ายได้ก็นับเป็นการบรรลุภารกิจแล้ว แต่ถ้าตำรวจมีแนวคิดและทำงานตามความเชื่อแบบเดิมปัญหาอาชญากรรมหรือความเดือดร้อนของชุมชนก็จะกลับมาอีกเพราะการจับกุมคนร้ายไม่ใช่การแก้ต้นเหตุของปัญหาที่แท้จริงการใช้เทคนิค

แก้ปัญหาลักษณะนี้ ควรถือเป็นหลักการสำคัญเพราะที่ผ่านมาประเทศไทยเคยใช้ชุดชุมชนมวลชนสัมพันธ์เข้าไปสร้างความสัมพันธ์ที่ีระหว่างตำรวจกับประชาชนได้แล้วแต่ไม่ได้นำชุมชนมาระดมความร่วมมือกับตำรวจในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือความเดือดร้อนของชุมชน

9. การเป็นหุ้นส่วนและสร้างความร่วมมือระหว่างตำรวจและชุมชน (Partnerships) ในระบบตำรวจชุมชนประชาชนในชุมชน คือ หุ้นส่วนของตำรวจในการร่วมรับผิดชอบป้องกันอาชญากรรม หรือปัญหาความไม่เป็นระเบียบในชุมชน (ไม่ใช่เป็นปัญหาของตำรวจฝ่ายเดียว) ตำรวจและประชาชนในชุมชนต้องร่วมกันสำรวจปัญหาและความต้องการของชุมชนเกี่ยวกับความเดือดร้อน หรือความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมและให้ชุมชนร่วมใช้เทคนิคแก้ปัญหาเพื่อร่วมแก้ต้นเหตุปัญหาความเดือดร้อนจากอาชญากรรมดังกล่าวและตำรวจต้องสร้างความร่วมมือ หรือเป็นแกนนำในการระดมทรัพยากรความร่วมมือ หรือให้ประชาชนร่วมเป็นอาสาสมัคร เพื่อดำเนินกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมได้ด้วยตัวชุมชนเอง

10. ตำรวจต้องบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Integration) ในการบังคับใช้กฎหมาย หรือแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันหลายอย่าง โดยเฉพาะการแก้ที่ต้นเหตุของปัญหา (ไม่ใช่เพียงแค่การจับคนร้าย) ตำรวจไม่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงจะเข้าไปจัดการได้ เช่น หอพักที่เป็นแหล่งมั่วสุมของวัยรุ่นติดยาเสพติดเจ้าหน้าที่พัฒนาสังคมและทรัพยากรมนุษย์ หรือประชาสงเคราะห์มีหน้าที่ตามกฎหมายโดยตรงในการจัดระเบียบ หรือการติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างบริเวณที่เกิดเหตุชิงทรัพย์ หรือข่มขืนเสมอเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการอนุญาตให้บุคคลที่มีพฤติกรรมลึกลับ โหมยน้อยมี และใช้อาวุธปืนเป็นอำนาจของนายทะเบียนอาวุธปืน คือนายอำนาจท้องถิ่น (ต่างจังหวัด) การอนุญาตให้รถเร่ขายสุราตามงานเทศกาล หรืองานรื่นเริงต่าง ๆ ที่เป็นต้นเหตุให้วัยรุ่นซื้อสุราได้ทุกเวลานำไปสู่เหตุทำร้ายร่างกายเป็นอำนาจของสรรพสามิตรถที่หายส่วนมากเป็นรถจักรยานยนต์ใหม่ที่ยังไม่ได้รับป้ายทะเบียนจากหน่วยงานขนส่งทางบกและสถานที่ที่หายมากที่สุด คือ ตลาดนัดที่ฝ่ายพาณิชย์จังหวัดมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขอนุญาตให้เปิดตลาดนัดได้ เป็นต้น การจะรู้ว่าหน่วยตำรวจใดเป็น “ตำรวจผู้รับใช้ชุมชน” เท่าใด หรือวัดระดับของการนำหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชน ไปใช้ หรือวัด “ความเป็นตำรวจผู้รับใช้ชุมชน” มีเกณฑ์ในการวัดจากการทำงานของตำรวจ 5 ระดับ จากน้อยไปหามาก คือ

- 10.1 ตำรวจสนใจชุมชนเฉพาะเวลาประชาชนแจ้งความเท่านั้น
- 10.2 ตำรวจแนะนำการป้องกันอาชญากรรมแก่ชุมชน
- 10.3 ประชาชนแจ้งข่าวสารแก่ตำรวจเสมอ
- 10.4 ตำรวจนำชาวบ้านร่วมคิดร่วมทำแก้ปัญหาชุมชน

10.5 ชุมชนป้องกันอาชญากรรมด้วยชุมชนเองโดยตำรวจเป็นแกน / สนับสนุนหน่วยงานอื่น ก็เริ่มที่จะเห็นความสำคัญของชุมชนและมุ่งส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง เช่น กระทรวงยุติธรรมได้เริ่มนำหลักการยุติธรรมสมานฉันท์ (Restorative Justice) และการยุติธรรมชุมชน (Community Justice) เป็นต้น นำมาใช้ในชุมชน ซึ่งล้วนแล้วแต่สอดคล้อง หรือเป็นแนวทางเดียวกับ ตำรวจผู้รับใช้ชุมชนทั้งสิ้นและหลักการตำรวจผู้รับใช้ชุมชนนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดชุมชนเข้มแข็ง หรือพลังแผ่นดินต่อต้านยาเสพติด หรือแม้กระทั่งแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทุกแนวคิดมีวัตถุประสงค์ให้ครอบครัวชุมชนมีความสามารถในการพึ่งพาตนเองได้ ดังนั้นตำรวจก็สามารถที่จะใช้เครือข่ายเหล่านี้ เป็นฐานในการทำงานตำรวจผู้รับใช้ชุมชนได้ช่วยในระบบตำรวจชุมชนตำรวจต้องบูรณาการกับหน่วยงานที่จะแก้ไขส่วนที่เป็น “ต้นเหตุ” ทำให้เกิดปัญหาสังคมนำไปสู่อาชญากรรม หรือปัญหาความไม่เป็นระเบียบของชุมชนโดยการจัดระเบียบสังคมให้ดีขึ้น

2.2.4 แนวคิดทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์

แม้แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายจะได้รับการพัฒนาอย่างมากในช่วงต้นและกลางศตวรรษที่ 20 ก็ตาม แต่ต่อมามีความนิยมในมาตรการและทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายค่อย ๆ เลื่อนคลายลง การป้องกันอาชญากรรมในอีกลักษณะหนึ่งกลับได้รับความสนใจสูงขึ้นและมีที่ท่าว่าอาจเข้ามาแทนที่แนวทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย แนวทฤษฎีนี้ คือ แนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ (Community Relation Approach) ซึ่งมีรากฐานมาจากแนวความคิดและผลการวิจัยของนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโก หรือบางครั้งเป็นที่รู้จักกันในนามของสำนักนิเวศวิทยาอาชญากรรม สำนักนี้อยู่ภายใต้การนำของ Park โดย Park ได้พยายามจูงใจให้นักอาชญาวิทยาทั้งหลายเห็นความสำคัญของปัจจัยต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อมของเมืองที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมอาชญากรรม ผลการค้นคว้าวิจัยของนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโก สรุปได้ว่าอาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ถาวรตามลักษณะท้องที่ บริเวณใดที่เกิดอาชญากรรมขึ้นบ่อยครั้งก็มักจะเกิดขึ้นซ้ำแล้วซ้ำอีกอยู่เช่นนั้น หนึ่งบริเวณแหล่งเสื่อมโทรมบางแห่ง แม้ผู้อยู่อาศัยจะสลับเปลี่ยนหมุนเวียนกันไปตามกาลเวลา โดยบุคคลต่างเชื้อชาติ ต่างศาสนาก็ตามสถิติอาชญากรรมในพื้นที่ดังกล่าว ก็ยังคงสูงเช่นเดิม อย่างไรก็ตามนักอาชญาวิทยากลุ่มชิคาโกไม่ได้กล่าวว่าบริเวณพื้นที่ คือสาเหตุอาชญากรรมแต่ปัจจัยที่ส่งเสริมอาชญากรรมน่าจะแอบแฝงอยู่ในสภาพแวดล้อมดังกล่าว เพราะพื้นที่ที่มีอาชญากรรมสูงขึ้น มีความแตกต่างไปจากพื้นที่ที่มีอาชญากรรมต่ำ ทั้งในสภาวะทางกายภาพทางเศรษฐกิจ และสังคม กลุ่มชิคาโก จึงสรุปว่า การขาดระเบียบของสังคม (Social Disorganization) อันสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพของชุมชน ในยุคก่อนความเจริญทางอุตสาหกรรมเข้าสู่ในยุคอุตสาหกรรมนำมาซึ่งปัญหาอาชญากรรมและปัญหาสังคมอื่น ๆ กล่าวอีกนัยหนึ่งการขาดระเบียบของสังคม ซึ่งตามแนวทฤษฎีของกลุ่มชิคาโกจัดเป็นสาเหตุเบื้องต้นของอาชญากรรม หมายถึง สภาวะแตกสลายของกลไกทางสังคมที่มีหน้าที่ค้ำจุนความสัมพันธ์ระหว่าง

บุคคล ความร่วมแรงร่วมใจ และขวัญกำลังใจของสมาชิกในสังคม ทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์เพื่อใช้ป้องกันอาชญากรรม คือ การจัดสภาพทั่วไปไม่ว่าในระดับเมือง ชุมชน หรือละแวกบ้าน ในลักษณะเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลง่ายต่อการควบคุมสังเกตตรวจตรา โดยไม่ล่วงล้ำสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล รวมทั้งมุ่งสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในการป้องกันชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สินของตนเอง และให้บุคคลอื่นในชุมชนปลอดภัย จากอาชญากรรม อย่างไรก็ตามทฤษฎีนี้ไม่ได้มองข้ามบทบาทของตำรวจที่ทั้งหมดตามแนวทฤษฎีชุมชนสัมพันธ์ ตำรวจจะมีบทบาทฝ่ายวางแผนสนับสนุนและให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม ตำรวจไม่มีสภาพเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการป้องกันอาชญากรรม อีกต่อไป

จากแนวคิดทฤษฎี ชุมชนสัมพันธ์ สรุปได้ว่า หากประชาชนในชุมชนมีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ในด้านการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมเช่น เพื่อบ้านช่วยสอดส่องดูแล การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อให้คนในชุมชนทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม หรือแม้กระทั่งการมีอาสาสมัครในชุมชนช่วยกันตรวจตราบ้านเรือนในชุมชน หากมีการทำร่วมกันตามที่กล่าวมา ก็จะทำให้ประชาชนในชุมชนมีความปลอดภัยจากอาชญากรรมต่าง ๆ ได้ (กฤษณ์ มีบำรุง, 2556, น. 13 - 14)

2.2.5 ทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อม (Theory of Crime Prevention Through Environmental Design)

Jeffery (1977) ได้พัฒนาทฤษฎีการป้องกันอาชญากรรมโดยสภาพแวดล้อมขึ้นมา โดยมีหลักพื้นฐานมาจากธรรมชาติของการเรียนรู้ กล่าวคือ สภาพแวดล้อมทางกายภาพจะทำให้คนร้ายพัฒนาแรงกระตุ้นในการประกอบอาชญากรรม ซึ่งมีทั้งความพึงพอใจหรือความหวาดกลัวจากการประกอบอาชญากรรม เช่น คนร้ายจะถูกกระตุ้นให้ลงมือกระทำผิดหากพบเห็นบ้านเรือนที่ตั้งอยู่ในซอยเปลี่ยว ซึ่งไม่มีไฟส่องสว่าง หรือไม่ค่อยมีผู้คนสัญจรผ่านไปมา หรือคนร้ายจะทำการลักทรัพย์จักรยานยนต์ที่จอดไว้ในห้างสรรพสินค้าที่ไม่มีระบบควบคุมการเข้าออกของยานพาหนะที่สี่ลๆ ดังนั้น สภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานที่ จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการควบคุมพฤติกรรมของคนร้าย ได้ทฤษฎีป้องกันอาชญากรรม โดยสภาพแวดล้อม เชื่อว่าการที่คนร้ายจะตัดสินใจไม่กระทำผิดนั้นขึ้นอยู่กับ “โอกาส” ในขณะที่กระทำผิดว่ามีโอกาสถูกจับกุมสูง หรือถูกตรวจสอบพบได้ง่าย ดังนั้น จึงได้เสนอให้ใช้การออกแบบที่พิถีพิถัน สถานที่ทำงาน สถานประกอบการ อาคาร ร้านค้า ตลอดจนสถานที่สาธารณะ เช่น สวนสาธารณะ ทางเท้า ที่จอดรถประจำทางฯ ให้มีลักษณะที่มีอิทธิพลต่อการทำให้คนร้ายไม่กล้าลงมือประกอบอาชญากรรม โดยการลดโอกาสที่จะกระทำผิด หรือเพิ่มโอกาสการถูกตรวจสอบ หรือสอดส่อง สำหรับแนวทางในการออกแบบสภาพแวดล้อมเพื่อป้องกันอาชญากรรม สามารถแบ่งแยกออกได้เป็น 4 รูปแบบ ดังนี้ คือ

1. การใช้ธรรมชาติในการเฝ้าระวัง (Natural Surveillance) เป็นวิธีการที่เพิ่มการข่มขู่คนร้าย โดยทำให้เชื่อว่ามีโอกาสถูกมองเห็นหรือจับตามองอยู่ ซึ่งสามารถทำได้โดยการออกแบบสถานที่ทางกายภาพที่เพิ่มการมองเห็น หรือเฝ้าระวัง ตลอดจนเพิ่ม หรือกระตุ้นให้เกิดกิจกรรมต่างๆ ของผู้อยู่อาศัย คนร้ายจะเกิดความรู้สึกว่าถูกตรวจสอบ หรือจับตามองมากขึ้น ตัวอย่างเช่น

- 1.1 ติดตั้งหน้าต่างทำให้สามารถมองเห็นทางเดิน หรือสถานที่จอดรถยนต์
- 1.2 ติดตั้งประตูเข้าออกที่สามารถมองเห็นด้านหลังสถานที่ได้ชัดเจน
- 1.3 ใช้กำแพงบ้านที่โปร่งสามารถมองเห็นได้ชัดเจนจากภายในและภายนอก
- 1.4 ตัดภูมิทัศน์ของสถานที่ที่ทำให้มองเห็นภายนอกได้ชัดเจน
- 1.5 ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดบริเวณทางเข้าออก
- 1.6 จัดระเบียบที่จอดรถยนต์สำหรับผู้มาติดต่อและสามารถมองเห็นได้ชัดเจน

จากอาคาร

2. การควบคุมทางเข้าออก (Natural Access Control) เป็นวิธีการลดโอกาสของคนร้ายที่จะเข้าถึงสถานที่ หรือเหยื่อ โดยการสร้างระบบควบคุมทางเข้าออก หรือออกแบบสถานที่ ทำให้ตัวบุคคลทราบว่าสถานที่ที่กำลังจะเข้าไปเป็นส่วนบุคคล ซึ่งจะ使人ร้ายเชื่อว่าจะถูกตรวจสอบ หากถูกบุกรุกเข้าไปในสถานที่ดังกล่าว ตัวอย่างเช่น

- 2.1 ใช้ประตูเข้าออกบานเดียวเพื่อสร้างความแตกต่างระหว่างสถานที่ส่วนตัว

กับสาธารณะ

- 2.2 ออกแบบสถานที่ให้บุคคลภายนอก เมื่อเข้ามาต้องเข้าสู่สถานที่รับรอง
- 2.3 หลีกเลี่ยงการออกแบบสถานที่ที่ทำให้บุคคลสามารถเข้าถึงหลังคาได้อย่าง

ง่ายดาย

3. เสริมสร้างการเป็นอาณาเขต (Natural Territorial Reinforcement) เป็นวิธีการทำให้คนร้ายเกิดความรู้สึกว่ากำลังเข้าสู่พื้นที่หวงห้าม โดยการออกแบบสถานที่ในลักษณะแบ่งแยกอาณาเขตอย่างชัดเจนระหว่างพื้นที่ส่วนบุคคลกับพื้นที่สาธารณะวิธีการนี้ จะทำให้ผู้อยู่อาศัยมีความรู้สึกการเป็นเจ้าของเกิดการหวงแหน หรือต้องการปกป้องอาณาเขตนอกจากนี้ยังจะทำให้ผู้บุกรุกหรือคนภายนอกถูกตรวจสอบ หรือตรวจพบได้ง่ายขึ้นตัวอย่างเช่น

- 3.1 ติดตั้งระบบรักษาความปลอดภัยบริเวณทางเข้าออก
- 3.2 บำรุงรักษาสถานที่และภูมิทัศน์ เพื่อแสดงให้เห็นว่ามีผู้อยู่อาศัยอยู่ หรือมีผู้

ครอบครอง

- 3.3 สร้างรั้ว หรือที่กั้นขนาดเหมาะสม เพื่อแสดงอาณาเขตของสถานที่
- 3.4 สร้างทางเข้าออกให้มีความแตกต่างกับทางเท้า หรือถนนหน้าอาคาร สถานที่

4. การบำรุงรักษาสถานที่ (Maintenance) เป็นวิธีการที่สนับสนุนแนวทางที่หนึ่งถึงสามข้างต้น โดยการซ่อมแซมบำรุงรักษาสถานที่และสภาพแวดล้อมให้มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ซึ่งนอกจากจะเป็นการทำให้มาตรการข้างต้นมีประสิทธิภาพแล้วยังเป็นการแสดงออกถึงการมีเจ้าของพื้นที่ หรือมีผู้ครอบครอง ซึ่งจะเป็นการทำให้คนร้ายไม่กล้าที่จะลงมือกระทำ ตัวอย่างเช่น

4.1 ดูแลรักษาพื้นที่ทางเข้าออก

4.2 ติดตั้งระบบไฟฟ้าส่องสว่าง

4.3 รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของอาคารและบริเวณ

รอบนอก

4.4 ซ่อมแซมอาคารบ้านเรือนให้มีสภาพเรียบร้อยอย่าปล่อยให้มีการจกหน้าต่างหรือประตูแตกหลุดไฟฟ้าขาดตัดต้นไม้และกิ่งไม้ไม่ให้กรงรัง

จากทฤษฎีที่กล่าวมาแล้วในข้างต้นนี้ จะเห็นได้ว่าได้มุ่งเน้นด้านงานป้องกันอาชญากรรมในภาพรวม โดยใช้หลักการและทฤษฎีต่าง ๆ นามารับใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ตลอดจนการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนและองค์กรต่าง ๆ เพื่อที่จะทำให้อาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมได้ลดน้อยลงไป ซึ่งจากการนำหลักการต่าง ๆ มาใช้ไม่ว่าจะเป็นตำรวจมวลชนสัมพันธ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ได้เข้าไปในชุมชน เพื่อทราบสภาพของปัญหาของแต่ละชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาในทุก ๆ ด้านให้ประชาชนในชุมชน หรือท้องที่ได้ใกล้ชิดกับเจ้าหน้าที่ตำรวจมากขึ้นจะส่งผลดีกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการที่จะป้องกันการก่ออาชญากรรมและเป็นแนวทางในการประสานความร่วมมือระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับประชาชนในชุมชน เพื่อที่จะสกัดกั้นหรือปิดช่องโอกาสในการกระทำความผิดของอาชญากรตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมในชุมชนในที่ต่าง ๆ ให้ปลอดภัยต่อการเกิดความเสี่ยงในการเกิดอาชญากรรมเช่นการจัดโซนในการเฝ้าระวัง หรือป้องกันการก่อเหตุของอาชญากรและการบังคับใช้กฎหมายสำหรับผู้เฝ้าฝืนเพราะจะเป็นกลุ่มที่เสี่ยงในการก่ออาชญากรรม สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมที่จะเกิดขึ้นความพยายามอย่างยิ่งไม่ให้เกิดการกระทำความผิดเกิดขึ้น รวมทั้งความพยายามที่จะให้อาชญากรรมที่เกิดขึ้นลดลงและไม่เกิดการกระทำผิดซ้ำอีก โดยอาศัยความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนและภาคเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการมีส่วนร่วมป้องกันอาชญากรรม

2.3 แนวความคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

2.3.1 แนวคิดการมีส่วนร่วม

การทำงานของหน่วยงานของรัฐทุกองค์กรในปัจจุบันจะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลคนในชุมชน หรือในพื้นที่เพื่อที่จะสร้างเครือข่ายในการป้องกันภัย หรือป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ที่มีการมีส่วนร่วม จึงมีความสำคัญลำดับต้นในการป้องกันอาชญากรรมในอดีตหน่วยงานของรัฐจะเป็นผู้ทำงานเพียงฝ่ายเดียว คือ รัฐเป็นผู้ดูแลประชาชนเหมือนพ่อแม่ดูแลบุตร เมื่อบุตรต้องการอะไรผู้เป็นพ่อแม่ก็จะหยิบยื่นให้ ดังนั้นกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วม จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการที่สอดคล้องจนกลยุทธให้มีความสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมสภาพแวดล้อมและพัฒนาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาในอดีตโดยให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาในอดีตเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาทุกขั้นตอนตั้งแต่การคิดวิเคราะห์ร่วมกัน ทำแผนร่วมกันทำกิจกรรมและร่วมกันประเมินผลปัจจุบันกระบวนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาได้รับการยอมรับและใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติในการพัฒนาการมีส่วนร่วมด้านต่าง ๆ โดยเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม หรือองค์กรชุมชนที่มีวัตถุประสงค์ในการเข้าร่วมที่ชัดเจนทำให้พัฒนาการมีส่วนร่วมต่าง ๆ บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย

2.3.2 ความหมายของการมีส่วนร่วม

อรรถัย ก๊กผล (2552, น. 17 - 18) ให้ความหมายว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปร่วมในการกำหนดกฎเกณฑ์นโยบาย กระบวนการบริหารและการตัดสินใจของท้องถิ่น เพื่อผลประโยชน์ของประชาชน โดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ต้องอยู่บนพื้นฐานของการที่ประชาชนจะต้องมีอิสระทางความคิดมีความรู้ความสามารถในการกระทำและมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยหลักการมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุดไม่ใช่การจัดเวทีการมีส่วนร่วมเพียงครั้งเดียว ตัวอย่างเช่น ในการแก้ไขปัญหาของชุมชน ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ

Amstein (1969, pp. 358 - 373, อ้างถึงใน โสภามา คัดลึง, 2551, น. 15) อานาการตัดสินใจเป็นเกณฑ์ในการบอกระดับการมีส่วนร่วม โดยสรุปเป็นบันได 8 ขั้น และใน 8 ขั้น จัดเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมเทียมหรือไม่มีส่วนร่วม
2. การมีส่วนร่วมพอเป็นพิธี
3. การมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

ในบันได 8 ขั้นแต่ละขั้นมีรายละเอียด ดังนี้

คนรู้จัก

บันไดขั้นที่ 1 ขั้นจัดฉากเป็นการแสดงบทบาทในกิจกรรมหนึ่ง ๆ เพื่อให้

เชื่อฟัง

บันไดขั้นที่ 2 เป็นการบำบัดรักษาเป็นพฤติกรรมที่ผู้นำมุ่งหวังที่จะให้ทุกคน

บันไดขั้นที่ 3 ขั้นแจ้งข่าวสารผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามซักถามได้เพียงเล็กน้อย

บันไดขั้นที่ 4 ขั้นให้คำปรึกษาผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตามแสดงความคิดเห็น

บันไดขั้นที่ 5 ขั้นปลอบใจเป็นลักษณะที่ผู้นำทำที่ท่าว่าเห็นด้วยกับผู้ตาม

บันไดขั้นที่ 6 ขั้นเป็นหุ้นส่วนเป็นการร่วมคิดร่วมทำและร่วมตัดสินใจ

บันไดขั้นที่ 7 ขั้นมอบอำนาจผู้บริหารมอบอำนาจให้ผู้ปฏิบัติงานมีอำนาจ

แทนตน

บันไดขั้นที่ 8 ขั้นควบคุม โดยประชาชนเป็นลักษณะที่ผู้นำเปิดโอกาสให้ผู้ตาม

เข้ามามี

ส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการบริหารอย่างแท้จริง ซึ่งสามารถเรียก

ได้ว่า

บันไดขั้นที่ 1 - 2 เป็นขั้นการมีส่วนร่วมเทียม

บันไดขั้นที่ 3 - 5 เป็นขั้นการมีส่วนร่วมพอเป็นพิธีคือมีส่วนร่วมในบางเรื่อง

เท่านั้น

บันไดขั้นที่ 6 - 8 เป็นขั้นการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงเป็นระดับที่ประชาชนมีส่วนร่วมมากที่สุด

Amstein (1969, pp. 358 - 373) กล่าวถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนว่าถือเป็นอำนาจประเภทหนึ่งของประชาชนและเป็นกระบวนการการจัดสรรอำนาจ (Redistribution of Power) โดยส่งเสริมให้ประชาชนผู้ไร้ซึ่งอำนาจ (The Have - Nots) ที่มักไม่มีโอกาสถูกกีดกัน หรือถูกแยกออกจากกระบวนการทางการเมืองและเศรษฐกิจทั้งหลายให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจังในกระบวนการดังกล่าว กล่าวคือ การมีส่วนร่วมเป็นกลยุทธ์ให้ประชาชนซึ่งไร้ ซึ่งอำนาจสามารถกำหนดแนวทางในการรับรู้และแบ่งปันข้อมูลข่าวสารการกำหนดเป้าหมายและนโยบายสาธารณะการจัดสรร ใช้จ่ายรายได้ ภาษีอากร การดำเนินงานกิจกรรม และ โครงการต่าง ๆ และการเปิดเผย และการกระจายผลประโยชน์ ทั้งนี้ตามแนวคิดดังกล่าวระดับของการมีส่วนร่วมของประชาชนสามารถแบ่งออกได้เป็นทั้งหมด 8 ระดับ ดังต่อไปนี้

1. ระดับความถูกจัดการได้ (Manipulation) : กลุ่มประชาชนที่รวมตัวกันในรูปแบบต่าง ๆ เช่นคณะกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการตรวจสอบฯลฯ เปรียบเสมือน “ตรายาง” ที่ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสร้าง หรือแสวงหาการสนับสนุนแทนที่จะเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างแท้จริงลำดับขั้นต่ำสุดของขั้นบันไดแห่งการมีส่วนร่วมนี้แสดงถึงการบิดเบือนการมีส่วนร่วมของประชาชนให้ประชาชนให้กลายเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์กิจกรรม หรือนโยบายของผู้มีอำนาจ

2. ระดับการบำบัดรักษา (Therapy) : จากการทดลองพฤติกรรมกลุ่มโดยผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาความรู้ซึ่งอำนาจ (The Powerless) เปรียบเสมือนความเจ็บป่วยทางจิตใต้อาณัติฐานนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างเข้มข้น จึงเป็นสาเหตุของความเจ็บป่วยแต่อย่างใด

3. ระดับการให้ข้อมูลข่าวสาร (Informing) : การให้ข้อมูลเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบและทางเลือกนโยบายต่าง ๆ แก่ประชาชนถือเป็นครั้งแรกของการมีส่วนร่วมของประชาชนที่แท้จริง อย่างไรก็ตาม วัตถุประสงค์ของการมีส่วนร่วมในระดับนี้ คือ การไหลข้อมูลทางเดียว (One Way Flow Information) และมีได้มีช่องทางสำหรับการตอบสนองความต้องการ หรือการให้อำนาจแก่ประชาชนในการต่อรองแต่อย่างใดดังนั้นข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนได้รับมักอยู่ ณ ขั้นตอนท้ายสุดของการวางแผนแล้วประชาชนแทบไม่มีโอกาสในการเปลี่ยนแปลงกิจกรรม และโครงการที่ถูกออกแบบมาเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารดังกล่าว ได้แก่ สื่อสารมวลชน เอกสารสรุปแผนงาน / โครงการ โปสเตอร์ และการให้ข้อมูลตามการร้องขอต่าง ๆ

4. ระดับการปรึกษาหารือ (Consultation) : การชักชวนให้ประชาชนออกมาแสดงความคิดเห็น เช่น การสำรวจความคิดเห็นการประชุมชุมชนการทำประชาพิจารณ์ฯลฯ กิจกรรมดังกล่าวเป็นวิธีการพยายามดึงดูดประชาชนให้มาเข้าร่วมและปริมาณการมีส่วนร่วมยังสามารถวัดผลออกเป็นเชิงปริมาณ ได้เช่น จำนวนประชาชนที่เข้าร่วมการประชุมจำนวนเอกสารที่แจกออกไปจำนวนแบบสอบถามที่ประชาชนตอบฯลฯ

5. ระดับการปลอบใจ (Placation) : ประชาชนเริ่มที่จะมีอิทธิพลแต่ยังคงอยู่ภายใต้สถานะของการทำให้ประชาชนตระหนักถึงความชอบธรรมของภาครัฐ (Tokenism) อยู่กล่าวคือประชาชนสามารถให้คำปรึกษา หรือเข้าร่วมในกระบวนการวางแผนได้อย่างไม่มีขอบเขตแต่การตัดสินใจในขั้นสุดท้ายยังเป็นดุลยพินิจของผู้มีอำนาจที่สามารถนำเอาคำปรึกษา หรือคำแนะนำของประชาชนมาพิจารณาประกอบการตัดสินใจทั้งนี้โอกาสที่ประชาชนจะได้รับการปลอบใจขึ้นอยู่กับ

- 1) คุณภาพความช่วยเหลือทางเทคนิคระหว่างที่ประชาชนจัดลำดับนโยบาย (Policy Prioritization) และ
- 2) ระดับการรวมตัวกันของกลุ่มประชาชนเพื่อกดดันให้ผู้มีอำนาจรับฟังและตัดสินใจตามการจัดลำดับความสำคัญของนโยบายที่พวกเขาได้เสนอให้ไป

6. ระดับความร่วมมือ (Partnership) : อำนาจถูกจัดสรรผ่านการต่อรองระหว่างประชาชนกับผู้ที่มีอำนาจทั้งสองฝ่ายมีความรับผิดชอบในการวางแผนและตัดสินใจร่วมกันภายใต้รูปแบบของคณะกรรมการนโยบายร่วม (Joint Policy Boards) คณะกรรมการวางแผนรวมทั้งคณะกรรมการแก้ไขความขัดแย้งต่าง ๆ

7. ระดับอำนาจการเป็นตัวแทน (Delegated Power): ประชาชนสามารถมีบทบาทในการตัดสินใจวางแผนและดำเนินการตามแผนงานต่าง ๆ ได้ประกันถึงการรับผิดชอบต่อสังคม (Accountability) โดยภาครัฐ ซึ่งจะป้องกันมิให้เกิดการตัดสินใจในนโยบายของรัฐแตกต่างไปจากความคิดเห็นร่วมกันของประชาชนและภาครัฐที่เกิดจากการต่อรองกับประชาชนระหว่างการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมนี้แสดงให้เห็นถึงความสามารถที่จะตอบสนองปัญหา หรือความต้องการของประชาชนในแต่ละขั้น ๆ ไม่รื้อให้ถึงกระบวนการตรวจสอบ หรือติดตามผลนโยบายแต่อย่างใด

8. ระดับการควบคุมโดยประชาชน (Citizen Control): ประชาชนได้รับการประกันว่านโยบายและการบริหารแผนงาน หรือ โครงการใด ๆ ก็ตามที่ตนมีส่วนร่วม นั้น จะนำไปในทิศทางที่ประชาชนต้องการอย่างแท้จริงรวมทั้งยังสามารถต่อรองข้อกำหนดต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและไม่มีใครสามารถมาเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเหล่านั้นได้ภายหลัง ดังภาพประกอบที่ 2.1

8	ขั้นควบคุมโดยประชาชน (Citizen Control)
7	ขั้นใช้อำนาจผ่านตัวแทน (Delegated Power)
6	ขั้นเป็นหุ้นส่วน (Partnership)
5	ขั้นให้แสดงความคิดเห็น (Placation)
4	ขั้นปรึกษาหารือ (Consultation)
3	ขั้นให้ข้อมูลข่าวสาร (Informing)
2	ขั้นชี้แจง (Therapy)
1	ขั้นถูกจัดกระทำ (Manipulation)

ภาพที่ 2.2 ตัวอย่างการภาพประกอบการทำทนิพนธ์. ปรับปรุงจาก ภาพจำลองบันไดระดับการมีส่วนร่วมของ (Arnstein), โดย Arnstein, S.R. 1969, Journal of the American Planning Association.

International Association of Participation (2006, p. 201) หรือเรียกว่า IAP2 คือ สมาคมนานาชาติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึง ตัวแบบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยนำเสนอการแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น 5 ขั้น ซึ่งเป็นตามหลักการเดียวกับของ Arnstein คือ ยิ่งสูงขึ้นยิ่งสะท้อนอำนาจและอิทธิพลของประชาชนในการบริหาร หรือตัดสินใจมากขึ้นด้วยจำแนก ได้ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจให้ประชาชน : เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนสูงสุดเพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการตามผลการตัดสินใจนั้นรูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ที่รู้จักกันดีคือการลงประชามติ หรือสภาเมือง การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้สะท้อนความยินยอมพร้อมใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการยอมรับอำนาจการตัดสินใจของประชาชนหรือชุมชน อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมในระดับนี้องค์กรส่วนท้องถิ่น ต้องมีกระบวนการเสริมความสามารถของประชาชนให้สามารถตัดสินใจด้วยตัวเอง อาทิเช่น ข้อมูลที่ครอบคลุมเพียงพอการเสริมทักษะให้ประชาชนวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจหาทางแก้ปัญหาที่มีคุณภาพการใช้การมีส่วนร่วมในระดับนี้ สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของประชาชนในระดับสูง

2. การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ : เป็นการให้บทบาทของประชาชนในระดับสูง โดยประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ ฉะนั้นความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในการตัดสินใจค่อนข้างสูงรูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้เช่นคณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชนและคณะที่ปรึกษาฝ่ายประชาชน ผลการตัดสินใจที่ออกมาเป็นผลการตัดสินใจร่วมกันเชื่อว่าจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคมเพราะประชาชน หรือตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรตัดสินใจด้วยไม่ใช่เพียงให้ความคิดเห็นต่อองค์กรตัดสินใจ

3. การมีส่วนร่วมในระดับเข้ามามีบทบาท : เป็นลักษณะการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนอย่างจริงจัง และมีจุดมุ่งหมายชัดเจนข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในทางเลือกต่าง ๆ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนขั้นนี้ใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในระดับการร่วมมือเพียงแต่รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบร่วมมือมีลักษณะเป็นกิจกรรมถาวรมากกว่าการมีส่วนร่วมในขั้นนี้อำนาจการตัดสินใจสุดท้ายยังเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างเข้มข้นตัวอย่างเทคนิคการมีส่วนร่วมที่ใช้มาก อาทิเช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการตั้งคณะทำงานภาคประชาชน เป็นต้น

4. การมีส่วนร่วมในระดับรับฟังความคิดเห็น : เป็นลักษณะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ ดังนั้นประชาชนมีบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข้อมูลการตัดสินใจเป็นบทบาทของหน่วยงานภาครัฐเทคนิคการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็นการประชุมสาธารณะปัจจุบันนี้กฎหมายส่วนใหญ่มักกำหนดให้หน่วยงานภาครัฐจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างน้อยในระดับการรับฟังความคิดเห็น

5 การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร : เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุดบทบาทของประชาชนน้อยมากเพียงแต่รับทราบว่าจะเกิดอะไรที่ไหนปัจจุบันการที่ภาครัฐตัดสินใจในเรื่องที่กระทบประชาชนและแจ้งให้ประชาชนทราบสะท้อนความล้าสมัยในการบริหารงานและสะท้อนภาครัฐขาดเป็นพอร์ทัลในขณะเดียวกันจำเป็นต้องตระหนักว่าไม่ว่าจะเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นตอนการให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นเรื่องที่สำคัญมากแต่ต้องไม่ใช่การให้ข้อมูลลักษณะประชาสัมพันธ์โดยให้มองแต่ด้านดีเท่านั้นหัวใจสำคัญ คือ การให้ข้อเท็จจริงและตัดสินใจแสดงความคิดเห็นอย่างมีคุณภาพ

จากทฤษฎีการมีส่วนร่วมดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วม หมายถึง การที่ประชาชนเกิดความรู้สึกรู้สึกและความต้องการว่าเป็นเจ้าของร่วมกันมีความเป็นอิสระมีอำนาจในการตัดสินใจมีกิจกรรมร่วมกันสามารถจัดการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาได้ด้วยตนเองรวมพลังสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสามารถขยายเครือข่ายในเขตพื้นที่ต่าง ๆ เป็นต้น

2.3.3 แนวความคิดพื้นฐานของการมีส่วนร่วม

2.3.3.1 หลักแนวความคิดพื้นฐานของการมีส่วนร่วมมีอยู่ 8 ประการ คือ

1) ความสำคัญของมนุษย์ต้องมีความเชื่อมั่นว่ามนุษย์มีความสำคัญไม่น้อยกว่าเทคโนโลยีที่นำมาใช้เป็นเครื่องอำนวยความสะดวกแม้ว่าเทคโนโลยีจะมีความสามารถ หรือสามารถเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อมนุษย์ได้มากเพียงใดก็ตามแต่ต้องตระหนักว่ามนุษย์เป็นผู้ที่คิดค้นเทคโนโลยีขึ้นมาไม่ใช่เทคโนโลยีเกิดขึ้นเองได้ นอกจากนี้เทคโนโลยีต้องถูกควบคุมและถูกใช้โดยมนุษย์ มนุษย์ได้เปรียบเทคโนโลยีตรงที่มีความสามารถในการคิดสามารถพิจารณาผลดีผลเสียที่จะเกิดขึ้น ดังนั้นการคำนึงถึงความสำคัญที่มีอยู่ในตัวเองเป็นสิ่งสำคัญที่จะสามารถนำมาใช้ในการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมต่าง ๆ ได้

2) มนุษย์ทุกคนต่างมีความคิดและศักดิ์ศรีเหมือนกันเป็นความเชื่อที่ทำให้ตระหนักว่า ควรเคารพความคิดและศักดิ์ศรีของคนอื่น เช่นเดียวกับที่เราต้องการให้คนอื่นเคารพไม่เพียงคิดว่าความคิดเห็นของตนเองมีความสำคัญและถูกต้องอย่างเดียวต้องรับฟังและให้เกียรติความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนร่วมคนอื่น ๆ ด้วย เพื่อการมีส่วนร่วมนั้น จะสามารถระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนร่วมทั้งหมดได้อย่างครอบคลุม

3) เชื่อว่าทุกคนไม่ได้ดีขึ้นมาแต่กำเนิดความเชื่อนี้จะสามารถทำให้เกิดความเคารพและไม่เหยียดหยามความคิดเห็นของบุคคลอื่น ซึ่งจะทำให้การมีส่วนร่วมในกิจกรรมเป็นไปด้วยความราบรื่นและกิจกรรมนั้น ๆ ก็จะมีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์มากที่สุด

4) ชุมชนต่าง ๆ มักมีภูมิปัญญาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความเป็นอยู่ของตนในระดับหนึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เข้าร่วมทุกคนต้องตระหนักเพราะเป็นสิ่งที่ทำให้คนที่มาจากที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นอยู่บนพื้นฐานวิถีชีวิตของตน ซึ่งอาจมีมุมมองที่แตกต่างกันแต่ความเชื่อในส่วนนี้จะทำให้ผู้ที่เข้าร่วมเข้าใจและยอมรับความแตกต่างนี้ได้

5) มนุษย์มีความสามารถที่จะพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของตนให้ดีขึ้นได้ต้องเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้แสดงศักยภาพในการพัฒนาสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้อื่นได้ร่วมคิดร่วมเข้าใจและร่วมจัดการกับการพัฒนาชีวิตและความเป็นอยู่ของครอบครัวชุมชนและสังคมรวมไปถึงการได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาประเทศด้วย

6) การสื่อสารต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างฝ่ายที่ดำเนินโครงการและผู้ที่เข้าร่วมควรมีทั้งการให้ข้อมูลที่ต้องการจากผู้ดำเนินโครงการและรับฟังข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสมาชิกของชุมชน หรือผู้มีส่วนร่วมอื่น ๆ

7) การมีทัศนคติที่ดีต่อโครงการและต่อเจ้าหน้าที่โครงการเพื่อให้ง่ายต่อการดำเนินโครงการการที่ผู้มีส่วนร่วม หรือกลุ่มเป้าหมายไม่มีอคติจะช่วยให้การเข้าร่วมโครงการและผลการดำเนินโครงการเป็นไปตามเป้าหมาย

2.3.3.2 องค์ประกอบของการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมในทำกิจกรรมต่าง ๆ ต้องประกอบด้วย อิสรภาพเสมอภาคและความสามารถ ดังนี้

1) อิสรภาพ หมายถึง การมีอิสระในการตัดสินใจที่จะเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้ การเข้าร่วมต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจการถูกบังคับให้เข้าร่วมในกิจกรรมเป็นการมีส่วนร่วมที่ไม่สมบูรณ์ เพราะทำให้ผู้เข้าร่วมไม่แสดงหรือไม่มีความคิดเห็นต่อกิจกรรมที่เข้าร่วมหรือเป็นการเข้าร่วมที่ไม่ถือว่ามีส่วนร่วมในกิจกรรม เพราะการไม่แสดงความคิดเห็นหรือไม่แสดงพฤติกรรมคัดค้าน หรือเห็นด้วยเปรียบเสมือนหนึ่งว่าไม่มีตัวตนสำหรับกิจกรรม

2) ความเสมอภาค การเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนต้องมีความเสมอภาคสามารถออกความเห็น หรือแสดงบทบาทในการมีส่วนร่วมได้เหมือนกันทุกคนไม่เลือกที่จะให้ใครคนใดคนหนึ่งมีบทบาทเพียงคนเดียว รวมทั้งไม่ขัดขวางการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม

3) ความสามารถ การมีส่วนร่วมกิจกรรมหนึ่งๆ ต้องมีความเข้าใจในกิจกรรม ด้วยระดับความยากง่ายของกิจกรรมอาจแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์

ดังนั้น ประชาชน หรือกลุ่มเป้าหมายจะต้องมีความสามารถพอที่จะเข้าร่วมในกิจกรรม คือ สามารถ ทำความเข้าใจและให้ความร่วมมือต่อกิจกรรมนั้นได้เท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่นถ้าหาก ผู้เข้าร่วมไม่มีความสามารถพอ อาจทำให้การเข้าร่วมเป็นไปด้วยความลำบากหรือเป็นการเข้าร่วม ที่ไม่เสมอภาคเท่ากับคนอื่น ๆ

2.3.3.3 รูปแบบของการมีส่วนร่วม

โกวิท พวงงาม (2545, น. 8) ได้สรุปถึง การมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชน ในการพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาของแต่ละท้องถิ่น กล่าวคือ ถ้าหากชาวชนบทยังไม่สามารถทราบถึงปัญหาและเข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา ในท้องถิ่นของตนเป็นอย่างดีแล้วการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาของท้องถิ่นย่อมไร้ประโยชน์ เพราะชาวชนบทจะไม่เข้าใจและมองไม่เห็นถึงความสำคัญของการดำเนินงานเหล่านั้น

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม เพราะการวางแผนดำเนินงาน เป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้ชาวชนบทรู้จักวิธีการคิดการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลรู้จักการนำเอาปัจจัยข่าวสาร ข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุน และการปฏิบัติงานแม้ชาวชนบทส่วนใหญ่ จะมีฐานะยากจน แต่ก็มีแรงงานของตนเองที่สามารถใช้เข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและปฏิบัติงานจะทำให้ ชาวชนบทสามารถคิดค้นทุนดำเนินงานได้ด้วยตนเองทำให้ได้เรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงานถ้าหากการติดตามงาน และประเมินผลงานขาดการมีส่วนร่วมแล้วชาวชนบทย่อมจะไม่ทราบด้วยตนเองว่างานที่ทำไปนั้น ได้รับผลดีได้รับประโยชน์หรือไม่อย่างไรการดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวกันในโอกาสต่อไป จึงอาจจะ ประสบความยากลำบาก

กิริวัฒน์ นนทะโชติ (2552, น. 41 - 45) ได้กล่าวถึง รูปแบบของการมีส่วนร่วม สามารถแบ่งออกได้ 15 รูปแบบ คือ

1. มีส่วนร่วมในการประชุม
2. มีส่วนร่วมในการออกเงิน หรือลงทุนให้ หรือบริจาคเงิน
3. มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการ หรือสมาชิก
4. มีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ หรือประชาชน
5. มีส่วนร่วมในการสัมภาษณ์

6. มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ชักนำ
7. มีส่วนร่วมในการเป็นผู้บริหาร
8. มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ริเริ่ม
9. มีส่วนร่วมในการเป็นผู้ใช้แรงงาน หรือเป็นลูกจ้าง
10. มีส่วนร่วมในการออกวัสดุอุปกรณ์
11. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
12. มีส่วนร่วมการดำเนินงานและวางแผนงาน
13. มีส่วนร่วมในผลประโยชน์
14. มีส่วนร่วมในติดตามและประเมินผล
15. มีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา

ศูนย์วิจัยนโยบาย และการบริหาร (2554) ได้ให้ความหมายและรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนสรุปได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการกระจายโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองและการบริหาร โดยเฉพาะการเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องการจัดสรรทรัพยากรของชุมชนและของชาติที่จะส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชน ประกอบไปด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลเป็นการมีส่วนร่วมโดยการให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานราชการสำหรับใช้ในการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมสาธารณะ
2. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเป็นการมีส่วนร่วมโดยการให้ความคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์สำหรับการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมสาธารณะ
3. การมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำปรึกษาเป็นการมีส่วนร่วมโดยการให้คำแนะนำ หรือคำปรึกษาที่เป็นประโยชน์แก่หน่วยงานราชการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรมสาธารณะ
4. การมีส่วนร่วมในการวางแผนเป็นการมีส่วนร่วมโดยการให้ข้อมูลข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนการริเริ่มโครงการ / กิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนงานต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ
5. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติเป็นการมีส่วนร่วมโดยการเข้าไปร่วมในการดำเนินงานการประสานงานต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ
6. การมีส่วนร่วมในการควบคุมเป็นการมีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานราชการ

นักวิชาการ ได้แบ่งรูปแบบของการมีส่วนร่วมไว้อย่างหลากหลายแต่ที่ถูกต้องอ้างถึงกันมาก ได้แก่ Cohen and Uphoff (1980, อ้างถึงใน ถวิลวดี บุรีกุล, 2551, น. 8) ซึ่งแบ่งระดับการมีส่วนร่วมเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ ริเริ่มตัดสินใจดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจในการปฏิบัติการ
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการซึ่งประกอบด้วยการสนับสนุนด้านทรัพยากรการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางด้านวัตถุประสงค์ประโยชน์ทางด้านสังคมหรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเมื่อดำเนินไปได้สักระยะหนึ่งหรือระหว่างการดำเนินการต้องมีการประเมินผลการดำเนินการเป็นการทบทวนประสิทธิผลที่ได้ดำเนินการมาทั้งหมด

2.3.3.4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบัน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบัน สามารถแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม แบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ

1.1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปรายบุคคล แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชน และครอบครัว และวิธีพิจารณาคดีเยาวชน และครอบครัว พ.ศ. 2534 กล่าวคือ ในด้านการเป็นพยานนั้น ประชาชนอาจจะช่วยเหลืองานยุติธรรมในชั้นสอบสวน หรือชั้นดำเนินคดีก็ได้เช่น เมื่อประชาชนได้รับมอบหมายเรียกให้มาให้ปากคำในชั้นสอบสวนจะไปที่พนักงานสอบสวน หรือศาล ก็ตามประชาชน ก็จะต้องมาซึ่งถือว่าเป็นการช่วยค้นหาข้อเท็จจริงเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอันจะช่วยให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามกฎหมายได้ในที่สุดการมาเป็นพยาน หรือให้ถ้อยคำตามความจริงนั้น เป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดไว้ซึ่งพลเมืองดีจะต้องปฏิบัติหากฝ่าฝืน ก็จะได้รับโทษกรณีการเป็นผู้ชำนานาญพิเศษนั้นในการดำเนินบางครั้งจำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านเพื่อช่วยในการวินิจฉัยของศาลศาลอาจให้บุคคลผู้นั้นเป็นพยานในคดีนั้น ๆ ได้เป็นต้นว่าตรวจร่างกาย หรือจิตใจของผู้เสียหายผู้ต้องหา หรือจำเลยตรวจลายมือทำการทดลอง หรือกิจการอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคดีในการแจ้งเหตุความผิด

ต่อเจ้าหน้าที่นั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาการดำเนินคดีจะเริ่มจากตัวผู้เสียหายเอง หรือบุคคลอื่นก็ได้ในกรณีของประชาชนนั้น โดยทั่วไปแล้วหากพบเห็นการกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งเป็นภัยต่อส่วนรวมประชาชน ก็มีสิทธิที่จะแจ้งให้เจ้าพนักงานดำเนินการเกี่ยวกับการจับกุมผู้กระทำความผิดนั้น โดยทั่วไปแล้วอำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิดนั้นย่อมเป็นของเจ้าพนักงานตามกฎหมาย แต่ในบางกรณีกฎหมายก็ให้อำนาจแก่ประชาชนที่จะจับกุมผู้อื่นได้หากเป็นการช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ผู้จัดการตามหมายจับและเจ้าพนักงานขอให้ช่วย หรือเป็นกรณีที่ประชาชนผู้นั้นพบการกระทำความผิด ซึ่งหน้ากรณีการช่วยเหลือเจ้าพนักงานนั้นประชาชนอาจจะช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีทั้งกรณีที่กฎหมายกำหนดไว้ในกรณีนี้หากไม่เข้าช่วยเหลือก็อาจมีความผิดได้แต่ในบางกรณี ไม่ได้มีกฎหมายกำหนดไว้หากประชาชนประสงค์จะเข้าช่วยเหลือเจ้าพนักงานเพื่อทำการจับกุมผู้กระทำความผิดก็จำเป็นต้องอาศัยอำนาจในเรื่องการจับกุมกรณีความผิดซึ่งหน้าในส่วนของ การป้องกันตนเองนั้น ประชาชนโดยทั่วไปมีอำนาจที่ป้องกันตนเองได้และหากไม่เกินสมควรแก่เหตุแล้ว ย่อมไม่มีความผิดกรณีมีส่วนร่วมของประชาชนโดยเข้าไปเป็นผู้พิพากษาสมทบในศาลเยาวชนและครอบครัว เพื่อทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมตามโครงการของส่วนราชการ หมายถึง การที่ประชาชนสมัครใจเข้าร่วมกับโครงการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ซึ่งเป็นโครงการของส่วนราชการที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เช่น โครงการเยาวชนสัมพันธ์สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรมตำรวจ บ้านสายตรวจอาสาสมัคร เป็นต้นแต่กิจกรรมโครงการที่เกิดขึ้นนั้นมักเริ่มมาจากรัฐบาลเป็นหลัก กล่าวคือ เป็นเรื่องของทางราชการเป็นผู้เริ่มต้นนอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังไม่ถึงขั้นที่จะมีการจัดตั้งเป็นสมาคมต่อต้านอาชญากรรมตามหมู่บ้าน หรือตามตรอกซอยคอกซอยดังเช่นในประเทศญี่ปุ่น หรือสหรัฐอเมริกา รวมทั้งไม่มีการร่วมมือกันรณรงค์ต่อต้านอาชญากรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

1.2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปองค์การเอกชนในประเทศไทย ซึ่งดำเนินกิจกรรมอยู่ในขอบข่ายของการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมในการริเริ่มขององค์การ นั้นเอง มีอยู่หลายองค์การ เช่น สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย สมาคมส่งเสริมสถานภาพสตรีมูลนิธิดวงประทีป เป็นต้น

2) การมีส่วนร่วมในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดทั้งนี้ โดยให้การสงเคราะห์ และช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ แก่ผู้ต้องขังทั้งในระหว่างต้องโทษและภายหลังพ้นโทษเช่นการบริจาคอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค วิชาการการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ของผู้ต้องโทษการเป็นอาสาสมัครคุมประพฤติ เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ต้องโทษเหล่านั้นสามารถดำรงชีวิตอยู่อย่างปกติสุขในสังคมต่อไป

จากแนวคิดพื้นฐานองค์ประกอบและรูปแบบในการมีส่วนร่วมในข้างต้นจะเห็นได้ว่า ลักษณะในการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น มีหลากหลายรูปแบบอยู่ที่ว่าประชาชนจะเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐในรูปแบบใด ๆ ล้วนแต่เป็นการมีส่วนร่วมในกิจการ หรือ โครงการทั้งนั้น และนอกจากนี้ มีนักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของ “การมีส่วนร่วม” สามารถสรุปได้ดังนี้

กรมสอบสวนคดีพิเศษ (2551, น. 48) กล่าวว่า iva การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการควบคุมอาชญากรรมของญี่ปุ่น จึงจำเป็นต้องพิจารณาปัจจัย 2 ประการ คือ

1. ประเพณีการพึ่งพากันสังคมญี่ปุ่นยึดถือประเพณีการพึ่งพากันปกครองกันเอง สร้างกฎเกณฑ์เองผู้นำมีบทบาทในการสร้างความสามัคคีและตัดสินใจหาความขัดแย้งในชุมชน
2. การลอกเลียนแบบตะวันตกตั้งแต่สมัยเมจิเป็นต้นมาญี่ปุ่นเริ่มลอกเลียนแบบตะวันตกมากขึ้นองค์กรอาสาสมัครแรกที่ตั้งขึ้นเพื่อการนี้ ก็คือ สมาคมพวกที่ช่วยเหลือพวกที่พื้นโทโย ซึ่งตั้งขึ้นในปี ค.ศ.1880 และต่อ ๆ มา ก็มีสถาบันต่าง ๆ เกิดขึ้นในญี่ปุ่นอันมีลักษณะเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาอาชญากรรมมากขึ้นภายหลังสงคราม โลกครั้งที่สอง ประเทศญี่ปุ่นได้พัฒนากิจการด้านตำรวจและการป้องกันอาชญากรรมจนมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการของตำรวจอย่างเต็มที่ทั้งในด้านป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โครงการความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจมีมากขึ้นโดยลำดับและก่อให้เกิดผลดีต่อการควบคุมอาชญากรรมในญี่ปุ่นอย่างกว้างขวางและประสบความสำเร็จอย่างมากประชาชนในญี่ปุ่นมีส่วนช่วยในด้านการป้องกันอาชญากรรมและรักษาความปลอดภัยของชุมชนเป็นอย่างมากงานเกือบทั้งหมดเป็นงานอาสาสมัครที่ปราศจากค่าจ้างแต่อย่างใด

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมมีสองรูปแบบ คือ รูปแบบแรกเป็นอาสาสมัครอย่างเป็นทางการมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายปฏิบัติหน้าที่เสมือนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐส่วนอีกรูปแบบหนึ่งไม่ได้เป็นอาสาสมัครแต่เข้ามาช่วยงานสังคมเป็นครั้งคราว การดำเนินกิจกรรมของประชาชนทั้งสองรูปแบบมีทั้งเกิดจากการริเริ่มของประชาชนเองและเกิดจากคำแนะนำของรัฐบาล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมในประเทศญี่ปุ่น ภายหลังสงคราม โลกครั้งที่สอง เป็นต้นมา (กรมสอบสวนคดีพิเศษ, 2551, น. 48) ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานด้านตำรวจเมื่อสังคมยังเจริญก้าวหน้า และทันสมัยขึ้นความร่วมมือของประชาชนอันพึงมีต่อตำรวจจะค่อย ๆ ลดลงไป ซึ่งจะเห็นได้ชัดเจนในเมืองใหญ่เพราะสังคมในเมืองใหญ่พฤติกรรมการอยู่อาศัยของประชาชนมีลักษณะต่างคนต่างอยู่ และยังเป็นสังคมที่มีความคล่องตัวสูงการมีส่วนร่วมของชาวญี่ปุ่นในงานด้านตำรวจตั้งแต่สงคราม โลกครั้งที่ 2 มีการปรับปรุงกิจการตำรวจในประเทศญี่ปุ่นทำให้ชาวญี่ปุ่นมีความใกล้ชิดกับตำรวจมากขึ้น

กว่าแต่ก่อนดังจะเห็นได้จากคดีที่มีความยุ่งยากนั้น ตำรวจสามารถจับคนร้ายได้เพราะความร่วมมืออย่างใกล้ชิดของประชาชนและสื่อมวลชนการมีส่วนร่วมของประชาชนในงานด้านตำรวจ โดยประชาชนจัดตั้งองค์การขึ้นดำเนินการเองในรูปขององค์การต่าง ๆ

2. สมาคมป้องกันอาชญากรรมเป็นสมาคมที่มีเครือข่ายดำเนินงานทั่วประเทศ ตั้งแต่ระดับเมืองถึงระดับหมู่บ้านสมาชิกของสมาคม ก็คือ ประชาชนธรรมดาที่ตนเองสมาชิกมีหน้าที่ร่วมกิจกรรมของตำรวจด้วยการปฏิบัติงานการให้กำลังใจและการให้ความร่วมมือเช่นการรายงานเหตุการณ์อาชญากรรมไปยังตำรวจ เป็นต้น สมาคมป้องกันอาชญากรรมดำเนินงานในรูปแบบต่าง ๆ

3. สหภาพผู้ประกอบการอาชีพ เพื่อการป้องกันอาชญากรรมมีสมาชิกเป็นผู้ประกอบธุรกิจแขนงต่าง ๆ เช่น ผู้บริหาร โรงแรม นายธนาคาร ธุรกิจด้านการพักผ่อนหย่อนใจจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการเหล่านี้ จำเป็นต้องมีความใกล้ชิดกับกิจกรรมป้องกันอาชญากรรมเพราะอาชญากรรมที่เกิดขึ้นมีผลกระทบต่อการค้าดำเนินธุรกิจ

4. คณะกรรมการติดต่อระหว่างโรงเรียนกับตำรวจตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ป้องกันมิให้เยาวชนกระทำความผิดด้วยการให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่เยาวชนและให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับตำรวจคณะกรรมการติดต่อระหว่างโรงเรียนกับตำรวจตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ป้องกันลูกจ้างที่เป็นเยาวชนมิให้กระทำความผิดโดยแต่ละโรงงานจะกำหนดตัวบุคคลสำหรับทำหน้าที่ติดต่ออย่างใกล้ชิดกับตำรวจและให้คำแนะนำที่เหมาะสมแก่ลูกจ้างดังกล่าว

5. ผู้ให้ความร่วมมือด้านคำปรึกษาแนะนำแก่เยาวชนเป็นประชาชนอาสาสมัครให้คำปรึกษาแนะนำแก่เยาวชนที่แสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบน หรือมีแนวโน้มไปในทางจะเป็นสมาคมเพื่อความปลอดภัยด้านจราจรเป็นองค์การอาสาสมัครป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากการจราจรมีการดำเนินผู้ขับขี่เจ้าของรถผู้บริหารธุรกิจขนส่งและประชาชนอาสาสมัครสมาชิกมีหน้าที่รณรงค์ด้านความปลอดภัยจราจรโดยให้ความรู้ด้านความปลอดภัยจราจรฟื้นฟูความรู้ให้กับผู้ขับขี่และอื่น ๆ

นอกจากนี้ ยังมีกลุ่มอาสาสมัครอื่น ๆ ที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการป้องกันอุบัติเหตุจากการจราจร เช่น กลุ่มคนงานอาสาสมัคร เพื่อความปลอดภัยด้านจราจรมีประชาชนในท้องถิ่นเป็นสมาชิกทำหน้าที่ควบคุมการจราจรตามถนนสายสำคัญ ๆ เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่จะเกิดกับเด็กนักเรียนในระหว่างเดินทางระหว่างหมู่บ้านกับโรงเรียนอาสาสมัครกลุ่มนี้ปฏิบัติงานโดยไม่รับค่าจ้างและกลุ่มผู้ติดตามความปลอดภัยด้านจราจรทำหน้าที่ตามที่ตำรวจมอบหมาย ได้แก่ เสนอความเห็นเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การจราจรดำเนินไปด้วยความปลอดภัยและรายงานอุบัติเหตุจากการจราจรให้ตำรวจทราบกลุ่มนี้มีสมาชิกประกอบด้วยผู้ขับขี่ผู้บริหารกิจการขนส่งและประชาชนทั่วไปในท้องถิ่นตำรวจเป็นฝ่ายจัดตั้งกลุ่มประชาชนขึ้นในชุมชนมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันอาชญากรรมและชักนำให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในการรณรงค์ตามที่ตำรวจกำหนด

เช่น การป้องกันการฉายภาพยนตร์การขายหนังสือสิ่งพิมพ์ของมิกมและเครื่องมือเครื่องใช้ที่เป็นอันตรายต่อเยาวชน เป็นต้น

ในการช่วยตำรวจจับกุมผู้กระทำความผิดและการให้ความร่วมมือกับตำรวจช่วยชีวิตผู้อื่นทางการตำรวจของประเทศญี่ปุ่นให้ความสนใจการมีส่วนร่วมของประชาชนในลักษณะนี้มาก โดยมีการชดใช้ความเสียหายที่ได้รับจากการเข้าช่วยเหลือ หรือให้ความร่วมมือกับตำรวจด้วยประเทศญี่ปุ่นเป็นตัวอย่างที่ดีในการนำเอาประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อปัญหาอาชญากรรมและประสบความสำเร็จมากพอสมควร แต่การที่ญี่ปุ่นประสบความสำเร็จได้ดังกล่าวนี้อาจเป็นเพราะญี่ปุ่นมีสถาบันครอบครัวที่เป็นปึกแผ่นความสามัคคีที่แน่นหนา อันเนื่องมาจากลัทธิชาตินิยมและตลอดจนความรู้สึกของคนญี่ปุ่นที่มีทัศนคติในหน้าที่ของตนว่าต้องการจะสร้างคุณประโยชน์ให้แก่สังคม โดยส่วนรวม เพื่อแสดงถึงความรักในประเศชาติและรักในชาวญี่ปุ่นด้วยกัน

แนวทางของประเทศญี่ปุ่นในการนำเอาประชาชนเข้ามาช่วยเหลือ ด้านการควบคุมอาชญากรรมนั้น อาจเป็นตัวอย่างที่ดีของการแก้ไขปัญหอาชญากรรมแนวทางต่าง ๆ ที่ใช้จำเป็นต้องให้เหมาะสมกับประเพณีความรู้สึกนึกคิดของประชาชนในแต่ละภูมิภาคตลอดจนพื้นฐานของสังคมด้วย เพราะแม้ว่าอาชญากรรมจะเป็นปรากฏการณ์ของสังคมแต่การแก้ไขปัญหอาชญากรรมจำเป็นต้องมีความแตกต่างกันไปตามสังคมแต่ละสังคมเพราะพื้นฐานและโครงสร้างของสังคมแต่ละสังคมมีความแตกต่างกัน

ธนสาร บัลลังก์ปัทมา (2551, น. 30) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินกิจกรรมตั้งแต่การศึกษาปัญหาการวางแผนดำเนินการตัดสินใจการแก้ไขปัญหาและการประเมินร่วมกัน เพื่อขับเคลื่อนให้กิจกรรมนั้นดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วิวรรธน์ บรรจงช่วย (2551, น. 9) ได้กล่าวไว้ว่า การมีส่วนร่วม คือ กระบวนการที่รัฐบาลทำการส่งเสริมชักนำสนับสนุน และสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่องร่วมกันในเรื่องต่อไปนี้นำบรรลุตามวัตถุประสงค์และนโยบายการพัฒนาที่กำหนดไว้ คือ

1. ร่วมทำการศึกษาค้นคว้าปัญหา และสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนตลอดจนความต้องการของชุมชน
2. ร่วมคิดหา และสร้างรูปแบบ และวิธีการพัฒนาเพื่อแก้ไข และลดปัญหาของชุมชน หรือเพื่อสร้างสรรค์สิ่งใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชน หรือสนองความต้องการของชุมชน
3. ร่วมวางแผนนโยบาย หรือแผนงาน หรือโครงการ หรือกิจกรรม เพื่อขจัด และแก้ไขปัญหา และสนองความต้องการของชุมชน
4. ร่วมตัดสินใจการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

5. ร่วมจัด หรือปรับปรุงระบบการบริหารงานพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ
6. ร่วมการลงทุนในกิจกรรมโครงการของชุมชนตามขีดความสามารถของตนเอง และหน่วยงาน
7. ร่วมปฏิบัติตามนโยบายแผนงาน โครงการและกิจกรรมให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้
8. ร่วมควบคุมติดตามประเมินผล และร่วมบำรุงรักษาโครงการให้ใช้ประโยชน์ได้ตลอดไป

ศูนย์บริการประชาชนสำนักนายกรัฐมนตรี (2561) ได้ให้ความหมาย การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงไปตามบริบททางสังคม และการเมืองในอดีตการมีส่วนร่วมของประชาชนมัก หมายถึง กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางการเมืองโดยให้ความสำคัญกับการไปใช้สิทธิเลือกตั้งซึ่งเป็นไปตามหลักการของประชาธิปไตยแบบเป็นตัวแทนที่ประชาชนเลือกผู้แทน หรือตัวผู้แทนเป็นผู้ตัดสินใจและแก้ปัญหาของตนหากแต่ด้วยลักษณะของสังคมสมัยใหม่ที่สลับซับซ้อนความคิดและความต้องการของประชาชนมีความหลากหลายทำให้การมีส่วนร่วมโดยผ่านตัวแทนมีข้อจำกัดและไม่มีหลักประกันว่า การตัดสินใจของตัวแทนจะตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของประชาชน

ปัจจุบัน สังคมหันมาให้ความสำคัญกับระบบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมซึ่งเป็นระบบที่นอกจากประชาชนเลือกผู้แทนเข้าไปปกครองและบริหารราชการแผ่นดินแล้วยังมีส่วนร่วมโดยตรงในกระบวนการตัดสินใจของรัฐบาลที่จะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนอีกด้วยการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเริ่มปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ซึ่งส่งผลให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนกว้างขวางขึ้นการมีส่วนร่วมของประชาชนไม่ได้มีความหมายเฉพาะการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง หรือร่วมรับประโยชน์เท่านั้นแต่ยังครอบคลุมถึงการร่วมรับรู้ร่วมให้ความคิดเห็นในกระบวนการตัดสินใจของหน่วยงานรัฐและร่วมสนับสนุนติดตามการทำงานของภาครัฐเพื่อทำให้เกิดการตัดสินใจที่ดีและได้รับการสนับสนุนจากประชาชน

ในความหมายของหลักการมีส่วนร่วม (Participation) หมายความว่า กระบวนการบริหารการปกครองประเทศนั้น จะต้องมุ่งเน้นการลดบทบาทของรัฐลงโดยเปิดโอกาสให้ประชาชนและภาคธุรกิจเอกชนเข้ามามีส่วนร่วม หรือในความหมายของการมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ที่มีใช้เพียงภาคประชาชนแต่ยังหมายถึงการมีส่วนร่วมของกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินโครงการ หรือนโยบายสาธารณะบางประเภทของรัฐการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการประสานงานพัฒนาร่วมกับองค์กรพัฒนาเอกชนต่าง ๆ

2.4 ตัวแปรที่ศึกษา

ผู้วิจัย ได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้ทราบแนวทางในการศึกษามาตรการในการป้องกันปัญหาอาชญากรรม จากเอกสารนโยบาย แนวทางการขับเคลื่อนงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีเนื้อหาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ (กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ, 2559) ดังนี้

2.4.1 เป้าหมายของงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

จากการสืบค้น เป้าหมายของงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม พบว่า กรอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ ตร. ประจำปีงบประมาณ 2559 (ตามเกณฑ์ ก.พ.ร.) ในส่วนงาน ปป. ประกอบด้วย

2.4.1.1 ร้อยละความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน

2.4.1.2 ความสำเร็จของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลให้อาชญากรรมในพื้นที่เป้าหมายลดลง

2.4.1.3 ร้อยละของความเชื่อมั่นของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ

2.4.1.4 ตัวชี้วัดระหว่างกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกัน (Joint KPIs)

1) ร้อยละความสำเร็จของคดีที่เกิดขึ้นในพื้นที่ท่องเที่ยวสำคัญ

2) ร้อยละของคดีที่มีการจับกุมผู้ต้องหาได้ในความผิดฐานค้ามนุษย์เทียบกับจำนวนคดีที่เกิดขึ้น

กับจำนวนคดีที่เกิดขึ้น

3) ร้อยละของคดียาเสพติดรายสำคัญเปรียบเทียบกับคดีที่จับกุมได้ทั้งหมด

2.4.2 การปฏิบัติหน้าที่ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

2.4.2.1 ต้องยึดหลักการ ดังนี้

1) การบังคับใช้กฎหมายต้องเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม เสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งเพศ วัย เชื้อชาติ ศาสนา และสถานภาพทางสังคม

2) เน้นการป้องกัน

2.1) ให้ความสำคัญกับงานป้องกันมากเป็นพิเศษ เพื่อไม่ให้เกิดความสูญเสีย เพราะเมื่อเกิดเหตุแล้ว จะมีภาระอีกหลายอย่างตามมา ตั้งแต่การสืบสวน สอบสวนการเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม รวมถึงการคุมขังจะต้องเสียค่าใช้จ่าย งบประมาณจำนวนมาก

2.2) ดังนั้นตำรวจจะต้องป้องกันไม่ให้อาชญากรรมเกิดขึ้น หรือเกิดขึ้นน้อยที่สุด ซึ่งนอกจากจะต้องปรับปรุงระบบงานสายตรวจให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นแล้ว ตำรวจทุกพื้นที่ทุกตำแหน่ง ทุกหน้าที่ ต้องให้ความสำคัญและร่วมแรง ร่วมใจกันทำหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม

2.3) ทุกสถานีตำรวจจะต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันให้มากขึ้น โดย 1) ทำงานอย่างบูรณาการโดยใช้กำลังจากทุกฝ่ายภายในสน. / สภ. 2) แสวงหาความร่วมมือจากภาคเอกชน - หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ มูลนิธิ อาสาสมัครต่าง ๆ และประชาชนทั่วไปในพื้นที่ 3) ใช้ข้อมูลที่ทันสมัยจากทุกช่องทางตามที่เกิดขึ้นจริง 4) วิเคราะห์ข้อมูล (สถานภาพ) อาชญากรรมอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ 5) นำมาใช้ในการวางแผน ปรับยุทธวิธีการทำงาน 6) นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ 7) ดำเนินมาตรการการป้องกันอาชญากรรมเชิงรุกอย่างจริงจัง สม่าเสมอ

3) ตำรวจกับประชาชน เป็นคนๆเดียวกันต้องเข้าหาประชาชน

3.1) ตำรวจกับประชาชนเปรียบเหมือนคน ๆ เดียวกัน ต้องทำงานโดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตำรวจต้องเป็นฝ่ายเข้าหาประชาชนเข้าหาหน่วยราชการ เพื่อรับฟังความคิดเห็น ความต้องการ ตรวจสอบ (X-Ray) ปัญหาความเดือดร้อนอย่างต่อเนื่อง เพื่อจะได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องและถูกใจ ได้ผลอย่างยั่งยืน

3.2) การแสวงหาความร่วมมือ เพื่อให้ประชาชนและหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือสนับสนุนการปฏิบัติการต่าง ๆ จะต้องเริ่มจาก การปฏิบัติหน้าที่ - การกิจสำเร็จ ครบถ้วน เพื่อเป็นการสร้างศรัทธา ความเชื่อมั่น ให้กับประชาชนและสังคมยอมรับก่อน จึงจะเป็นที่มาของความร่วมมือ ร่วมใจของประชาชนและหน่วยราชการที่เราต้องการได้

4) การใช้กำลังและอาวุธ ตำรวจจะทำได้ก็ต่อเมื่อมีความจำเป็นอย่างแท้จริง และไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ เพื่อป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของผู้อื่น หรือตนเองเท่านั้น ต้องสมเหตุสมผล ตำรวจ จึงจำเป็นต้องฝึกอบรม เรียนรู้ จนสามารถใช้กำลังและอาวุธได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น พึงระมัดระวังอย่างยิ่ง หากผิดพลาดจะเสียหายแก้ไขยากเพราะเทคโนโลยีปัจจุบันก้าวหน้ารวดเร็วมาก

5) ภาพพจน์ และชื่อเสียงของตำรวจ

5.1) ต้องคำนึงถึงภาพพจน์ และชื่อเสียงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพราะเป็นทั้งผู้บังคับใช้กฎหมายและให้บริการประกอบกับตำรวจนั้น มีต้นทุนทางสังคมต่อการกระทำ การใด ๆ มักจะถูกวิพากษ์วิจารณ์อยู่ตลอดเวลา ดังนั้นผู้บังคับบัญชาทุกระดับต้องช่วยกันสอดส่องดูแล ช่วยเหลือ / แก้ไขปัญหาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งในงานราชการและส่วนตัวอย่าปล่อยให้ตำรวจเพียงไม่กี่คนทำให้ภาพพจน์ของตำรวจส่วนใหญ่เสียหาย

5.2) ต้องไม่เป็นหนึ่งในส่วนน้อยที่ทำให้องค์กรตำรวจเสียหาย ทั้งเรื่องใหญ่ หรือเรื่องเล็กน้อย

5.3) ให้ห่างไกลไม่ไปคบหากับผู้ที่มีอิทธิพล ผู้มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดแก๊งเงินกู้้นอกระบบ อบรมมุขทุกประเภท ต้องถอยออกมาอย่างเด็ดขาด และช่วยจัดการให้หมดสิ้นไป

5.4) ไม่ทำผิด ผ่าฝืนกฎหมายเสียเอง เช่น ขับรถฝ่าฝืนสัญญาณไฟแดง ขับรถย้อนศร โดยไม่จำเป็น ขับจี้รถจักรยานยนต์ โดยไม่สวมหมวกนิรภัย เป็นต้น

6) อาชญากรรมที่เกิดกับเด็ก สตรี คนชรา และชาวต่างชาติ ต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษเพราะเป็นที่สนใจของประชาชน และสื่อมวลชน ตลอดจนส่งผลต่อความรู้สึกความหวาดระแวงภัยอันตรายจากอาชญากรรม

2.4.3 บทบาทของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

จากการสืบค้น บทบาทของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม พบว่า ในคู่มือฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานป้องกันปราบปรามในสถานีตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2557) สามารถแยกบทบาทของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมออกได้เป็น 2 ชนิด ดังนี้

2.4.3.1 บทบาทของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมที่กฎหมายมิได้บังคับ หมายถึง การกระทำใด ๆ ของประชาชน เพื่อยับยั้งอาชญากรรมโดยกฎหมาย มิได้บังคับว่าเป็นหน้าที่ของประชาชนโดยตรง แต่เป็นเรื่องที่ประชาชนเล็งเห็นถึงประโยชน์ของตนเอง หรือเห็นประโยชน์ต่อสังคมโดยส่วนรวม หรือเป็นเพราะการกระทำหน้าที่พลเมืองดี ประชาชน จึงมีความสมัครใจกระทำขึ้นเองโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ที่เรียกว่า “อาสาสมัคร” การทำการใด ๆ ของประชาชน เพื่อยับยั้งอาชญากรรม โดยสมัครใจดังกล่าว สามารถแยกออก ได้ดังนี้

1) การไม่เปิดช่องให้มีการประกอบอาชญากรรมได้โดยสะดวกดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น องค์กรประกอบของอาชญากรรมกระทำคามผิดมี 2 ประเภท คือ ความเข้าใจ และโอกาสในการกระทำ หากประชาชนพยายามกระทำใด ๆ ที่ไม่เปิดช่องโอกาสให้ผู้ประกอบอาชญากรรมแล้ว อาชญากรรม หรือการกระทำอื่น ๆ ก็จะหมดไป ซึ่งการไม่เปิดช่องให้เกิดอาชญากรรม หรือการกระทำผิดนั้น อาจแยกออก ได้ดังนี้

1.1) การจัดกำลังป้องกันตนเอง ประชาชนมีความสมัครใจกันเอง ในการที่จะรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน หรือเขตชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ โดยมีการจัดเวรยามป้องกันเหตุต่าง ๆ ตลอดจนโจรผู้ร้ายบังเกิดผลดีในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เป็นต้น

1.2) การปฏิบัติของประชาชน อันเป็นการไม่เปิดช่องให้มีการประกอบอาชญากรรมให้สะดวก ตามปกติแล้วประชาชนโดยทั่วไปมีการปฏิบัติเป็นกิจวัตรในการป้องกันชีวิตและทรัพย์สินของตนเองอยู่แล้ว แต่มีประชาชนอีกจำนวนไม่น้อย ยังไม่ทราบถึงแนวทางปฏิบัติ

ที่จะเป็นการช่วยป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้มีการเผยแพร่แนะนำประชาชนรวมทั้งแจกจ่ายเอกสารที่ระบุถึงวิธีที่ประชาชนจะช่วยในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในคดีต่าง ๆ

1.3) การป้องกันตนเองและผู้อื่นตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 การกระทำเพื่อป้องกันนั้น ผู้กระทำสามารถป้องกันสิทธิของตนเอง และผู้อื่นได้ การกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของผู้อื่นนั้น ผู้กระทำไม่จำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับผู้นั้น สิทธิที่จะป้องกัน ได้แก่ สิทธิในชีวิต ร่างกาย เกียรติยศ ทรัพย์สิน หรือสิทธิใด ๆ ก็ป้องกันได้ เช่น คนร้ายจะใช้ปืนยิงเรา เราก็ยิงคนร้ายไปเสียก่อน หรือคนร้ายกำลังลักทรัพย์รถจักรยานยนต์ของเพื่อนบ้านเราเราพบเห็นเข้า จึงทำการจับกุมส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินคดี การจับกุมผู้กระทำผิดนี้เป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 79 ดังนั้นการป้องกันตนเองหรือผู้อื่น จึงเป็นการกระทำของประชาชน เพื่อหยุดยั้งอาชญากรรมอย่างหนึ่งและการกระทำขั้นนี้ กฎหมายมิได้บังคับให้ประชาชนทำเช่นนั้น แต่ประชาชนทำเพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น ซึ่งเมื่อกระทำลงไปแล้วกฎหมายก็ให้ความคุ้มครองด้วย

1.3.1) การแจ้งความเมื่อพบการกระทำผิดอาญา กระทำโดยปฏิบัติ
ดังนี้

1.3.1.1) การแจ้งความในฐานะที่ตนเองเป็นผู้เสียหาย ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (7) 123 ซึ่งเรียกว่า “การร้องทุกข์”

1.3.1.2) การแจ้งความเนื่องจากเป็นผู้รู้เห็นเหตุการณ์ ในฐานะเป็นพลเมืองดี เมื่อพบเห็นการกระทำผิดอาญาเกิดขึ้น การแจ้งความให้ตำรวจทราบ เพื่อให้ทำการจับกุมตัวคนร้ายมาดำเนินคดีต่อไป แม้ผู้แจ้งไม่ใช่ผู้เสียหายก็ยังแจ้งได้ กฎหมายเรียกการแจ้งเช่นนี้ว่า “การกล่าวโทษ” เมื่อประชาชนแจ้งความกรณีเช่นนี้ ตำรวจก็ควรจะได้รับแจ้งความ และติดตามคนร้ายมาเพื่อดำเนินคดีต่อไป จะคิดว่าผู้แจ้งไม่ใช่ผู้เสียหายนั้นไม่ถูกต้อง

1.3.1.3) การไปเป็นพยาน เมื่อรู้เห็นการกระทำผิดอาญา จะต้องหรือไม่ต้องมีหมายเรียก คือ การที่ประชาชนรู้เห็นการกระทำผิดอาญาแล้วไปเป็นพยานโดยความสมัครใจเอง โดยถือว่าเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีอย่างหนึ่ง และถ้าหากประชาชนส่วนใหญ่ไม่มีปัญหา เพราะคนร้ายข่ม มีความเกรงกลัวถูกจับกุมนำตัวไปดำเนินคดี เพื่อลงโทษตามกฎหมายของบ้านเมือง ไม่กล้ากระทำผิด ความร่วมมือเช่นนี้ เป็นที่ใฝ่หาของตำรวจเป็นอย่างยิ่ง

1.3.2) การประชาทัณฑ์ การต่อต้านอาชญากรรม โดยวิธีประชาทัณฑ์นั้น เป็นเรื่องที่อยู่ขั้นรุนแรงและผิดกฎหมายไม่ควรกระทำ แต่หากคนร้ายซึ่งถูกประชาชนรวมประชาทัณฑ์ แม้การกระทำของประชาชนในกรณีนี้จะผิดกฎหมายก็ตาม ในการทำสำนวน

การสอบสวนของพนักงานสอบสวนควรจะได้มีข้อเท็จจริงต่าง ๆ ปรากฏในส่วนการสอบสวนด้วย เพื่อศาลจะได้ใช้ดุลยพินิจในการกำหนดบทลงโทษคนร้ายอย่างเหมาะสม ต่อไป

1.3.3) การแสดงออกโดยการยอมรับ การแสดงออกว่า ประชาชนรังเกียจผู้ที่ประกอบอาชญากรรมไม่มีคนคบหาสมาคมด้วย แต่เมื่อเลิกประพฤติ หรือเลิกประกอบอาชญากรรมกลับตัวเป็นคนดีแล้วก็สมควรให้อภัยหรือให้โอกาสแก่คนเหล่านั้นได้แก้ตัว

2.4.3.2 บทบาทของประชาชนในการต่อต้านอาชญากรรมชนิดที่กฎหมายบังคับ

1) การเป็นพยานตามหมายเรียก เมื่อประชาชนได้รับหมายเรียกของเจ้าพนักงานให้ไปเป็นพยาน ผู้รับหมาย (มีชื่อตามหมายเรียก) ต้องปฏิบัติตามหมายเรียก ถ้าไม่ไปตามหมายเรียกของศาล ศาลอาจจะออกหมายจับพยานไปขังไว้จนกว่าพยานจะต้องเบิกความต่อศาล ตามวันเวลาที่ศาลเห็นสมควรตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 114 ถ้าเป็นหมายเรียกของพนักงานอัยการ หรือของพนักงานสอบสวน อาจถูกดำเนินคดีในความผิดฐานขัดขืน

คำบังคับของพนักงานอัยการ หรือพนักงานสอบสวน แล้วแต่กรณีตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 168 ในการไปเป็นพยานจะต้องให้การ หรือเบิกความไปตามความจริงด้วย ถ้าให้การเท็จ หรือเบิกความเท็จ ก็มีความผิดฐานให้การเท็จ หรือเบิกความเท็จ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 172 และ 177

2) การช่วยเหลือเจ้าพนักงานจับกุมผู้กระทำผิด เมื่อเจ้าพนักงานร้องขอเมื่อประชาชนพบการกระทำผิดซึ่งหน้า หรือเป็นความคิดที่ระบุนิ้วท้ายประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา หรือเพื่อป้องกันภัยอันตราย ซึ่งกำลังจะเกิดขึ้นแก่บุคคลอื่น ประชาชนมีอำนาจที่จะช่วยหรือไปช่วยจับกุมก็ได้ ไม่มีกฎหมายบังคับไว้ แต่ถ้าหากเจ้าพนักงานร้องขอให้ประชาชนช่วยจับกุมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 82 โดยการจับกุมนั้น จะไม่เกิดอันตรายแก่ผู้จับกุมแล้ว ประชาชนผู้ถูกร้องขอจากเจ้าพนักงานนั้น จะไม่ยอมช่วยจับไม่ได้หากไม่ช่วยจะมีความผิดจากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 368 วรรคสอง

3) ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ความร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งในแง่ปรากฏการณ์ทางสังคมและกระบวนการปฏิบัติ กล่าวคือ ในฐานะปรากฏการณ์ทางสังคม อาชญากรรมได้ส่งผลกระทบต่อความผาสุกปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนและความมั่นคงแห่งชาติ อีกทั้งปัจจัยอาชญากรรมก็มีบ่อเกิดจากความเสื่อมโทรมทางสังคมส่วนหนึ่งนั้น ถือว่าเป็นภาระหน้าที่ของสังคมส่วนรวมโดยตรง มิได้จำกัดขอบเขตเฉพาะแต่หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งในระบบสังคมส่วนรวมเท่านั้น สำหรับการพิจารณาในแง่ กระบวนการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมทุกฝ่าย จะต้องยอมรับว่าในการจับกุม หรือเสาะหาข้อเท็จจริง

แห่งคดี ถ้าปราศจากการยินยอมรับรู้ หรือได้รับความร่วมมือจากประชาชนเสียแล้วประสิทธิภาพในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมย่อมจะถดถอยน้อยลงไปอย่างไม่มีปัญหา รวมตลอดถึงการฟื้นฟูจิตใจไม่ยอมรับ หรือปฏิเสธที่จะให้การช่วยเหลือแก่ผู้พ้นโทษ ยิ่งไปกว่านั้นจากประสบการณ์ปฏิบัติฝึกฝนเป็นอย่างดีเพียบพร้อมบริบูรณ์ไปด้วยปัจจัยการปฏิบัติ ก็อาจจะประสบความล้มเหลวในการรณรงค์ปราบปรามอาชญากรรมไปอย่างน่าเสียดายถ้าปราศจากความร่วมมือจากประชาชน จึงถือว่าเป็นความผูกพันจำเป็นเร่งด่วนของเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชนที่จะต้องเพิ่มพูนบทบาทในการป้องกันภัยจากอาชญากรรมร่วมกันอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับหลักการของตำรวจอาชีพตำรวจพึงระลึกอยู่เสมอว่า การที่ประชาชนให้ความร่วมมือกับตำรวจในการแก้ปัญหาอาชญากรรมนั้น เป็นไปในรูปอาสาสมัครด้วยความเต็มใจของประชาชน ดังนั้นเพื่อเป็นหลักประกันในความสำเร็จแห่งภารกิจระหว่างตำรวจกับประชาชนในการรณรงค์ต่อต้านอาชญากรรมนับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งยวดที่หน่วยงานตำรวจจะต้องจัดให้มีหน่วยป้องกันอาชญากรรมประจำสถานีตำรวจท้องที่ (Local Crime Prevention Units) ประสานกิจกรรมปฏิบัติการแนะนำประชาชน

ในการป้องกันอาชญากรรมภายใต้หลักการอันสำคัญ ต่อไปนี้

3.1) ให้ถือเป็นความรับผิดชอบสถานีตำรวจทุกหน่วยที่ต้องให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมการจัดตั้งอาสาสมัครป้องกันอาชญากรรมประจำท้องที่พร้อมกับแนะนำให้ข่าวสารเกี่ยวกับ วิธีการป้องกันความปลอดภัยแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนแห่งท้องที่สถานีตำรวจนั้น ตั้งอยู่ ทั้งหัวหน้าสถานีตำรวจท้องที่จะเป็นกวดขันการรักษาความสงบและจัดสายตรวจท้องที่อย่างจริงจังต่อเนื่อง และเมื่อได้รับการแจ้งข่าวอาชญากรรมจากประชาชนและตำรวจจะต้องดำเนินการเพื่อระงับ หรือกระทำการจับกุมผู้กระทำผิดด้วยความรวดเร็วมีซักช้า

3.2) ให้หน่วยงานสถานีตำรวจทุกแห่งดำเนินการเร่งรัดพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีความเข้าใจรอบรู้ในปัญหาอาชญากรรมระดับท้องถิ่น และสามารถปฏิบัติการกิจเพื่อส่งเสริมพัฒนาอันดีระหว่างประชาชนและตำรวจท้องที่ได้เป็นอย่างดี

3.3) ปัจจัยพื้นฐานในอันที่จะให้ประชาชนร่วมมือกับตำรวจอย่างใกล้ชิด ขึ้นอยู่กับการเสริมสร้างสัมพันธภาพอันที่ทางสังคมร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชนก็จำเป็นต้องปฏิบัติหน้าที่พลเมืองดี เพื่อร่วมกันสร้างความถูกต้องชอบธรรมให้บังเกิดขึ้นนักทฤษฎีสังคมวิทยา และจิตวิทยา สังคมให้ข้อคิดเห็นอันกว้างไกลว่าปัจจัยสำคัญที่สุดในความปลอดภัยร่วมกันสมดังคำกล่าวสนับสนุนของ (Erving Goffman) ที่ว่า “สัมพันธภาพอันดีระหว่างสมาชิกในสังคม หมายถึง การมีความรู้สึกปลอดภัยร่วมกันและการอยู่ในภาวะแวดล้อมที่มีเสถียรภาพ”

4) แนวทางในการป้องกันอาชญากรรมก่อนเกิดเหตุ

4.1) การแนะนำประชาชนเกี่ยวกับ การรักษาความมั่นคงปลอดภัยในบ้านเรือน และย่านที่อยู่อาศัย เจ้าหน้าที่จะต้องพยายามชักจูงส่งเสริมประชาชนในละแวกย่านที่อยู่อาศัยได้ตระหนักและมีความเข้าใจ รอบรู้เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยแห่งเคหะสถานของตนเอง และย่านชุมชนเพื่อนบ้านที่อยู่อาศัยในละแวกเดียวกันให้มีความตื่นตัวในการป้องกันภัยจากอาชญากรรมร่วมกัน (Citizen Alert Programmer) เป็นต้นว่า การแนะนำประชาชนสร้างเสริมริ้วบ้านให้มั่นคงแข็งแรงและมีริ้วของบ้าน กวดขันระมัดระวังการเก็บรักษาทรัพย์สินไว้ในที่มิดชิดปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพย์สินที่มีค่าเป็นเครื่องประดับ เพชร พลอย ทองรูปพรรณ เมื่อใช้แล้วควรจะต้องเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัย ไม่ควรจะประมาทวางไว้ในที่สะดุดตาเพื่อหยิบฉวยได้ง่ายและหากมีเงินทองก็ไม่เก็บไว้ในบ้านมากเกินไป ควรจะนำไปเก็บไว้กับธนาคาร ซึ่งนอกจากจะปลอดภัยแล้วยังได้ผลประโยชน์จากดอกเบี้ยอีกด้วย การแนะนำประชาชนกวดขันเอาใจใส่ในการปิดเปิดประตูหน้าต่าง ทั้งในเวลาก่อนเข้านอน หรือออกไปทำกิจนอกบ้าน การระมัดระวังการปิดเปิดประตูรับบุคคลแปลกหน้าและหากเจ้าของบ้านอยู่ในฐานะที่จะทำได้ก็สมควรจะแนะนำเจ้าของบ้าน ติดตั้งอุปกรณ์เสริมสร้างกับความมั่นคงแข็งแรงแก่ตัวบ้าน การติดตั้งเครื่องสัญญาณป้องกัน หรือเตือนภัยติดไว้กับตัวบ้านหรือในที่ที่เก็บทรัพย์สิน ส่วนมากแนะนำประชาชนให้ระแวดระวังแก่เพื่อนบ้านเรือนเคียงก็โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องแนะนำประชาชนให้มีความรอบรู้เข้าใจเกี่ยวกับ รายงานเหตุร้ายหรือพฤติกรรมอันน่าสงสัยที่ประชาชนพบเห็นในละแวกที่อยู่อาศัย รวมตลอดจนการปลูกฝังให้ประชาชนมีความตื่นตัวในการสังเกตลักษณะพฤติกรรมผิดปกติของบุคคลที่เข้ามาอยู่ในละแวกนั้นด้วย เช่น เมื่อเห็นคนเดินแปลกหน้ามาเดินด้อม ๆ มอง ๆ แถวละแวกบ้านที่อยู่อาศัยในลักษณะพิรุณ ควรจะบอกกล่าวเพื่อนบ้านได้ทราบ หรือหากเห็นสมควรก็ควรแจ้งตำรวจไว้ด้วย เพื่อนบ้านในละแวกเดียวกัน จะต้องมีความโอบอ้อมอารีระหว่างกัน ช่วยเป็นหูเป็นตาซึ่งกันและกัน เมื่อเพื่อนบ้านไม่อยู่หรือพลัดพลาด ไม่ใช่ต่างคนต่างอยู่ หรือถือว่ามีธุระไม่ใช่ เนื่องจากว่าจากประสบการณ์ของตำรวจในนานาประเทศเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าการที่ประชาชนมีความตื่นตัวในการป้องกันอาชญากรรมร่วมกัน มีผลในการลดภัยอาชญากรรมได้มากที่สุด นอกจากนั้นหัวหน้าสถานีตำรวจท้องที่ควรกำชับกวดขันเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจให้เอาใจใส่สังเกตตรวจตราระแวดระวังภัยแก่บุคคลผู้สูงอายุ เด็ก หรือสตรีที่ถูกทอดทิ้งให้กร้าง ว่างเปล่า เป็นสิ่งจำเป็นที่ไม่อาจจะละเลยตรวจตราเสียได้ ทั้งในระหว่างการตรวจตรานั้น ตำรวจสายตรวจได้พบเห็นประชาชนละเลย หรือมีความประมาทในการรักษาความปลอดภัยแก่ชีวิตของตนเอง และสวัสดิภาพความปลอดภัยของชุมชนแล้วให้ถือเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่จัดต้องทำการชี้แจงประชาชนให้ตระหนักถึงความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากความประมาท ซึ่งจากการสำรวจว่าเดินเลื้อ หรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของประชาชนในการรักษาความสงบ

ปลอดภัยแก่ชีวิต ทรัพย์สินในครัวเรือน ไม่ว่าจะโดยการขาดความระมัดระวังในการปิดเปิดประตู หน้าต่าง การลัดขัง บานเรือน โดยไม่มีผู้อยู่ดูแล หรือความประมาทในประเทศอื่น ๆ เป็นผลให้ชีวิตถูกประทุษร้าย และทรัพย์สินถูกโจรกรรมไปอย่างน่าเสียดาย หรือแม้แต่ในประเทศไทยปรากฏตามข่าวหนังสือพิมพ์ อยู่เสมอว่าการรับคนงาน หรือคนทำความสะอาด ดูแลบ้านเรือน โดยไม่สืบประวัติความประพฤติ ให้เป็นที่แน่ชัดเสียก่อน หรือการปล่อยให้คนรับใช้ดูบ้านแทนโดยลำพังในลักษณะประมาท หรือ ไร้ความไว้วางใจมากเกินไปเป็นผลให้เจ้าของบ้านถูกโจรกรรม หรือลักทรัพย์ได้โดยง่ายมาากแล้ว

4.2) การจัดให้มียามรักษาความปลอดภัย การจัดให้มียามรักษาความปลอดภัยในย่านชุมชน หรือที่อยู่อาศัยโดยประชาชนเป็นผู้ริเริ่มนั้น นับเป็นแนวการป้องกันเหตุร้าย มิให้เกิดขึ้น หรือเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่หวังผลลบล้างต้นตอร่วมกับเหตุการณ์ก่อนที่ เจ้าหน้าที่ตำรวจมาถึง เนื่องจากว่ายามเอกชนไม่มีอำนาจหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าพนักงานแห่งรัฐตาม นัยแห่งกฎหมายมหาชน แต่ถึงกระนั้นก็ตามการที่มียามรักษาความปลอดภัยย่อมจะเป็นผลต่อการ ป้องกันเหตุร้ายเบื้องต้น และช่วยในการให้ข่าวสารข้อมูลอาชญากรรมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เป็นอย่างดี การจัดยามรักษาความปลอดภัยที่นิยมปฏิบัติในปัจจุบันมีหลายรูปแบบซึ่งแตกต่างกันไปตามความ จำเป็น เช่น ยามรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน ยามรักษาความปลอดภัยแก่สถาบันการเงิน บริษัท ห้าง ร้าน รวมถึงการจัดนักสืบเพื่อคุ้มกันแก่บุคคล คณะบุคคล หรือสถาบันการเงิน อีกด้วย นักอาชญา วิทยาให้ความเห็นว่า การเพิ่มจำนวนความต้องการค่านิยมรักษาความปลอดภัยเอกชนนี้ เป็นการสะท้อน ให้เห็นถึงขนาดและความรุนแรงของอาชญากรรมที่มีอยู่ในสังคมจนเป็นผลให้ประชาชนจำต้องจัด ให้มีมาตรการเช่นว่านี้ เป็นการชดเชยกับอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีอยู่อย่างจำกัด อย่างไรก็ตาม ได้มีการเสนอแนะโดยผู้เชี่ยวชาญกิจการตำรวจว่าไม่ว่าจะมียามเอกชน หรือมาตรการปลอดภัยที่ริเริ่ม โดยเอกชนใด ๆ ก็ตามยังถือเป็นความจำเป็นรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่นั่นเองที่จะต้องพิทักษ์ ความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของประชาชน รวมทั้งจะต้องกำชับตรวจตราดูแล การปฏิบัติหน้าที่ ยามรักษาการณ์เอกชนให้เป็นโดยถูกต้องตามกฎหมายข้อบังคับอันเข้มงวดด้วย 2.5.4.3 การจัดบริการ คุ้มครองความปลอดภัยเคลื่อนที่การจัดบริการคุ้มครองความปลอดภัยเคลื่อนที่ทั้งแก่บุคคล หมู่คณะ หรือสถาบัน นับเป็นวิธีการที่จะลดความเสี่ยงจากภัยอาชญากรรมโดยตรงส่วนหนึ่ง มีอาทิ กรณีผู้ปกครอง กวดขันเอาใจใส่การนำเด็กไปและกลับจาก โรงเรียน การจัดให้มีความปลอดภัยแก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ นักท่องเที่ยว บุคคลต่างด้าว และฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดบริการคุ้มครองความปลอดภัย ในการรับเบิกเงินจากธนาคารของส่วนบุคคล เจ้าหน้าที่หน่วยงานธุรกิจ หรือการเบิกจ่ายเงินเป็นจำนวน มาก ๆ โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ควรกำหนดมาตรการกวดขันมากเป็นพิเศษ 2.5.4.4 การจัดบริการคมนาคม สื่อสารวิทยุระแวงระวังภัยแก่ชุมชน นักอาชญา วิทยามีความเห็นเป็นข้อยุติว่าในภาวะแห่งความเจริญ ก้าวหน้าเกี่ยวกับบริการติดต่อสื่อสาร และการคมนาคมอย่างกว้างขวางในปัจจุบันนี้ เป็นการจำเป็น

อย่างยิ่งยวดที่จะต้องพัฒนาขอบข่ายงาน ด้านวิทยุ สื่อสารของตำรวจให้ประสานสอดคล้องกับระบบ สื่อสารมวลชนในอันที่จะใช้เครื่องมืออุปกรณ์ ดังกล่าวรณรงค์อาชญากรรมอย่างรวดเร็วฉับพลัน ทันด่วน รวมทั้งการกระตุ้นส่งเสริมให้ประชาชนเป็นหูเป็นตาแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการรณรงค์ ต่ออาชญากรรมอย่างกว้างขวาง ดังเช่น ตัวอย่าง เมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้นตำรวจจะต้องรายงานสถาน - การณ์ ของอาชญากรรมให้ประชาชนรับรู้ และตระหนักถึงการป้องกัน หรือความจำเป็นที่จะต้องให้ เบาะแสอันเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ เพื่อจะได้ทำการจับกุมผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้ บริการขอบข่ายวิทยุสื่อสารของหน่วยงานของรัฐ นับว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในอันที่จะรายงาน สถานการณ์อาชญากรรม หรือภัยพิบัติต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากภัยธรรมชาติ และภัยจากมนุษย์ด้วยกัน ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการป้องกันอาชญากรรม

4.3) การปรับปรุงด้านที่อยู่อาศัยและสภาพแวดล้อม นับเป็นการร่วมมือ ประสานงานระหว่างงานตำรวจกับองค์การที่เกี่ยวข้องในการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อความสะดวก และสุขภาพพลานามัย สมบูรณ์แห่งการใช้ชีวิตประจำวันของประชาชน เนื่องจากสภาพแวดล้อม แห่งที่อยู่อาศัยมีส่วนสัมพันธ์กับปัญหาอาชญากรรมอย่างยิ่ง เป็นต้นว่า ในตรอกซอยเปลี่ยวแคบ ๆ ในที่มีมืด หรือทางถนนหนทาง บ้านเรือนที่อยู่อาศัยที่ขาดความเป็นระเบียบ ซึ่งมีทางเข้าออกสลับซับซ้อน ทะลุ ติดต่อกัน และสภาพแหล่งเสื่อมโทรมต่าง ๆ ย่อมเปิดโอกาสให้มีการฉกชิงวิ่งราว ปล้นจี้ ลักขโมย ได้ง่าย จึงถือเป็นความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องเพียรพยายามร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการแก้ไขสภาพแวดล้อมอันเป็นพิษให้ดีขึ้น เพื่อลดปัญหาอาชญากรรมแห่งบริเวณย่านที่อยู่ อาศัยโดยตรงกระบวนกรที่ยึดถือเป็นกระบวนกรปฏิบัติที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้ คือ 1) เจ้าหน้าที่ ตำรวจจะต้องรอบรู้ข่าวสารสถานการณ์อาชญากรรม และแหล่งรับซื้อของโจรที่อยู่ในเขตท้องที่ รับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องให้ความสนใจมากเป็นพิเศษ เช่น บุคคลวัยรุ่น และวัยฉกรรจ์ที่มีได้ ประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่ง แต่มีเงินทองจับจ่ายใช้สอยอย่างฟุ่มเฟือย บุคคลที่มีพฤติกรรมทางนักเลง หรือประพฤติตนเป็นผู้กว้างขวาง เพื่อประโยชน์ในทางมิดชนบุคคลที่เคยถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจขึ้นทะเบียน อันธพาล หรือภัยสังคมรวมตลอดถึงผู้พันโท หรือมีประวัติอาชญากรรมมาก่อน 2) เจ้าหน้าที่ตำรวจ จะต้องเฝ้าสังเกต และติดตามความเคลื่อนไหวความประพฤติของบุคคลในท้องที่ซึ่งเคยถูกจับกุม ในคดีลักทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ ทั้งจะต้องให้ความสนใจ ศึกษาทะเบียนประวัติอาชญากรรมบันทึก ข้อมูลเทคนิคการประกอบอาชญากรรมของบุคคลเหล่านี้ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันอาชญากรรม ประเภทการกระทำผิด ต่อไป 3) เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องส่งเสริมประชาชนป้องกันความปลอดภัย ในชีวิตทรัพย์สิน โดยควรแก่สถานการณ์เบื้องต้นเสียก่อนมีอาทิ การระมัดระวังเกี่ยวกับการปิดเปิด ประตู หน้าต่าง การจัดให้อุปกรณ์เสริมสร้างความมั่นคงภายในบ้านเท่าที่จำเป็นการมีสัญญาณแจ้งเหตุร้าย ระหว่างเพื่อนบ้าน เมื่อมีโอกาสเกิดขึ้นการจัดบริเวณบ้านเรือนไม่ให้มีลักษณะมืดทึบมุมอับ

หรือปลุกต้นไม้ภายในบ้าน อย่างแน่นอนหาמידทึบยากต่อการสังเกตดูแลจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือยามรักษา หมู่บ้าน และมีการเฝ้าระวังเกี่ยวกับเหตุร้ายเกิดขึ้น ตำรวจจะต้องอำนวยความสะดวกไปถึงบริเวณที่เกิดเหตุ โดยมีซักซ่า 4) เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องที่ที่จะต้องเพิ่มขีดความสามารถในการจับกุมหรือสอบสวนข้อเท็จจริงในทุกครั้งที่มีการกระทำผิดเกิดขึ้น เนื่องจากว่าการที่ตำรวจทำการจับกุมผู้กระทำผิดแท้จริงอย่างรวดเร็วแน่นอนนั้น เป็นสิ่งที่ผู้กระทำผิดหวั่นกลัวที่สุด

5) วิธีการที่ตำรวจสามารถ ค้ำครองป้องกันชุมชนในย่านที่อยู่อาศัย ปลอดภัยจากภัยอาชญากรรมได้ดีที่สุดส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับวิธีการปรับปรุงวิธีการจัดสายตรวจท้องที่ ป้องกันมิให้เหตุร้ายเกิดขึ้นเป็นสำคัญ การจูงใจชุมชนแห่งท้องที่ให้ความตื่นตัวในการป้องกันอาชญากรรมยิ่งขึ้น ในการนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจจะต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงแนะนำประชาชนเกี่ยวกับวิธีการปฏิบัติเพื่อป้องกันภัยอาชญากรรมในรูปแบบต่าง ๆ ตามความจำเป็นเหมาะสมในสาระสำคัญ ดังนี้ 1) การจัดอาสาสมัครประชาชนป้องกันอาชญากรรม เป้าหมายหลักในการจัด อาสาสมัครประชาชนป้องกันอาชญากรรม นอกจากเป็นการส่งเสริมประชาชนให้ตระหนักในการร่วมมือกับตำรวจ เพื่อป้องกันอาชญากรรมแห่งท้องที่แล้วยังมีวัตถุประสงค์สำคัญ เพื่อผ่อนคลายภาวะ ความกดดันแห่งอาชญากรรมที่มีอยู่ในชุมชนเป็นการทั่วไป โดยอาศัยกระบวนการพัฒนาการศึกษาการจัดหางานให้แก่ประชาชน การจัดบริการอาสาสมัครคุมประพฤติและการสงเคราะห์แก่ผู้พ้นโทษ 2) การรวมกลุ่มของเจ้าของบ้าน เพื่อป้องกันความปลอดภัยร่วมกันนั้น เป็นวิธีการที่เจ้าของบ้านในละแวกหมู่บ้านที่อยู่อาศัย รวมกลุ่มหรือจัดตั้งชมรมเพื่อป้องกันภัยจากอาชญากรรมระหว่างประชาชนด้วยกัน รวมทั้งการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย 3) การจัด โครงการสื่อสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชนในท้องที่ลักษณะของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับชุมชนแห่งท้องที่ที่มีความมุ่งหมายสำคัญที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำผิดเกิดขึ้น โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจทำการติดต่อพบปะสังสรรค์ประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบรรดาสมาชิกสโมสร องค์การกุศล และโรงเรียน เกี่ยวกับอาชญากรรม โดยให้มุ่งเฟื่องเสียงสนใจเป็นพิเศษ แก่เยาวชน หรือบุคคลวัยรุ่น ที่มีแนวโน้มหลงใหลคลั่งไคล้ตามเจริญวัตถุ หรือไม่นำพาต่อการเคารพกฎหมาย และระเบียบแบบแผน อันดีงามของสังคมมากเป็นพิเศษ 4) การจัดให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาอาชญากรรมระหว่างตำรวจกับประชาชนแห่งท้องที่ นับเป็นรูปแบบประสานการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพสูง และสามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนแห่งท้องที่ได้เป็นอย่างดี

2.4.4 การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการป้องกันทรัพย์สิน

จากการสืบค้น การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการป้องกันทรัพย์สิน พบว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2562) ได้กล่าวถึง การให้ความร่วมมือกับตำรวจ เพื่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน โปรดให้ร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนี้

1. ปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือประชาชน และแผ่นปลิว แผ่นพับเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ คำแนะนำ เพื่อความปลอดภัยของบุตรหลาน การป้องกันและระงับอัคคีภัย การป้องกันยาเสพติดให้โทษ คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัย

2. จัดบันทึกรายการทรัพย์สินภายในบ้าน ตำหนิรูปพรรณ หมายเลขเครื่อง หมายเลขทะเบียนทรัพย์สินที่มีค่าภายในบ้านของท่าน ทำเครื่องหมาย หรือสลักหมายเลขบัตรประจำตัวของท่านลงบนทรัพย์สินเหล่านั้น และทำบัญชีเก็บไว้ในที่มิดชิด และถ่ายรูปทรัพย์สินเหล่านั้นไว้ด้วย (ตามแบบฟอร์มท้ายนี้) เพื่อต่อการแจ้งหาย และผลในการติดตาม และยืนยันแสดงความเป็นเจ้าของ เมื่อตรวจพบของที่หายตลอดจนคนร้ายนำทรัพย์สินนั้น ไปขายได้ยาก ถ้ามีรอยสลักเครื่องหมาย

3. เพื่อป้องกันโจรกรรมในเคหสถาน

3.1 ตรวจสอบความแข็งแรงของกลอน ล็อกประตู หน้าต่างทุกบานทุกช่อง กลอนธรรมดา คนร้ายสามารถงัดออกได้ง่ายกว่ากุญแจที่มีกลอนล็อก 2 ชั้น

3.2 กุญแจให้เปลี่ยนทุกครั้งที่ย้ายบ้าน หรือเข้ามาอยู่ใหม่ หรือทุกครั้งที่ถูกกุญแจหายอย่าให้ลูกกุญแจสำรองกับผู้อื่นอย่าเขียนข้อความติดกับลูกกุญแจที่แสดงว่าใช้กับประตูใดให้จัดทำสมุดบันทึกส่วนตัวเพื่อบันทึกช่วยจำ

3.3 เงินสด เครื่องประดับ ของมีค่าเก็บไว้ในที่ปลอดภัย และล็อกกุญแจให้เรียบร้อย

4. แสดงสว่าง

4.1 เปิดไฟไว้ภายนอกกรอบ ๆ อาคาร โดยเฉพาะที่ใกล้ประตูหน้าต่างให้สว่างตลอดคืน แต่สวิตซ์ ปิด เปิด จะต้องอยู่ภายในบ้านและไฟจะต้องอยู่สูงเกินกว่าคนร้ายจะปีนขึ้นไป ถอดออกได้จะป้องกันมิให้คนร้ายเข้าถึงประตูหน้าต่างได้สะดวก

4.2 เปิดไฟภายในบ้านเป็นบางห้อง เพื่อให้คนร้ายลังเล

5. ในเวลากลางคืน ไม่ว่าท่านจะอยู่บ้านหรือไม่ก็ตาม ควรปิดม่านไว้ให้เรียบร้อย การเปิดม่านไว้จะทำให้คนร้ายล่วงรู้ได้ว่าภายในบ้านมีคนอยู่หรือไม่ จำนวนเท่าใดมีทรัพย์สินมีค่าอยู่ที่ใด และง่ายต่อการเข้าโจรกรรม

6. การปลูกต้นไม้ใหญ่ไว้ใกล้ซิดหน้าต่างบ้านมาก คนร้ายอาจใช้เป็นที่พักผ่อนตัว ในขณะที่ถล่มมีองคประตู หรือหน้าต่าง

7. การแจ้งข่าวอาชญากรรม สามารถแจ้งโดยทางโทรศัพท์ ทางจดหมายไปยัง สถานีตำรวจท้องที่ หรือไปพบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือฝ่ายปกครองในท้องที่

7.1 แจ้งข่าวก่อนเกิดเหตุ เพื่อให้ทราบว่าใครมีพฤติกรรมเป็นคนร้าย ลักเล็ก ขโมยน้อย ลักโค กระบือ ที่ใดเป็นที่ซ่อนสุม หรือหลบซ่อนตัวของคนร้าย หรือแหล่งรับซื้อของโจร หรือแหล่งรับไถ่ถอนทรัพย์สินที่หายใครเป็นนักเลงอันธพาล ขี้ยา สูบฝิ่น สูบเฮโรอีน กัญชา สารระเหย ที่ใดเป็นแหล่งค้ายาเสพติดใครเป็นมือปืนรับจ้างใครเป็นคนแปลกหน้าที่มีพฤติกรรมน่าสงสัยแหล่ง ล่อลวงหญิง

7.2 แจ้งข่าวขณะเกิดเหตุและหลังเกิดเหตุแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันทีหากได้ พบเห็นบุคคลซึ่งสงสัยว่าเป็นผู้กระทำความผิด หรือพบความเคลื่อนไหวที่น่าสงสัย หรือพยายามพาหนะ ที่น่าสงสัยในบริเวณที่ชุมชนของท่าน และจดจำคำอธิบายพรรณของคนที่ต้องสงสัยและพาหนะไว้ด้วย ให้ข้อเท็จจริงกับตำรวจว่า ท่านได้พบเห็นเหตุการณ์อย่างไรขณะเกิดเหตุ (โทรศัพท์แจ้งเหตุด่วนเหตุร้าย หรือสถานีตำรวจ)

8. การเป็นพยานในคดี ถ้าท่านได้พบเห็นเหตุการณ์ขณะก่อนเกิดเหตุ - ขณะเกิด เหตุ หลังเกิดเหตุ อย่างไร โปรดให้ความร่วมมือเป็นพยานให้ข้อเท็จจริงกับตำรวจ เพื่อยืนยันผู้กระทำความผิด และจับกุมตัวมาดำเนินคดีฟ้องให้ศาลลงโทษต่อไปถ้าหากท่านรู้เห็น แต่ไม่ยอมเป็นพยานก็เสมือน เป็นการช่วยเหลือคนร้ายหรือผู้กระทำความผิดให้รอดพ้นจากการจับกุม และรอดพ้นจากการถูกลงโทษ คนร้ายก็จะออกมากระทำความผิดต่อไปอีกเรื่อย ๆ และอาจจะมากระทำต่อท่านในที่สุด และก็จะทำให้ คนร้ายเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ จนเกินขีดความสามารถที่ตำรวจจะป้องกันดูแลได้อย่างทั่วถึง

9. หากท่านประสบเหตุ จงพยายามจดจำ และบันทึกคำอธิบายพรรณของคนร้าย และยานพาหนะของคนร้าย ตลอดจนอาวุธที่คนร้ายใช้ (ตามคำแนะนำท้ายนี้)

10. ตามหมู่บ้านจัดสรร หรือหมู่บ้านในชนบทควรมีการจัดเวรยามหมู่บ้าน จัดตั้งด่านตรวจทางเข้าหมู่บ้าน โดยประสานงานกับตำรวจท้องที่ในการฝึกอบรมและการจัดระบบ การป้องกันควรมีการจัดระบบเตือนภัย โดยใช้กริ่งสัญญาณติดบ้านใกล้เคียง หรือกำหนดสัญญาณ ติเกราะระดมชาวบ้านช่วยเหลือกัน

11. วัควายตามหมู่บ้านในชนบท ควรจัดเป็นคอกรวมคอกและจัดเวรยามเฝ้า เพื่อป้องกันการถูกโจรกรรม

12. ในหมู่บ้านจัดสรร ที่มีการก่อสร้างจะมีคนงานเข้าออก หน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้านควรประสานเจ้าของหมู่บ้าน และผู้รับเหมา และตำรวจท้องที่ จัดทำบัตรประวัติคนงาน มีรูปถ่าย และพิมพ์มือตรวจสอบประวัติเก็บไว้เป็นหลักฐาน เพราะบางคนเคยมีประวัติในทางโจรกรรม จะได้ป้องกันไว้ก่อน

13. เจ้าของบ้าน ควรจะได้มีการประสานกับหน่วยรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน และตำรวจท้องที่ถ่ายรูปทำประวัติ พิมพ์มือคนใช้ คนสวน คนขับรถ เก็บไว้กับเจ้าของบ้าน เมื่อมีเหตุการณ์จะได้ติดตามได้โดยง่าย

14. ในกรณีที่เกิดอัคคีภัย โปรดแจ้ง ตำรวจดับเพลิง หรือเทศบาล สุขาภิบาล และตำรวจท้องที่โดยด่วน และปฏิบัติตามคำแนะนำเกี่ยวกับการป้องกันและระงับอัคคีภัยในคู่มือนี้ และจะต้องมีการจัดเตรียมแผนป้องกันและระงับอัคคีภัยสำหรับสำนักงาน หมู่บ้าน อาคารต่าง ๆ ไว้ล่วงหน้า และมีการซักซ้อมให้เกิดความพร้อมตลอดจนตรวจสอบเครื่องมือเครื่องใช้ในการดับเพลิง และแหล่งน้ำที่ใกล้เคียง และมีการจัดแบ่งหน้าที่ไว้เป็นฝ่าย ๆ คือ ฝ่ายดับไฟ และจัดหาหน้าดับไฟ ฝ่ายอพยพทรัพย์สินฝ่ายช่วยเหลือ คนชรา เด็ก คนป่วย ฝ่ายดูแลทรัพย์สินป้องกันถูกโจรกรรมฝ่าย นำคนเจ็บส่งสถานพยาบาล

15. ในกรณีที่ประสบอุบัติเหตุรถชนกันมีคนบาดเจ็บ หรือผ่านไปประสบเหตุ

15.1 รีบแจ้งเหตุให้ตำรวจท้องที่หรือตำรวจท้องที่ใกล้เคียงที่สุดให้ทราบ
เหตุ

15.2 ช่วยดูแลทรัพย์สินของผู้ประสบเหตุ

15.3 ช่วยเหลือผู้บาดเจ็บให้ถูกต้องตามวิธีปฐมพยาบาล โดยมีขั้นตอน
ดังนี้

15.3.1 ห้ามเคลื่อนย้ายผู้ป่วยเป็นอันขาด จนกว่าจะแน่ใจว่าผู้ป่วย
ไม่มีกระดูกหัก

15.3.2 ถ้ามีอาการเลือดออกต้องห้ามเลือดก่อน

15.3.3 ถ้าหยุดหายใจต้องทำการผายปอด

15.3.4 ในกรณีคนไข้ยังไม่รู้สึกตัว ห้ามไม่ให้คนไข้ดื่มน้ำ หรือยา
ใด ๆ เป็นอันขาด

15.3.5 พยายามให้ผู้ป่วยนอนศีรษะราบ ตะแคงหน้าไปด้านใด
ด้านหนึ่ง เงยคางไว้ ถ้ามีอาเจียนเต็มปากต้องควักออกให้หมด

15.3.6 ผู้ทำการปฐมพยาบาลต้องรอบรู้ และมีความรู้เกี่ยวกับการปฐม
พยาบาล มีสติ รู้จักคัดแปลงของไข้ เช่น ไม้กระดาน ผู้เช็ดหน้า ผู้ปูโต๊ะ เศษผ้า เชือก เศษไม้ นำมาใช้
ให้เป็นประโยชน์

15.3.7 ส่งผู้ป่วยไปรับการรักษาที่ถูกต้องต่อไปจากโรงพยาบาล
ที่ใกล้ที่สุด

16. การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมคนร้าย ประชาชนธรรมดาสามารถช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมคนร้ายได้ (โปรดดูรายละเอียดในเรื่อง “ประชาชนธรรมดาจะจับกุมผู้กระทำผิดได้หรือไม่” ท้ายเรื่องนี้)

17. การรักษาที่เกิดเหตุและของกลางในคดี เมื่อเกิดเหตุคืออาชญากรรมคนร้ายจะทิ้งร่องรอยหลักฐานไว้ในที่เกิดเหตุให้ช่วยกันรักษาสถานที่เกิดเหตุไว้ให้อยู่ในสภาพเดิม อย่าเคลื่อนย้ายทรัพย์สินใด ๆ แล้วรีบแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อเดินทางมาตรวจที่เกิดเหตุโดยด่วน

ในกรณีของกลางบางอย่างอาจจะสูญหาย เพราะไม่มีผู้ใดเฝ้าดูแล เช่น อาวุธปืนของคนร้าย มีดที่คนร้ายใช้ทำร้ายตกในที่เกิดเหตุ ผู้พบเห็นอาจเก็บ และนำส่งเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ก่อน

นอกจากนี้ จากการศึกษายังพบว่า วรรณศาสตร์ พิลาเคน (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชน พบว่า แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชน คือ การส่งเสริมบทบาทของประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการป้องกันอาชญากรรม โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันอาชญากรรมขึ้นในแต่ละตำบลเพื่อทำการศึกษา วิเคราะห์ กำหนดแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมและการประเมินผล โดยใช้ทรัพยากรและบุคลากรจากทุกภาคส่วนที่มีอยู่ในแต่ละตำบล มาบูรณาการร่วมกันในการปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันอาชญากรรม ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจควรเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนร่วมกับประชาชนให้มากขึ้นมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ในท้องถิ่น เพื่อเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม และการแจ้งข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม และมีการจัดการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชนในแต่ละตำบล นอกจากนี้ กฤษณ์ มีบำรุง (2556) ได้ทำการวิจัย เรื่องระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชน และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในชุมชนมัธยมมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในภาพรวมมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก

เมื่อศึกษาตัวแปร ได้แก่ การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกต่อกิจกรรม หรือการตอบสนองต่อความร่วมมือรวมถึงการเข้ามามีบทบาทในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในภารกิจต่าง ๆ ของภาครัฐทั้งทางตรงและทางอ้อมในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้านการป้องกันทรัพย์สิน ด้านการแจ้งข่าวสาร ด้านการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรม และด้านการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม งานแนวคิดของ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2562), กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์

ตำรวจ, 2559), (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2557) และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น งานวิจัยของ (อรรถศาสตร์ พิลาเคน, 2551) และ (กฤษณ์ มีบำรุง, 2556) เป็นต้น

2.5 ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจระยะ 20 ปีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

จากการศึกษาทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจระยะ 20 ปีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2562) พบว่า

1. ความจำเป็นในการปฏิรูปกิจการตำรวจ อดีตสู่ปัจจุบันกิจการตำรวจมีการเปลี่ยนแปลงมาโดยตลอดตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยมีเหตุปัจจัยที่จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างกันไปในแต่ละยุค ดังนี้

1.1 ในปี พ.ศ. 2403 - 2458 ตั้งแต่ในรัชกาลที่ 4 เมื่อเกิดปัญหาอาชญากรรมเพิ่มขึ้นจากการติดต่อค้าขายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ประกอบกับมีชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาค้าขาย และการล่าอาณานิคมจากชาติตะวันตก จำเป็นต้องปรับปรุงกระบวนการยุติธรรมและการบังคับใช้กฎหมาย ให้ได้รับการยอมรับรวมทั้งการสร้างรัฐชาติของสยาม เพื่อความมั่นคงของรัฐ จึงได้ตั้งกองกำลังตำรวจเป็นครั้งแรกในยุคแรกหน่วยงานบังคับใช้กฎหมาย แบ่งออกเป็นส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2458 จึงได้รวมเป็นกรมเดียวกัน เรียกว่า “กรมตำรวจภูธรและกรมพลตระเวน”

1.2 ในปี พ.ศ. 2475 - 2520 มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ยังมีปัญหาการเมืองภายในประเทศ และได้เกิดสงครามโลกครั้งที่ 2 ในเวลาต่อมา ตำรวจจึงต้องมียุทธศาสตร์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในและความมั่นคงของชาติอำนาจทางการเมือง จึงควบคุมองค์กรตำรวจและมีการขยายหน่วยงานเพิ่มขึ้น สร้างความเข้มแข็งให้หน่วยงานตำรวจ

1.3 ในปี พ.ศ. 2521 เนื่องจากข้าราชการตำรวจมีความแตกต่างจากข้าราชการพลเรือนจำเป็นต้องสร้างความเป็นวิชาชีพตำรวจ และมาตรฐานการบริหารงานบุคคล จึงได้ออก พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการตำรวจ พ.ศ. 2521 เพื่อแยกการบริหารงานบุคคลของตำรวจ และเมืององค์กรกลางบริหารงานบุคคลเป็นของตนเอง คือ คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.)

1.4 ในปี พ.ศ. 2547 ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ปัญหาอาชญากรรมเปลี่ยนแปลงไปการบริหารราชการได้รับอิทธิพลจากแนวคิดการบริหารจัดการภาครัฐแนวใหม่ และจำเป็นต้องพัฒนาการให้บริการประชาชน จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง และการบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความคล่องตัว จึงมีการโอนกรมตำรวจ มาจัดตั้งเป็นสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการขึ้นกับนายกรัฐมนตรีและออกพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 เป็นกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางในการบริหารราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดให้มีการกระจายอำนาจการบริหาร

งานบุคคลและการบริหารงบประมาณเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วม และพัฒนางานอำนวยความสะดวก

1.5 ในปี พ.ศ. 2548 - ปัจจุบัน ได้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง เกิดการแทรกแซงการบริหารจากภายนอกองค์กรตำรวจมีปัญหาด้านความเสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมาย และการอำนวยความสะดวกทางอาญาและการบริการประชาชน จึงจำเป็นต้องมีการปฏิรูปเปลี่ยนแปลงตำรวจอีกครั้งหนึ่ง

2. ประเด็นท้าทายการปฏิบัติงานตำรวจในอนาคต

2.1 การบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามหลักนิติธรรม โดยที่สังคมไทยยังเป็นสังคมอุปถัมภ์

2.2 การเรียกร้องสิทธิเสรีภาพของประชาชน ที่มีมากขึ้นในสังคมประชาธิปไตย

2.3 ปัญหาสังคม / อาชญากรรมที่มีมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการขยายตัวทางเศรษฐกิจ

2.4 การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่เกิดความเชื่อมโยงในด้านต่าง ๆ การเคลื่อนย้ายแรงงานที่จะส่งผลกระทบต่อปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย

2.5 นักท่องเที่ยว จากนโยบายของรัฐที่ต้องการเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยว

2.6 อาชญากรรมข้ามชาติและการก่อการร้าย

2.7 อาชญากรรมคอมพิวเตอร์

2.8 ขาดแคลนกำลังพล งบประมาณ และทรัพยากรการบริหารของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2.9 การเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย ซึ่งจะกระทบต่อการดูแลและให้บริการประชาชนที่อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม รวมทั้งการขาดแคลนบุคคลที่มีวุฒิเหมาะสมกับงานตำรวจ

3. เป้าหมายการปฏิรูปตำรวจ

จากความเป็นมาของปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกิจการตำรวจ และการเปลี่ยนแปลงกิจการตำรวจในอดีต และประเด็นความท้าทายที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติจะต้องเผชิญในอนาคตอันใกล้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงกำหนดประเด็นวิสัยทัศน์ที่ต้องการมุ่งไปสู่การเป็น

3.1 “องค์กรบังคับใช้กฎหมายที่ ยุติธรรม ประชาชนเชื่อมั่นศรัทธา และมีมาตรฐานสากล” โดยแบ่งระยะเวลาการปฏิรูป ออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน (1 ปี) ระยะกลาง (5 ปี) และระยะยาว (20 ปี) และกำหนดเป้าหมายการปฏิรูปในแต่ละระยะ ดังนี้

3.1.1 ระยะเร่งด่วน

3.1.1.1 แก้ปัญหาบริหารงานบุคคล และเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมาย

3.1.1.2 เสริมสร้างความมั่นคง เป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ

3.1.1.3 แก้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของตำรวจ

3.1.2 ระยะกลาง

3.1.2.1 รongรับเศรษฐกิจขยาย อาชญากรรม และความมั่นคงแบบใหม่

3.1.2.2 เพิ่มคุณภาพการบังคับใช้กฎหมาย

3.1.2.3 ตำรวจเป็นหุ้นส่วน ทำงานร่วมกับประชาชนรักษาความสงบเรียบร้อย

ในสังคม

3.1.3 ระยะยาว

3.1.3.1 ประชาชนเชื่อมั่นตำรวจ เคารพกฎหมาย

3.1.3.2 วัฒนธรรมองค์กรเข้มแข็ง ยั่งยืน

3.1.3.3 พร้อมคู่สังคมผู้สูงวัย ซึ่งเป็นหนึ่งใน ASEAN

3.1.3.4 กรอบการพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางการปฏิรูปของสำนักงาน

ตำรวจแห่งชาติ

4. เนื่องจากปัจจุบันมีความคิดเห็นต่าง ๆ จากข้อเรียกร้องของประชาชน รวมทั้งสภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ที่เปลี่ยนแปลงไป ตร.จึงนำข้อมูล ข้อเสนอแนะจากส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาเป็นกรอบในการพิจารณาของ ตร. ดังนี้

4.1 นโยบายของ นายกรัฐมนตรี (พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา) และรองนายกรัฐมนตรี (พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

4.2 ยุทธศาสตร์ประเทศในระยะ 20 ปี

4.3 ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

4.4 กรอบแนวทางการปฏิรูปกิจการตำรวจของ สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

4.5 ข้ออภิปรายในการประชุม ก.ตร. ครั้งที่ 18 / 2558 เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2558

4.6 ผลการศึกษาของคณะทำงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

5. ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจระยะ 20 ปี

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดประเด็นการปฏิรูปกิจการตำรวจ ไว้จำนวน 10 ประเด็น ในแต่ละประเด็นการปฏิรูป จะเริ่มต้นดำเนินการพร้อมกัน แต่กำหนดเป้าหมายในบางประเด็นให้ ดำเนินการให้เสร็จสิ้น โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วน 1 ปี (2559 - 2560) ระยะกลาง 5 ปี (2559 - 2564) และระยะยาว 20 ปี (2559 - 2579) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

5.1 ประเด็นที่ 1 ปรับปรุงการบริหารงานบุคคล และเส้นทางการเจริญเติบโต

5.1.1 ระยะเร่งด่วน (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560

5.1.1.1 ปรับองค์ประกอบของ ก.ตร. และ ก.ต.ช. และกระบวนการแต่งตั้ง ตามประกาศ คสช. ฉบับที่ 88 / 2557 ลง 21 ก.ค. 2557 ได้แก้ไของค์ประกอบ ก.ต.ช. และ ก.ตร. แก้ไข กระบวนการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ โดยยกเลิกคณะกรรมการคัดเลือก การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ ระดับ ผกก. - รอง ผกก. ต้องผ่านการพิจารณาของ ก.ตร. และ การแต่งตั้ง รอง ผกก. ลงมาใน สง. ผบ. ตร. ให้ ผบ. ตร. มีคำสั่งแต่งตั้งสำหรับ บช. นอก สง. ผบ. ตร. ให้ ผบ.ช. เป็นผู้มีอำนาจออกคำสั่ง แต่งตั้ง เป็นต้น รวมทั้งการปรับปรุงการกำหนดเกณฑ์การจัตวา/โส โดยใช้ระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง เป็นหลักตามประกาศ คสช. ฉบับที่ 89 / 2557 ลง 21 ก.ค. 2557 ดังนั้นการบริหารงานบุคคลของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้รับการแก้ไขปัญหาไปส่วนหนึ่งแล้ว

5.1.1.2 การปรับปรุงหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง ให้ความชัดเจนเป็นไปตามระบบ คุณธรรม โดยแก้ไขปรับปรุงกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ แบ่งออกเป็นการแต่งตั้ง ข้าราชการระดับปฏิบัติการ (รอง สว. - ผบ. หมู่) ผู้บริหารระดับต้น - กลาง (สว. - รอง ผกก.) และ ผู้บริหารระดับสูง (ผกก. - รอง ผบ. ตร.) การปรับปรุงหลักเกณฑ์การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งที่ 742 / 2558 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2558 แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา ปรับปรุงแก้ไขหลักเกณฑ์การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ โดยคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาปรับปรุงกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ โดยมีหลักการและแนวทางในการพิจารณา คือ

1) เหตุผลความจำเป็นในการปรับปรุง กฎ ก.ตร.

ก. คสช. มีประกาศและคำสั่งแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติ ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง และโยกย้ายข้าราชการตำรวจดังกล่าวให้สอดคล้องและเป็นไปตามหลักการของพระราชบัญญัติตำรวจ แห่งชาติ พ.ศ. 2547

ข. มีข้าราชการตำรวจร้องทุกข์เกี่ยวกับการแต่งตั้งในกรณีต่าง ๆ ได้แก่ ได้รับความเดือดร้อนจากการแต่งตั้งออกนอกหน่วย การแต่งตั้งไม่ทำตามขั้นตอนระเบียบ ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรมจากการพิจารณาเลื่อนตำแหน่ง และข้าราชการตำรวจที่ได้รับการแต่งตั้ง ครั้งสุดท้ายไม่ครบ 2 ปี ถูกแต่งตั้งโยกย้ายโดยไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

ค. หลักเกณฑ์การแต่งตั้งระดับ รอง สว. ลงมาใช้นานไม่ เหมาะสมกับสถานการณ์

2) เป้าหมายและแนวทางในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การแต่งตั้ง

ก. ความเป็นธรรมในการเลื่อนตำแหน่ง โดยมีแนวทางการดำเนินการ ได้แก่ การประกาศลำดับอาวุโส ภายใน 7 วัน กำหนดสัดส่วนเลื่อนตำแหน่งตามอาวุโสร้อยละ 33 การคำนวณตำแหน่งว่างเพื่อกำหนดสัดส่วนการเลื่อนตำแหน่ง ไม่รวมตำแหน่งเฉพาะทางเชิงสิทธิ ร้องทุกข์ให้ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งทราบตามกฎหมายวิธีพิจารณาทางปกครอง เป็นต้น

ข. เพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ได้แก่ ปรับปรุงระยะเวลา การดำรงตำแหน่งแต่ละระดับให้อำนาจผู้บังคับบัญชา พิจารณาแต่งตั้งโยกย้ายตามความรู้ความสามารถ ไม่ต้องครบ 2 ปี เป็นต้น

ค. สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ข้าราชการตำรวจ ได้แก่ กำหนด เรื่องการร้องขอและคุณสมบัติผู้ร้องขอรับการแต่งตั้ง แจ้งข้อมูลภูมิปัญญาที่พิกอาศัย เพื่อนำมาประกอบการ พิจารณาแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งข้ามหน่วยได้ ตามสัดส่วนที่กำหนด เป็นต้น

ง. ความเป็นเอกภาพของหน่วยงาน ได้แก่ ลดขั้นตอน / การจัดทำ บัญชีที่ไม่จำเป็นเลื่อนตำแหน่งข้ามหน่วยได้ ตามสัดส่วนที่กำหนด

3) หลักการในการกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ ในแต่ละระดับมีหลักการเพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการดำเนินการ ดังนี้

ก. ระดับปฏิบัติการ (รอง สว. - ผบ.หมู่) ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจ ชั้นผู้น้อยการกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งคำนึงถึงการบรรเทาความเดือดร้อนข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งใก้ลัทธิภูมิลำเนาที่สุด และให้อำนาจผู้บังคับบัญชาชั้นต้นสามารถบริหาร กำลั้งพลได้ตามความเหมาะสม

ข. ระดับบริหารชั้นต้น - กลาง (สว. - รอง ผบ.ก.) ให้อำนาจ ผู้บังคับบัญชาระดับ ผบ.ช. บริหารกำลั้งพลตามความรู้ความสามารถ ความชำนาญงานและพื้นที่ การพิจารณาเลื่อนตำแหน่งพิจารณาตามผลการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถ และอาวุโส ประกอบกัน

ค. ระดับบริหารชั้นสูง (ผบ.ก. - รอง ผบ.ตร.) นอกเหนือจากการ พิจารณาตามผลการปฏิบัติงาน ความรู้ความสามารถ และอาวุโสแล้วต้องคำนึงภาวะผู้นำ ศักยภาพ การพัฒนาหน่วยงานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายสำคัญสำหรับการพิจารณาในรายละเอียดอยู่ระหว่าง การดำเนินการของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และ ก.ตร. เพื่อแก้ไขปรับปรุงกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการแต่งตั้ง ข้าราชการตำรวจ

5.1.1.3 ปรับปรุงคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง เนื่องจากคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่ใช้ในปัจจุบันได้ใช้มาเป็นเวลานาน จำเป็นต้องปรับปรุงให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรมระหว่างข้าราชการตำรวจสายงานต่าง ๆ โดยนำหลักการด้านสมรรถนะมาประกอบการพิจารณา

5.1.1.4 กำหนดเส้นทางการเติบโตทางอาชีพ (Career Path) ของแต่ละสายงานให้ชัดเจนในปัจจุบัน คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง และลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีความหลากหลายทั้งงานด้านการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การสืบสวน สอบสวน งานอำนวยการ และงานเทคนิคต่าง ๆ ดังนั้น จึงมีการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่มคือ

1) กลุ่มสายงานป้องกันปราบปราม ประกอบด้วย 6 สายงาน ได้แก่ สายงานปฏิบัติการป้องกันปราบปราม สายงานสืบสวน สายงานสอบสวน สายงานจราจร สายงานบริหารงานป้องกันปราบปราม และสายงานปฏิบัติการป้องกันปราบปรามทางน้ำ

2) กลุ่มงานบริหาร

3) กลุ่มงานอำนวยการและสนับสนุน

4) กลุ่มงานเทคนิค

องค์ประกอบของคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ในแต่ละกลุ่มสายงาน และแต่ละระดับตำแหน่ง ประกอบด้วย ชั้นยศ คุณวุฒิการศึกษา การฝึกอบรม ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งประสบการณ์ในแต่ละสายงาน โดยหากเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งสายงานป้องกันปราบปรามการกำหนดคุณวุฒิการศึกษา มีทั้งวุฒิการศึกษาจากโรงเรียนนายร้อยตำรวจ ปริญญาตรีทางกฎหมาย การปกครอง หรือรัฐประศาสนศาสตร์ หรือผ่านการศึกษาลัทธิศูตฺรเพื่อแต่งตั้งเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรสายป้องกันปราบปราม เป็นต้น ส่วนกลุ่มงานอำนวยการและสนับสนุน และกลุ่มงานเทคนิคก็มีองค์ประกอบของคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง เช่นเดียวกัน แต่จะมีคุณวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันออกไป ดังนั้น ข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในกลุ่มสายงานต่าง ๆ สามารถแต่งตั้งสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันได้ หากข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีคุณสมบัติที่ตรงกับคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งที่จะได้รับการแต่งตั้งทำให้ข้าราชการตำรวจสามารถสับเปลี่ยนหมุนเวียนและมีประสบการณ์ปฏิบัติงานที่หลากหลาย

สำหรับข้าราชการตำรวจที่ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานเทคนิคที่ต้องการผู้มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้าน ได้แก่ แพทย์ พยาบาล นักวิทยาศาสตร์ในสำนักงานพิสูจน์หลักฐานงานเทคโนโลยีสารสนเทศ คอมพิวเตอร์ วิศวกร เป็นต้น ข้าราชการตำรวจเหล่านี้สามารถเจริญเติบโตในสายงานและภายในหน่วยงานของตนเอง ซึ่งมีตำแหน่งรองรับการเจริญเติบโตตามความเหมาะสม

ข้าราชการตำรวจสายงานสอบสวน เนื่องจากสายงานสอบสวนจำเป็นต้องใช้ผู้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านกฎหมาย การสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน ก.ตร. จึงกำหนดคุณสมบัติสำหรับผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งสายงานสอบสวน คือ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจาก รร.นรต. หรือผู้มีปริญญาตรีทางกฎหมาย หรือนิติศาสตรบัณฑิต เท่านั้น และเนื่องจาก คสช. มีคำสั่ง ฉบับที่ 7 / 2559 ลง 5 ธ.ค. 2559 ปรับปรุงตำแหน่งข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่สอบสวน ดังนั้นสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงอยู่ระหว่างการปรับปรุงการกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งของสายงานสอบสวนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว ต่อไป

ข้าราชการตำรวจหญิง ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีข้าราชการตำรวจหญิง จำนวน 17,367 นาย คิดเป็นร้อยละ 7.9 ของข้าราชการตำรวจทั้งหมด (219,902 นาย) โดยมีผู้ดำรงตำแหน่งสูงสุดระดับ รอง ผบ.ช. จำนวน 2 นาย ผบก. จำนวน 11 นาย และ รอง ผบก. 127 นาย โดยระดับตำแหน่งที่มีจำนวนมากที่สุด คือ ผบ.หมู่ จำนวน 7,952 นาย และ รอง สว.จำนวน 5,194 นาย ปัจจุบันมีข้าราชการตำรวจหญิงปฏิบัติหน้าที่อยู่ในสายงานต่าง ๆ ได้แก่ สายงานบริหาร สายงานอำนวยการ และสนับสนุน สายงานเทคนิค และสายงานสอบสวน เป็นต้น ตามระเบียบหากข้าราชการตำรวจหญิง มีคุณสมบัติ และประสบการณ์ตรงตามคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในสายงานต่าง ๆ ก็ยังสามารถได้รับการแต่งตั้งได้เช่นเดียวกับข้าราชการตำรวจชายขึ้นอยู่กับพิจารณาของผู้บังคับบัญชา โดยคำนึงถึงคุณสมบัติ ความรู้ความสามารถและความเหมาะสมกับตำแหน่ง

ดังนั้น เพื่อความคล่องตัวในการบริหาร และเพื่อให้มีข้าราชการตำรวจที่มีคุณสมบัติเหมาะสมสามารถเติบโตไปปฏิบัติหน้าที่ในงานที่ตนเองมีความรู้ความชำนาญงาน จึงควรกำหนดเส้นทางเติบโตทางอาชีพ (Career Path) ที่ชัดเจนในแต่ละสายงานแนวทางการเติบโตในสายงานที่เหมาะสมมีรูปแบบชัดเจน และประชาสัมพันธ์ให้บุคคลที่สมัครเข้ารับราชการตำรวจในทุกสายงานทราบโดยทั่วกัน

5.1.1.5 ปฏิรูประบบการศึกษาและฝึกอบรมข้าราชการตำรวจทุกระดับทุกสายงานให้ได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงเวลาของการรับราชการในแต่ละตำแหน่ง โดยในจัดระบบให้หน่วยงานแต่ละระดับรับผิดชอบการฝึกอบรมข้าราชการตำรวจในแต่ละตำแหน่ง และจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อการฝึกอบรมและพัฒนา

1) ระยะกลาง (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564

สรรหากำลังพลทางเลือก เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของตำรวจอย่างเพียงพอ ได้แก่ ข้าราชการตำรวจไม่มียศ ตำรวจกองประจำการ ตำรวจอาสา รวมทั้งการพัฒนาและสร้างเครือข่าย พนักงานรักษาความปลอดภัย

5.2 ประเด็นที่ 2 การกระจายอำนาจและพัฒนาการบริหารงานตำรวจ

5.2.1 ระยะเร่งด่วน (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560

5.2.1.1 แบ่งอำนาจหน้าที่ โครงสร้างของหน่วยงานระดับสถานีตำรวจ ตำรวจภูธร / กองบังคับการ และตำรวจภูธรภาค / กองบัญชาการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยเฉพาะทางให้ชัดเจน เนื่องจากโครงสร้างองค์กรของ ตร. มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็นระดับ บช. / ภาค

1) ระดับ บก. / ภ.จว. และระดับ กก. / สถานีตำรวจ และมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านต่าง ๆ อย่างหลากหลายดังนั้น เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จึงควรกำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานในแต่ละระดับให้เหมาะสมแบ่งอำนาจหน้าที่สนับสนุน บูรณาการอย่างชัดเจน เพื่อให้เกิดการกระจายอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบหน่วยงานในระดับพื้นที่ขณะเดียวกันก็มีหน่วยควบคุม กำกับดูแล และปฏิบัติงานสนับสนุน รับผิดชอบภารกิจลดหลั่นกันไป โดยเริ่มต้นพิจารณากำหนดภารกิจจากหน่วยงานระดับล่างสุด ดังนี้

1.1) ระดับสถานีตำรวจ รับผิดชอบงานถวายความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกการจราจรขบวนเสด็จฯ ในพื้นที่ ป้องกันปราบปรามอาชญากรรมพื้นฐาน (Street Crime) รับแจ้งความร้องทุกข์ความผิดอาญาทั่วไป ควบคุม และบังคับใช้กฎหมายจราจร ใกล้เคียงกรณีพิพาท สืบสวนสอบสวน ติดตามจับกุมผู้กระทำผิดอาญาคดีทั่วไป งานความมั่นคง ในชุมชนให้บริการสาธารณะ คัดกรองการรับแจ้งเหตุเบื้องต้น ในกรณีที่เกิดจิตความสามารถหรือภารกิจของสถานีตำรวจส่งให้ ภ.จว. ดำเนินการ ต่อไป

1.2) ระดับ บก. / ภ.จว. รับผิดชอบงานถวายความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกการจราจรขบวนเสด็จฯ ในภาพรวมของ จว. งานความมั่นคง และกิจการพิเศษ การชุมนุมประท้วง ควบคุมกำกับดูแล ติดตามการบริหารงานของสถานีตำรวจ งานสืบสวนสอบสวน คดีสำคัญ คดีเฉพาะทาง วางแผนสืบสวนระหว่างสถานีตำรวจในเขตอำนาจ สนับสนุนการปฏิบัติการที่สำคัญ เช่น EOD SWAT เจรจาต่อรองฝึก่อบรมตำรวจชั้นประทวน (สายงานเฉพาะ) ศูนย์วิทยุ และศูนย์รับแจ้งเหตุ 191 ศูนย์ควบคุมสั่งการจราจรภาพรวมในจังหวัดใหญ่ และงานนิติวิทยาศาสตร์

1.3) ระดับ บช. / ภ. รับผิดชอบกำหนดยุทธศาสตร์ กำกับดูแล กำหนดเกณฑ์มาตรฐานการปฏิบัติให้คำแนะนำ บูรณาการร่วมกับหน่วยงานตำรวจ หรือหน่วยงานอื่น สนับสนุนการบรรเทาสาธารณภัยและแก้ไขสถานการณ์วิกฤตีสืบสวนสอบสวนคดีอาชญากรรมองค์กร คดีที่มีความซับซ้อน พิจารณาความเห็นแย้งอัยการ งานเทคโนโลยีงานฝึก่อบรมพัฒนาผู้บริหารระดับ กลางและระดับต้น (รอง สว. - รอง ผกก.) การผลิต และการศึกษาอบรมบุคลากรชั้นประทวน

1.4) ส่วนสนับสนุนงานป้องกันปราบปราม / หน่วยเฉพาะทาง รับผิดชอบงานอาชญากรรมเฉพาะด้าน หรือมีความซับซ้อน ได้แก่ อาชญากรรมข้ามชาติ การก่อการร้าย การค้ามนุษย์เครือข่ายการค้ายาเสพติดขนาดใหญ่ อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ เป็นต้น การอำนวยความสะดวกดูแลนักท่องเที่ยว การชุมนุมประท้วงที่มีขนาดใหญ่ การสนับสนุน ประสานงานในการบรรเทาสาธารณภัย หรือเหตุวิกฤติร้ายแรง

1.5) ระดับ ตร. รับผิดชอบกำหนดยุทธศาสตร์ / นโยบาย การบริหารงบประมาณ กำกับดูแล สนับสนุน และให้คำปรึกษาการบริหารงาน สนับสนุนบรรเทาสาธารณภัย และสถานการณ์วิกฤติขนาดใหญ่ กำหนดมาตรการเกี่ยวกับอาชญากรรมองค์กรที่ข้ามพรมแดน บข. / ภ. คดีอาญาระหว่างประเทศ งานวิจัยวิชาการตำรวจ งานฝึกอบรมพัฒนาผู้บริหารระดับกลาง และระดับสูง การผลิต และการศึกษาอบรมนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร กำหนดหลักเกณฑ์ กฏระเบียบ ที่เกี่ยวกับการบริหารงานทุกด้านรวมทั้งมาตรฐานการปฏิบัติงาน

5.2.1.2 ปฏิรูประบบงบประมาณ โดยการกระจายงบประมาณลงถึงหน่วยปฏิบัติระดับสถานีตำรวจ โดยการศึกษาเทียบเคียงระบบงบประมาณของกองทัพบก มีแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

1) จัดทำแนวทางการบริหารงานงบประมาณ โดยเทียบเคียงกับกองทัพบก ซึ่งมีการจัดสรรงบประมาณลงถึงหน่วยปฏิบัติในระดับกองพัน โดย ตร. ปรับปรุงวิธีการโอนจัดสรรงบประมาณลงไปถึงระดับหน่วยปฏิบัติในระดับสถานีตำรวจ

2) จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานในขั้นตอนการโอนจัดสรร โดยมีขั้นตอนดำเนินการควบคุมไปกับการพิจารณาร่าง พรบ. งบประมาณปี พ.ศ. 2560 ทั้งนี้ เพื่อให้หน่วยปฏิบัติทราบการจัดสรรงบประมาณล่วงหน้าทำให้สามารถบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) จัดทำหลักเกณฑ์กลางในการจัดสรรงบประมาณ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง น้ำมันค่าซ่อมยานพาหนะ วัสดุสำนักงาน ค่าสาธารณูปโภค เป็นต้น ให้เป็นมาตรฐาน

4) กระจายอำนาจการซื้อการจ้าง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ได้แก่ การมอบอำนาจให้ผู้บังคับบัญชาระดับต่าง ๆ มีอำนาจในการบริหารงาน ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 240 / 2559 ลง 26 เมษายน 2559 เป็นต้น และจะได้พิจารณามอบอำนาจในส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ผู้บังคับบัญชาหน่วยระดับรองลงไป มีอำนาจในการบริหารงานด้านพัสดุได้อย่างคล่องตัว

5) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information Technology - IT) โดยพัฒนาระบบข้อมูลที่มีอยู่แล้ว และสร้างระบบเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยปฏิบัติพื้นที่ ได้แก่ สถานีตำรวจกับหน่วยเฉพาะทางต่าง ๆ หน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านความมั่นคง เช่น สตม. บช.ก. บช.ตชค. เป็นต้น เพื่อสามารถเชื่อมโยงการปฏิบัติงานกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6) ขอรับจัดสรรอัตราเงินเดือนคืน 9,000 อัตรา เนื่องจากในช่วงตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2541 รัฐบาล มีมาตรการจำกัดขนาดกำลังพลภาครัฐ โดยยุบอัตราเงินเดือนที่ว่างจากการเกษียณ อายูราชการ ไปตามสัดส่วนที่กำหนดในมาตรการแต่ละปี ทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เสียอัตราเงินเดือนที่จะใช้บรรจุข้าราชการใหม่รวมประมาณ 14,000 อัตรา และได้รับจัดสรรคืนมาแล้ว 5,000 อัตรา ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน จึงเห็นควรขอรับการสนับสนุนอัตราเงินเดือนคืนอีก จำนวน 9,000 อัตรา

5.2.2 ระยะกลาง (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564

5.2.2.1 จัดสรรงบประมาณสำหรับการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ เช่น งบประมาณสำหรับการสืบสวนสอบสวน ติดตามคนร้าย ค่าใช้จ่ายในการสอบสวน เป็นต้น

5.2.2.2 ปรับปรุงระเบียบด้านการเบิกจ่ายให้เหมาะสมกับการทำงานของตำรวจ เนื่องจากลักษณะการปฏิบัติงานที่ไม่สามารถใช้ระเบียบทางราชการตามปกติในการเบิกค่าใช้จ่ายบางประเภทได้ เช่น การหาข่าว การสืบสวนติดตามคนร้าย เป็นต้น

5.2.1.3 แบ่งอำนาจหน้าที่ โครงสร้างของหน่วยงานระดับสถานีตำรวจ ตำรวจภูธร / กองบังคับการ และตำรวจภูธรภาค / กองบัญชาการ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยเฉพาะทางให้ชัดเจน เนื่องจากโครงสร้างองค์กรของ ตร. มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็นระดับ บช. / ภาค

5.2.3 ปฏิรูประบบงานสอบสวนและการบังคับใช้กฎหมาย

5.2.3.1 ระยะเร่งด่วน (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560

1) จัดระบบควบคุมงานสอบสวนโดยผู้บังคับบัญชาระดับ ภ. หรือ บช. โดยให้เป็นผู้พิจารณาสำนวนการสอบสวนที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้อง ตามที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 145 / 1 เป็นการกำหนดหลักปฏิบัติเกี่ยวกับการแย้งคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการ โดยกำหนดให้การสอบสวนที่อยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายตำรวจ ในกรณีที่พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องในกรุงเทพมหานคร ให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเสนอ ผบ.ตร. รอง ผบ.ตร. หรือ ผู้ช่วย ผบ.ตร. ถ้าในจังหวัดอื่นให้รับส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมกับคำสั่งเสนอ บช. หรือ รอง บช. ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของพนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาดังกล่าว มีความเห็นแย้งคำสั่งของพนักงานอัยการให้ส่งสำนวน

พร้อมกับความเห็นที่แย้งไปยังอัยการสูงสุด เพื่อชี้ขาดการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังกล่าว ทำให้ผู้บังคับบัญชาระดับกองบัญชาการสามารถตรวจสอบ กำกับดูแล การสอบสวนของพนักงานสอบสวนในระดับสถานีตำรวจให้มีคุณภาพได้อย่างเป็นระบบ

2) ปรับตำแหน่งพนักงานสอบสวนเป็นตำแหน่งหลัก คำสั่ง คสช. ฉบับที่ 7 / 2559 ลง 5 ธ.ค. 2559 ยกเลิกตำแหน่ง พงส. ซึ่งเป็นตำแหน่งควบ ตัดโอนตำแหน่ง พงส. ไปเป็นตำแหน่ง ผบก., รอง ผบก., ผกก., รอง ผกก., สว. ในสถานีตำรวจ และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่สอบสวนมีระบบตำแหน่งเช่นเดียวกับข้าราชการตำรวจทั่วไปสามารถแต่งตั้งโยกย้ายสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันได้การปรับตำแหน่งมีวัตถุประสงค์

2.1) เพื่อให้ข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่สอบสวน สามารถสับเปลี่ยนหมุนเวียนไปปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ด้านการบังคับใช้กฎหมายการจับกุมปราบปราม และการบริหารงานป้องกันปราบปราม

2.2) เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันปฏิบัติงาน โดยมีเป้าหมายเดียวกัน คือการนำตัวผู้กระทำผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม เพื่อความสงบเรียบร้อยของสังคม

2.3) การปรับเป็นตำแหน่งปกติ ทำให้มีระบบควบคุมบังคับบัญชา กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่

2.4) เพิ่มประสิทธิภาพของ หน.สถานีตำรวจ ซึ่งผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจแต่ละระดับจะต้องผ่านงานสอบสวนมาก่อน

3) จัดทีมสืบสวนสอบสวนแบบบูรณาการ เพื่อทำหน้าที่รับแจ้งความในสถานีตำรวจ จำนวน 500 สถานีตำรวจ (ดำเนินการในระยะแรก เร่งด่วน) การจัดทีมสืบสวนสอบสวนเป็นการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างฝ่ายสอบสวน ที่ทำหน้าที่รับแจ้งความ สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานกับฝ่ายสืบสวนที่ทำหน้าที่แสวงหาพยานหลักฐาน สืบสวนติดตามตัวคนร้าย และทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายไป เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างแน่นแฟ้น ทำงานเป็นทีม มีการกำกับดูแลจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นในการปฏิบัติหน้าที่ มีเจ้าหน้าที่เป็นส่วนสนับสนุนการปฏิบัติงานระหว่างเข้าเวรสอบสวน และจัดพื้นที่ วัสดุอุปกรณ์ สนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ

4) จัดโครงสร้างงานสอบสวนแต่ละระดับ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านสอบสวนของสถานีตำรวจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีหน่วยงานระดับสูงขึ้นไปมาสนับสนุนงานที่เกินขีดความสามารถของระดับสถานีตำรวจ จึงจะได้จัดแบ่งโครงสร้างและมอบหมายให้งานสอบสวนแต่ละระดับรับผิดชอบ รวมทั้งจัดทำหลักเกณฑ์ของคดีสำคัญที่ให้อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนกลาง หรือหน่วยพิเศษหรือพื้นที่ทำ ดังนี้

4.1) ระดับสถานีตำรวจ เน้นรับผิดชอบคดีอาชญากรรมพื้นฐาน ไม่สลับซับซ้อนแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้ประชาชนในพื้นที่

4.2) ระดับ บก./ภ.จว.ซึ่งมีกลุ่มงานสอบสวน ของ ภ.จว. รับผิดชอบ การสอบสวนหรือเข้าไปร่วมการสอบสวนในคดีที่มีความซับซ้อน ประชาชนให้ความสนใจ รวมทั้ง การให้คำปรึกษาแนะนำพนักงานสอบสวนในสถานีตำรวจ รวมทั้งการกลั่นกรองสำนวนการสอบสวน และมีข้อเสนอ หรือความเห็นการสังคดีของผู้บังคับบัญชาระดับกองบังคับการ / ตำรวจภูธรจังหวัด

4.3) ระดับ บช./ภ.ซึ่งมีกลุ่มงานสอบสวน ของ บช./ภ. รับผิดชอบ การสอบสวน หรือเข้าไปร่วมการสอบสวนในคดีที่มีความสลับซับซ้อน คดีอาชญากรรมองค์กร เครือข่าย ประชาชนให้ความสนใจมีกลุ่มผู้มีอิทธิพลเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นต้น รวมทั้งการกลั่นกรองสำนวน การสอบสวน และมีข้อเสนอ หรือความเห็นการสังคดีของผู้บังคับบัญชาระดับกองบัญชาการ

5) จัดระบบตำแหน่งและคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง การเจริญ เติบโตในสายงานสอบสวน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อยู่ระหว่างการพิจารณาปรับปรุงคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งของผู้ที่ดำรงตำแหน่งสายงานสอบสวน เพื่อให้ข้าราชการตำรวจที่จะเติบโต ในสายงานสอบสวน ต้องมีความรู้ความสามารถความชำนาญในงานสอบสวน โดยพิจารณากำหนด ให้มีการประเมินความรู้ความสามารถ ต้องมีใบประกอบวิชาชีพสอบสวน รวมทั้งกำหนดระยะเวลา ที่จะต้องปฏิบัติงานสอบสวนที่เหมาะสมสำหรับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น นอกจากนี้ยังจะปรับปรุง คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง สายงานบริหารงานป้องกันปราบปราม หรือผู้ที่ดำรงตำแหน่ง หัวหน้าสถานีตำรวจจะต้องเคยปฏิบัติงานสอบสวนในระยะเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งแก้ไขคุณสมบัติ เฉพาะสำหรับตำแหน่งของหัวหน้าสถานีตำรวจ

6) คณะกรรมการสอบสวน จัดทำระบบการควบคุมคดีสำคัญ คดี ที่น่าสนใจในพื้นที่ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ให้มีคณะกรรมการสอบสวน รับผิดชอบคดี มีการกำกับดูแลจาก ผู้บังคับบัญชา

7) องค์กรสอบสวน พิจารณาให้มีคณะของพนักงานสอบสวน เพื่อรับผิดชอบคดีในพื้นที่ตามความสำคัญของคดี เพื่อให้เกิดการตรวจสอบและถ่วงดุลในการปฏิบัติ หน้าที่บังคับใช้กฎหมาย

8) สร้างความร่วมมือในลักษณะหุ้นส่วน กับส่วนราชการอื่น องค์กร ภาคธุรกิจเอกชน องค์กรเอกชนไม่แสวงหาผลกำไร ดำเนินการในลักษณะประชารัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบังคับใช้กฎหมายสำหรับความผิดที่เป็นปัญหาของสังคมในวงกว้าง ได้แก่ การแข่งขันรถในทาง หรือ “เด็กแว้นท์” ปัญหาสถานบริการ ปัญหานักเรียนทะเลาะวิวาท การบังคับใช้กฎหมายจราจร เป็นต้น

9) พัฒนาระบบรับแจ้งเหตุทางโทรศัพท์ ระบบการสั่งการ ควบคุม ตรวจสอบการปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน

5.2.3.2 ระยะเวลา (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564

1) จัดทีมสืบสวนสอบสวน ทำหน้าที่รับแจ้งความเพิ่มเติมอีก จำนวน 967 สถานี (ระยะที่ 2)

2) เพิ่มจำนวนพนักงานสอบสวน และเกลี่ยพนักงานสอบสวน ให้สมดุลกับปริมาณคดีในแต่ละสถานีตำรวจ และจัดให้มีผู้ช่วยพนักงานสอบสวน สนับสนุนการปฏิบัติงาน

3) พัฒนาบุคลากรพนักงานสอบสวน โดยจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรม มาตรฐานเริ่มตั้งแต่หลักสูตรสำหรับเริ่มต้นการปฏิบัติงาน หลักสูตรทบทวนตามห้วงเวลา (เช่น 2 ปี 5 ปี เป็นต้น) หลักสูตรสำหรับการเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น หลักสูตรเพิ่มความรู้และทักษะเมื่อมีกฎหมายใหม่ หรือมีคดีที่ต้องการความรู้ความสามารถพิเศษในการสอบสวน เป็นต้น รวมทั้งการจัดสรรงบประมาณ สำหรับการพัฒนาอย่างเพียงพอ

4) สร้างระบบตรวจสอบมาตรฐานวิชาชีพ การตรวจสอบเรื่องร้องเรียน ที่มีประสิทธิภาพ และมีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการแก้ไขปัญหา

5.2.4 ค่าตอบแทนและสวัสดิการ เพื่อดำรงชีพอย่างมีศักดิ์ศรี

5.2.4.1 ระยะเวลา (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560

1) โครงการลดรายจ่ายตำรวจชั้นผู้น้อย ร่วมกับภาคเอกชน ได้แก่ โครงการสวัสดิการ CP ร่วมกับบริษัทเจริญโภคภัณฑ์ สนับสนุนสวัสดิการให้แก่ข้าราชการตำรวจ ในการซื้ออาหารจากร้านซีพีเฟรชมาร์ท ในราคาพิเศษ เท่ากับพนักงานของบริษัทฯ เป็นต้น ซึ่งจะได้ขยายการดำเนินการ ต่อไป

2) โครงการสร้างอาคารที่พักอาศัยของตำรวจ ได้แก่ โครงการก่อสร้างอาคารที่ทำการ และที่พักอาศัยของตำรวจ 6,547 ห้อง

3) การเสนอขอเพิ่มอัตราเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งพิเศษ เช่น ตปป. ตสส. และ ตจร. ให้เหมาะสมสำหรับข้าราชการตำรวจที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมาย

5.2.4.2 ระยะเวลา (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564

ปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตำรวจ ให้ใกล้เคียงกับเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม (ตามผลการศึกษาวิจัยโครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาระบบเงินเดือนและค่าตอบแทนด้านต่าง ๆ ของข้าราชการตำรวจ โดยมูลนิธิสถาบันวิจัยนโยบายเศรษฐกิจการคลัง)

5.2.5 อุปกรณ์ประจำกาย อุปกรณ์ประจำหน่วย

5.2.5.1 ระยะเร่งด่วน (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560

1) การจัดซื้ออาวุธปืนพก 9 มม. จำนวน 55,000 กระบอก ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายปฏิบัติการ (ปป. จร. และ สส.) ในสถานีตำรวจ, อาวุธปืนพก 9 มม. ให้ตำรวจสายป้องกันปราบปราม 10,000 กระบอก, อาวุธปืนพก 9 มม. ให้ นรต. และ นสต. ที่สำเร็จการศึกษาใหม่ 7,910 กระบอก และอาวุธปืนพก 9 มม. ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใน ศชต. 2,000 กระบอก

2) วิทยุสื่อสาร เสื้อเกราะ CCTV ดิจิตอลสายตรวจรถจักรยานยนต์

3) จัดหาอาวุธ อุปกรณ์ ยานพาหนะ ให้แก่หน่วย ปฏิบัติการพิเศษ

ภ.1 - 9

4) จัดหาอุปกรณ์ควบคุมฝูงชน อุปกรณ์ประจำหน่วยให้แก่กองร้อยควบคุมฝูงชน 228 กองร้อย

5.2.5.2 ระยะกลาง (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564 และระยะยาว (15 ปี) พ.ศ. 2565

- 2579

1) จัดอัตรากำลัง ครุภัณฑ์ ยานพาหนะที่เพียงพอ และเหมาะสม

2) กำหนดแผนการสรรหาต่อเนื่อง ทดแทนอย่างเพียงพอ

5.2.6 การป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน

5.2.6.1 ระยะเร่งด่วน (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560

1) พัฒนาระบบตรวจสอบการใช้อำนาจของข้าราชการตำรวจระดับต่าง ๆ โดยให้ ก.ตร. มีบทบาทตรวจสอบการใช้อำนาจในงานบริหารงานบุคคล และ ก.ต.ช. ตรวจสอบการใช้อำนาจในการบริหารงบประมาณ และการปฏิบัติตามนโยบายของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และรัฐบาล

2) พัฒนางานตรวจสอบภายใน (Internal Auditing) ให้มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในหน่วยงานต่าง ๆ ได้อย่างครอบคลุม และเกิดผลในทางปฏิบัติ

3) จัดระบบควบคุมการใช้อำนาจในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่สอบสวน เจ้าหน้าที่ตำรวจในสถานีตำรวจ

5.2.6.2 ระยะกลาง (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564 และระยะยาว (15 ปี) พ.ศ. 2565

- 2579

1) ใช้เทคโนโลยี บังคับใช้กฎหมายจราจร ปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ด้านจราจร เพื่อลดปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันจากการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ

2) ปรับค่านิยม ทักษะ และวัฒนธรรมองค์กร

5.2.7 การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนและท้องถิ่น

5.2.7.1 ระยะเร่งด่วน (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560 ระยะกลาง (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564 และระยะยาว (15 ปี) พ.ศ. 2565 - 2579

1) ปรับองค์ประกอบ บทบาทของ กต.ตร. เพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างตำรวจกับภาคประชาชนในพื้นที่ชุมชนในลักษณะเป็นหุ้นส่วน เพื่อการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบ

2) จัดโครงสร้างหน่วยงานป้องกันอาชญากรรมและการมีส่วนร่วมให้สอดคล้องกันจาก ตร. บช. บก. และสถานีตำรวจ

3) เสนอกฎหมายว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรม เพื่อสร้างหุ้นส่วนระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม

5.2.8 การจัดระบบนิติวิทยาศาสตร์

5.2.8.1 ระยะเร่งด่วน (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560 ระยะกลาง (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564 และระยะยาว (15 ปี) พ.ศ. 2565 - 2579

1) กระจายหน่วยงานพิสูจน์หลักฐาน นิติวิทยาศาสตร์ในส่วนภูมิภาคให้เพียงพอต่อการปฏิบัติหน้าที่ตรวจพิสูจน์พยานหลักฐาน และปรับให้เป็น “งานนิติวิทยาศาสตร์เชิงรุก”

2) พัฒนาระบบควบคุมคุณภาพการตรวจพิสูจน์หลักฐานของทุกหน่วยงานให้มีมาตรฐานและมีความน่าเชื่อถือ

3) เพิ่มศักยภาพและเจ้าหน้าที่เก็บพยานหลักฐานในที่เกิดเหตุในหน่วยงานระดับสถานีตำรวจ

5.2.9 การสรรหา และระบบการฝึกอบรม

5.2.9.1 ระยะเร่งด่วน (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560 ระยะกลาง (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564 และระยะยาว (15 ปี) พ.ศ. 2565 - 2579

1) ปรับปรุงระบบการสรรหา และคัดเลือกบุคคล วัตถุประสงค์ค่านิยมที่สอดคล้องกับอาชีพตำรวจ

2) เพิ่มสัดส่วนงบประมาณการพัฒนาบุคลากร ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปี

3) ตั้งสถาบันฝึกอบรมเฉพาะด้าน ได้แก่ ศูนย์ฝึกอบรมด้านงานป้องกันปราบปรามด้านสืบสวน ด้านสอบสวน ด้านจราจร ศูนย์ฝึกอบรมงานอำนวยความสะดวกในสายงานต่าง ๆ

(งานกำลังพล งานการข่าว งานยุทธศาสตร์ งานงบประมาณ และการเงิน งานประชาสัมพันธ์ งานเทคโนโลยี งานพิสูจน์หลักฐาน / วิทยาการตำรวจ เป็นต้น)

4) จัดระบบการฝึกอบรมให้ครอบคลุมทุกสายงาน และต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายให้ข้าราชการตำรวจทุกนาย ทุกสายงาน ได้รับการฝึกอบรมทบทวนการปฏิบัติหน้าที่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลารับราชการตำรวจ

5.2.10 การถ่ายโอนภารกิจ

5.2.10.1 ระยะเร่งด่วน (1 ปี) พ.ศ. 2559 - 2560 ระยะกลาง (5 ปี) พ.ศ. 2560 - 2564 และระยะยาว (15 ปี) พ.ศ. 2565 - 2579

ทบทวน และถ่ายโอนภารกิจ ของหน่วยปฏิบัติ คือ สถานีตำรวจ ซึ่งเป็นภารกิจที่มีหน่วยงานรับผิดชอบ และไม่เกี่ยวข้องกับภารกิจด้านป้องกันปราบปรามและรักษาความสงบเรียบร้อยในพื้นที่โดยตรง เช่น งานไปรษณีย์ต้องขังจากเรือนจำไปส่งศาล และควบคุมผู้ต้องหาที่ศาลในต่างจังหวัด ทะเบียนคนต่างด้าว การสอบสวนความผิด พ.ร.บ. เฉพาะด้านที่ไม่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม โดยตรง เช่น พ.ร.บ. อาคารฯ

2.6 บริบทอำเภอทรายมูล

2.6.1 ประวัติความเป็นมาของอำเภอทรายมูล

บ้านทรายมูล ซึ่งเป็นที่ตั้งอำเภอทรายมูลในปัจจุบัน เดิมเป็นหมู่บ้านตั้งอยู่ทางทิศตะวันตก (ของเขตชั้นในอำเภอในปัจจุบัน) และอยู่ห่างจากหมู่บ้านทรายมูลในปัจจุบัน ประมาณ 2 กิโลเมตร ประมาณสมัยช่วงรัชกาลที่ 5 ได้เกิดโรคระบาดขึ้นในหมู่บ้าน ราษฎรจึงได้อพยพย้ายครัวเรือนมาอาศัย และทำมาหากินอยู่ ณ บริเวณหมู่บ้านแห่งใหม่ ซึ่งก็คือ บริเวณหมู่บ้านทรายมูลในขณะนี้ โดยในครั้งนั้น ราษฎรได้นำทรายและดินจากสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ และเป็นสิริมงคลหลายแห่งมาโปรยรอบบริเวณหมู่บ้านแห่งใหม่เพื่อขับไล่โรคระบาด ด้วยเหตุดังกล่าวจึงได้ตั้งชื่อหมู่บ้านแห่งใหม่นี้ว่า “บ้านทรายมูล” โดยขณะนั้นมีเขตการปกครองขึ้นอยู่กับอำเภอโยธธร จังหวัดอุบลราชธานี

ต่อมาหมู่บ้านทรายมูล ได้รับการยกฐานะเป็นตำบลทรายมูล และในปี พ.ศ. 2511 ได้รับการประกาศเป็นเขตสุขาภิบาลทรายมูล ต่อมาเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม 2518 กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศตั้งเป็นกิ่งอำเภอทรายมูล โดยแยกพื้นที่ 4 ตำบลของอำเภอเมืองโยธธร คือ ตำบลทรายมูล ตำบลดงมะไฟ และนาเวียง ขึ้นกับกิ่งอำเภอทรายมูล ต่อมาในปี พ.ศ. 2521 ตำบลไผ่ อำเภอภูคชบุรี จึงได้แยกมาขึ้นอยู่กับกิ่งอำเภอทรายมูล และเมื่อวันที่ 26 กรกฎาคม 2527 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกิ่งอำเภอทรายมูลเป็นอำเภอทรายมูล

2.6.2 ข้อมูลสภาพทั่วไป และการวิเคราะห์สถานการณ์ในปัจจุบัน

2.6.2.1 ที่ตั้ง

อำเภอทรายมูล ตั้งอยู่ทางทิศเหนือ ของจังหวัดยโสธร บนทางหลวงแผ่นดินเลขที่ 2169 ระยะทางห่างจากจังหวัด 18 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพฯ ระยะทาง 549 กิโลเมตร ที่ว่าการอำเภอทรายมูลในปัจจุบัน ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 16 ตำบลทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร

2.6.2.2 อาณาเขต

1) ทิศเหนือ	ติดต่อกับอำเภอกุฉินชัย	จังหวัดยโสธร
2) ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอเมืองยโสธร	จังหวัดยโสธร
3) ทิศตะวันออก	ติดต่อกับอำเภอกุฉินชัย	จังหวัดยโสธร
4) ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอเสลภูมิ	จังหวัดร้อยเอ็ด

2.6.2.3 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง อยู่เหนือระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 227 ฟุต (681 เมตร) ไม่มีแหล่งน้ำไหลผ่าน พื้นที่ดินส่วนมากเป็นดินทรายไม่อุ้มน้ำ จึงมีความแห้งแล้ง ปลูกพืชได้ไม่กี่ชนิด หากปีใดฝนตกมากน้ำจะไหลบ่าท่วมไร่นาเกิดความเสียหาย

2.6.2.4 ลักษณะภูมิอากาศ

ภูมิอากาศ เป็นไปตามอิทธิพลลมมรสุมที่พัดผ่านมี 3 ฤดู ดังนี้

- 1) ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม - เดือนเมษายน
- 2) ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - เดือนกันยายน มีลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ พัดผ่าน และพายุดีเปรสชันจากทะเลจีนใต้
- 3) ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม - เดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวและมีลมแรง

2.6.2.5 การแบ่งเขตปกครอง

1) การปกครองท้องถิ่น

- 1.1) อำเภอทรายมูล แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 5 ตำบล 54 หมู่บ้าน

ดังนี้

- 1.1.1) ตำบลทรายมูล จำนวน 16 หมู่บ้าน
- 1.1.2) ตำบลคูลาด จำนวน 12 หมู่บ้าน
- 1.1.3) ตำบลไผ่ จำนวน 9 หมู่บ้าน
- 1.1.4) ตำบลดงมะไฟ จำนวน 10 หมู่บ้าน
- 1.1.5) ตำบลนาเวียง จำนวน 7 หมู่บ้าน

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อำเภอทรายมูล มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 6 แห่ง ประกอบด้วย เทศบาลตำบล 2 แห่ง คือ เทศบาลตำบลทรายมูล และเทศบาลตำบลนาเวียง องค์กรบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลทรายมูล องค์กรบริหารส่วนตำบลไผ่ องค์กรบริหารส่วนตำบลคูลาด และองค์กรบริหารส่วนตำบลดงมะไฟ

3) หน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่

3.1) หน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ

- 3.1.1) ที่ทำการปกครองอำเภอทรายมูล 1 แห่ง
- 3.1.2) สถานีตำรวจภูธรทรายมูล 1 แห่ง
- 3.1.3) สำนักงานเกษตรอำเภอทรายมูล 1 แห่ง
- 3.1.4) ที่ทำการไปรษณีย์ 1 แห่ง
- 3.1.5) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค 1 แห่ง

4) ธนาคาร หรือสถาบันการเงิน

- 4.1) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) 1 แห่ง

2.6.3 ข้อมูลประชากร

อำเภอทรายมูล มีประชากรทั้งสิ้น 31,037 คน เป็นชาย 15,470 คน เป็นหญิง 15,567 คน

2.6.4 การศึกษา

มีการจัดการศึกษา ทั้ง 2 รูปแบบ คือ การศึกษาในโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน

2.6.4.1 ในระบบโรงเรียน

1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายโสธร เขต 2

- 1.1) โรงเรียนประถมศึกษา 24 โรงเรียน แยกเป็น โรงเรียนขยายโอกาส 5

โรงเรียน

- 1.2) โรงเรียนมัธยมศึกษา 2 โรงเรียน

2) สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

- 2.1) วิทยาลัยอาชีวะ 1 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีไทยธุรกิจ

3) นอกระบบโรงเรียน 1 แห่ง ได้แก่ ศูนย์บริการการศึกษานอกระบบและ

การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอทรายมูล เปิดสอนในระดับระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา มีครู 11 คน นักศึกษา 480 คน

4) ศูนย์อบรมเด็กก่อนระดับประถมและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มี 15 แห่ง และ

โรงเรียนอนุบาลเทศบาล 1 แห่ง

2.6.5 สาธารณสุข

มีโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 เตียง จำนวน 1 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 9 แห่ง และศูนย์สุขภาพชุมชน 1 แห่ง มีคลินิกการพยาบาลและผดุงครรภ์ จำนวน 7 แห่ง มีบุคลากรด้านสาธารณสุขทั้งอำเภอ จำนวน 153 คน มีหลักประกันสุขภาพของประชาชน

2.6.6 ศาสนา และวัฒนธรรม

2.6.6.1 สถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนา มีวัด จำนวน 34 แห่ง สำนักสงฆ์ 9 แห่ง พระสงฆ์ 150 รูป สามเณร 102 รูป

2.6.6.2 โบสถ์คริสต์ 1 แห่ง ณ บ้านหนองแวง หมู่ 4 ตำบลนาเวียง อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร

2.6.6.3 วัฒนธรรมประเพณีมีวัฒนธรรมประเพณีแบบของชาวอีสาน มีประเพณีที่สำคัญที่เป็นเอกลักษณ์ของอำเภอ คือ งานประเพณีบุญบั้งไฟประมาณพฤษภาคมของทุกปี ประเพณีบุญคูณลาน จัดช่วงประมาณ “เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม” เสร็จจากฤดูเก็บเกี่ยว

2.6.6.4 บุคคลที่มีชื่อเสียงของอำเภอ อำเภอทรายมูลมีบุคคลที่มีชื่อเสียง คือ นายคำพูน บุญทวี กวีรางวัลซีไรต์ ปี 2522 จากการแต่งผลงานลูกอีสานและผลงานวรรณกรรมจำนวนมาก และศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณกรรม ปี 2544

2.6.7 การคมนาคม

2.6.7.1 มีเส้นทางหลักทาง หลวงแผ่นดินหมายเลข 2169 ยโสธร - มุกดาหาร (ถนนวาริราชเดช) และถนนลาดยางถึงอำเภอข้างเคียงของจังหวัดยโสธร

2.6.7.2 เส้นทางคมนาคมติดต่อระหว่างตำบลและหมู่บ้าน เป็นถนนคอนกรีต ถนนลาดยางและถนนลูกรัง

2.6.7.3 รถประจำทาง มีรถยนต์โดยสารขนาดเล็กบริการจากอำเภอทรายมูลถึงจังหวัดยโสธร และมีรถยนต์โดยสาร (รถตู้) จากอำเภอเลิงนกทา มุกดาหาร ผ่านไปยังตัวจังหวัดยโสธร

2.6.8 ด้านเศรษฐกิจ

2.6.8.1 ด้านการเกษตร อำเภอทรายมูล มีพื้นที่ทั้งสิ้น 272.77 ตารางกิโลเมตร หรือ 17,0485 ไร่ เป็นลำดับ 7 ของจังหวัดยโสธร แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร 124,356 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 72.93 และพื้นที่แหล่งน้ำ, ที่อาศัย, ป่าไม้ และที่สาธารณะ 46,139 ไร่คิดเป็นร้อยละ 27.06

2.6.8.2 ด้านการพาณิชย์ ส่วนใหญ่เป็นร้านค้าขนาดเล็กในเขตเทศบาลตำบลทรายมูล รวมถึงตลาดสดของเทศบาลตำบลทรายมูล นอกจากนั้น มีร้านค้าของหมู่บ้าน / ชุมชน กระจายอยู่เกือบทุกหมู่บ้าน มีร้านสะดวกซื้อ จำนวน 3 แห่ง ร้านทอง จำนวน 1 แห่ง ปั้มน้ำมัน จำนวน 1 แห่ง ปั้มน้ำมัน

ขนาดเล็ก จำนวน 5 แห่ง ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง วัสดุการเกษตร โรงงานรับซื้อผลิตผลทางการเกษตร
ลานมัน ฯลฯ

2.6.8.3 ด้านการบริการ

- 1) ด้านการเงิน มีธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 1 แห่ง
- 2) ด้านที่พัก มีรีสอร์ท ขนาดเล็ก จำนวน 3 แห่ง
- 3) สถานบันเทิงมีร้านคาราโอเกะที่ได้รับอนุญาต จำนวน 2 แห่ง
- 4) ร้านเกมส์และที่บริการอินเทอร์เน็ต จำนวน 33 แห่ง

2.6.8.4 ด้านการท่องเที่ยว อำเภอทรายมูล มีแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ดังนี้

- 1) พระธาตุฝู่น
- 2) หอไตรประวัติศาสตร์ (หอไตรวัดสระไตรนุรักษ์)
- 3) ไบเซมาหิน
- 4) วัดลาดเก่า (ล้านขวด)

2.6.8.5 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) แหล่งน้ำ อำเภอทรายมูล ไม่มีแหล่งน้ำผิวดิน และไม่มีแม่น้ำขนาดใหญ่ไหลผ่านพื้นที่อำเภอทรายมูล ซึ่งจะมีสระน้ำและลำห้วยขนาดเล็กเท่านั้น จึงทำให้อำเภอทรายมูลประสบกับปัญหาภัยแล้ง ขาดแคลนแหล่งน้ำเพื่อใช้ในการอุปโภค บริโภค และเพื่อการเกษตร

2) ป่าไม้ ในเขตพื้นที่อำเภอทรายมูลในอดีต มีทรัพยากรป่าไม้ที่สำคัญหลายแห่ง ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 33.70 ของพื้นที่ 57,447.25 ไร่

3) ปัญหาสิ่งแวดล้อม อำเภอทรายมูล ไม่มีแหล่งกำจัดขยะที่ได้มาตรฐาน อีกทั้งปัญหาขยะเริ่มมีความรุนแรงมากขึ้น

2.6.8.5 ด้านความมั่นคง และความสงบเรียบร้อย

1) หน่วยงานรักษาความสงบและกองกำลังในพื้นที่พร้อมอัตรากำลัง

1.1) สถานีตำรวจภูธรทรายมูล อัตรากำลัง 69 นาย

1.1.1) ชั้นสัญญาบัตร จำนวน 25 นาย

1.1.2) ชั้นประทวน จำนวน 44 นาย

1.2) กองกำลังทหารในพื้นที่อำเภอทรายมูล

1.2.1) ชุดประสานงานมวลชน (ซป.มวลชน) 4 นาย

1.2.2) ชุดเคลื่อนที่เร็ว (ปราบปราม) 9 นาย

1.2.3) กองหนุน ได้แก่ กองร้อยบรรเทาสาธารณภัย กองร้อยควบคุม

ฝูงชน และหน่วยสนับสนุนกิจการพลเรือน

2) จุดเสี่ยงการเกิดอาชญากรรม

2.1) ป้มน้ำมัน ปตท. เนื่องจากเป็นจุดที่ให้บริการตลอดทั้งคืน และมีร้านสะดวกซื้อ 24 ชั่วโมง

2.2) โรงเรียนทรายมูลวิทยา เนื่องจากในช่วงเวลาหลังเลิกเรียนและวันหยุด จะมีเด็กนักเรียนเล่นกีฬา ซึ่งอาจเป็นสาเหตุให้เกิดการทะเลาะวิวาทได้

2.6.8.6 ด้านประมง

ในเขตพื้นที่อำเภอทรายมูล ไม่มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ แต่มีแหล่งน้ำเหนือฝั้วดินที่เป็นสะพานขนาดเล็กในที่สาธารณะและในพื้นที่ส่วนตัว ซึ่งพอให้เกษตรกรในพื้นที่สามารถทำการประมงขนาดเล็กได้

2.6.8.7 ด้านอื่น ๆ

1) ข้อมูลการสาธารณสุขโรค

1.1) การไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้าน ทุกครัวเรือน

1.2) ระบบการประปาเป็นระบบประปาของเทศบาล หรือใช้ระบบบ่อบาดาล สำหรับในเขตชนบทและระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน 54 แห่ง ใช้แบบถังสูง หรือระบบประปาบ่อบาดาลของกรมทรัพยากรน้ำบาดาล โดยมีบ่อบาดาล 401 บ่อ บ่อน้ำตื้น 190 บ่อ

1.3) โทรศัพท์ มีระบบโทรศัพท์พื้นฐาน และระบบโทรศัพท์เคลื่อนที่ของเอกชน ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่นิยมใช้แต่มีปัญหาเรื่องสัญญาณไม่ชัดเจน ในพื้นที่ตำบลดงมะไฟ และตำบลนาเวียง

1.4) การสื่อสารคมนาคม

1.4.1) มีที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข จำนวน 1 แห่ง

1.4.2) มีสถานีวิทยุ จำนวน 2 แห่ง

2.7 ประวัติ การกิจของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร

2.7.1 ประวัติ

สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2511 โดยครั้งแรกจัดตั้งเป็นสถานีตำรวจภูธรตำบลทรายมูล ขึ้นตรงต่อสถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองยโสธรต่อมา พ.ศ. 2518 ได้มีประกาศของกระทรวงมหาดไทย จัดตั้งเป็นกิ่งอำเภอทรายมูล มีระดับสารวัตรเป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 ได้ยกฐานะขึ้นเป็นสถานีตำรวจภูธรอำเภอทรายมูล มีระดับรองผู้กำกับการ เป็นหัวหน้าสถานีตำรวจ และเมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2547 ได้รับการยกระดับฐานะขึ้นเป็นสถานีตำรวจระดับผู้กำกับการ

2.7.2 ที่ตั้ง และพื้นที่รับผิดชอบ

สถานีตำรวจภูธรทรายมูล ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ถนนวาริราชเดช ตำบลทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ทางทิศเหนือของจังหวัดยโสธร บนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 2169 ห่างจากจังหวัดยโสธร 18 กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 549 กิโลเมตร มีพื้นที่เขตรับผิดชอบทั้งสิ้น 272.22 ตารางกิโลเมตร หรือ 170,485 ไร่ มีพื้นที่รับผิดชอบ 5 ตำบล 54 หมู่บ้าน โดยแยกเป็นตำบลดังนี้

2.7.2.1 ตำบลทรายมูล	16 หมู่บ้าน
2.7.2.2 ตำบลไผ่	9 หมู่บ้าน
2.7.2.3 ตำบลดงมะไฟ	10 หมู่บ้าน
2.7.2.4 ตำบลคูลาด	12 หมู่บ้าน
2.7.2.5 ตำบลนาเวียง	7 หมู่บ้าน

2.7.3 การกิจ

2.7.3.1 อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2554 ได้กำหนดบทบาทอำนาจหน้าที่ของตำรวจ ดังนี้

“มาตรา 6 สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นส่วนราชการมีฐานะเป็นนิติบุคคล อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรี และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) รักษาความปลอดภัยสำหรับองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี พระรัชทายาท ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์พระบรมวงศานุวงศ์ ผู้แทนพระองค์ และพระราชอาคันตุกะ
- (2) ดูแลควบคุม และกำกับการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งปฏิบัติการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

- (3) ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา
- (4) รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักร
- (5) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของข้าราชการตำรวจหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (6) ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย
- (7) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตาม (1) (2) (3) (4) หรือ (5) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ฯลฯ”

“มาตรา 7 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชน มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสมและความต้องการของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ การดำเนินการมีส่วนร่วมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต.ช. กำหนด” สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดเป็นแผนปฏิบัติการตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ ซึ่งมีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล ได้แก่ ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2564 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (1) ยกระดับขีดความสามารถในการปฏิบัติ ภารกิจหลักเพื่อตอบสนองนโยบายของรัฐบาล
- (2) การพัฒนางานตำรวจให้โปร่งใส มีมาตรฐาน
- (3) การมีส่วนร่วมของประชาชนและเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ
- (4) การสร้างความเข้มแข็งในการบริหาร

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จะใช้ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติในการกำหนดทิศทางการปฏิบัติงาน และพัฒนาองค์กร เพื่อผลักดันสำนักงานตำรวจแห่งชาติ บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ “เป็นตำรวจมืออาชีพเพื่อความผาสุกของประชาชน” ตามยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2564

สถานีตำรวจภูธรทรายมูล ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ต้องรับนโยบายของรัฐบาล และแผนการปฏิบัติการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มาปฏิบัติอันเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมกับประชาชนชนปรากฏตามมาตรา 7 ของ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 และยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2564 ข้อ 3 การมีส่วนร่วมของประชาชน และเครือข่ายการปฏิบัติงานของตำรวจ

ในการป้องกันและแก้ไขปัญหอาชญากรรม เพื่อสร้างความสงบสุขให้เกิดแก่สังคมและให้ประชาชนอยู่อย่างปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินนั้น ที่ผ่านมาการปราบปรามอาชญากรรมประสบผลสำเร็จเพียงระดับหนึ่งแต่ไม่สามารถยุติปัญหา หรือเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินได้อย่างแท้จริง และจากความจำเป็นดังกล่าว สำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงได้ปรับเปลี่ยนยุทธวิธีการดำเนินงานชุมชนสัมพันธ์ หรือการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชน จากเชิงรับมาเป็นเชิงรุก โดยมุ่งเน้นให้มีการพัฒนางานชุมชนสัมพันธ์ ควบคู่ไปกับการประชาสัมพันธ์ในทุกเครือข่ายจากการที่ปัญหอาชญากรรมและยาเสพติดมีแนวโน้มสูง จึงมีความจำเป็นในการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนในพื้นที่ รวมถึงการสร้างเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหอาชญากรรมและยาเสพติดจากทุกภาคของประชาชนภายในชุมชน และเพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนัก และเข้าใจถึงความสำคัญของบทบาทภาคประชาชนในการเข้ามามีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ และให้ความร่วมมือสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพิ่มมากขึ้น ที่ผ่านมามาตรา ๓๓ ตำรวจภูธรฯ ครอบคลุมประสบปัญหากับการขาดแคลนกำลังพลในระดับปฏิบัติ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้รับผิดชอบงานเป็นหน้าที่หลักอยู่แล้ว ยังต้องไปปฏิบัติงานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์อีกหน้าที่หนึ่ง การออกปฏิบัติงานจึงไม่เกิดความพร้อมเพียง เจ้าหน้าที่บางนายขาดความรู้ความเข้าใจงานการมีส่วนร่วมของประชาชนและให้ความสำคัญน้อย ขาดความร่วมมือจากข้าราชการตำรวจในหน่วยงานที่เข้าใจว่างานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ตามแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และงานชุมชนสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ตามแผนของ ตำรวจภูธร ภาค 3 เป็นหน้าที่ของชุดปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์แต่ฝ่ายเดียว อาจทำให้เกิดปัญหาการปฏิบัติที่ทำให้ประชาชนยังไม่เกิดความไม่เข้าใจ ไม่ไว้วางใจตำรวจ และให้ความร่วมมือน้อย (แผนปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล ประจำปี 2561)

ผู้วิจัยพอสรุปได้ว่า การแสวงหาความร่วมมือและเปิดโอกาสให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม มีความจำเป็นและสำคัญ เช่น การให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจในการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในระดับหมู่บ้าน ชุมชน การให้ข้อมูลข่าวสารของผู้กระทำผิด การแจ้งเหตุคว้นเหตุร้าย การสนับสนุน การบริจาคทรัพย์สินในกิจกรรม / โครงการ การระดมความคิดเห็นใหม่ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา การกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหอาชญากรรมและยาเสพติดร่วมกัน เพื่อจะได้นำไปปรับปรุงแผนการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ให้ประชาชนและสังคม สงบเรียบร้อย มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินอย่างยั่งยืน ต่อไป

2.8 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมที่ทำการวิจัยในประเทศไทย เพื่อนำมาตั้งสมมติฐานและกำหนดแนวทางในการศึกษา ซึ่งวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังกล่าวพอสรุป ได้ดังนี้

พลสุข เพียรพิทักษ์ (2547) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : ศึกษากรณี กิ่งอำเภอเกาะจันทร์จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการศึกษา 3 แบบ คือ การศึกษาข้อมูลเอกสารการเก็บข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก และการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยนำข้อมูลรูปธรรมมาจัดกลุ่มแยกแยะเชื่อมโยงในเชิงตรรกะและตีความเพื่อตอบคำถามการมีส่วนร่วมโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (ร้อยละ) จากการวิจัย พบว่า โครงการหมู่บ้านปลอดยาเสพติดค่อนข้างจะประสบความสำเร็จและเป็นโครงการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ภาครัฐจัดให้และประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าไปแก้ไขปัญหายาเสพติดร่วมกับภาครัฐ โดยการร่วมคิดร่วมทำร่วมกันแก้ไขปัญหาก็ยังคงเกิดปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ประชาชนบางส่วนยังขาดความเข้าใจในกระบวนการประชาคมหมู่บ้านขาดผู้นำและอาสาสมัครที่เสียสละเข้มแข็งและจริงจังด้านบุคลากรที่รับผิดชอบในโครงการมีจำนวนน้อยไม่เพียงพอในการดูแลรับผิดชอบหมู่บ้านรวมทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่ในโครงการ ไม่มีความมั่นใจในมาตรการรักษาความปลอดภัยของภาครัฐซึ่งจำเป็นอย่างเหลือเกินที่ทุกฝ่ายจะต้องร่วมมือร่วมใจป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่และเร่งด่วนเพราะปัญหายาเสพติดทำให้เกิดการสูญเสียต่อทรัพยากรบุคคลและเป็นบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศชาติอย่างที่สุด

ธีระ แก้วกล้า (2548) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 293 คน จากคณะกรรมการหมู่บ้านอำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาอัตราส่วนร้อยละค่าเฉลี่ยค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านในการประชุมเกี่ยวกับปัญหายาเสพติดมีประมาณปีละหนึ่งถึงสองครั้งและปัจจัยที่มีอิทธิพล

ต่อการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด คือ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด และความถี่ในการติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผลการวิจัยได้ให้ผลที่สามารถนำไปใช้ได้ทางปฏิบัติ โดยผลการวิจัยได้ให้ข้อมูลเพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะที่สำคัญ กล่าวคือ ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลปัญหายาเสพติดเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่างผู้ที่พักอาศัยอยู่ในชุมชนในระยะเวลาไม่นานนักเจ้าหน้าที่ของรัฐควรมีโอกาสมากขึ้นในการเข้ามาติดต่อสอบถามกับชาวบ้านและคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อกระตุ้นให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนผู้นำหมู่บ้าน ควรแสดงบทบาทสำคัญในการเรียกประชุมให้ถี่ขึ้นเพื่อกระตุ้นให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน และเจ้าหน้าที่รัฐต้องให้ข้อมูลที่จริงทันสมัยและเข้าใจง่ายให้กับประชาชนและคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อกระตุ้นให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม

พงษ์ศักดิ์ อินทรินทร์ (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตรับผิดชอบของสถานีภูธรคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม คือ เพศ และระดับการศึกษา

สุพิน โกศลบัณฑิตกุล (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่องการวิจัยสร้างยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง เพื่อทดลองใช้ยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลจากการวิจัยพบว่า ได้ยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ ดังต่อไปนี้ 1) การประชาสัมพันธ์ควรณรงค์ขอความร่วมมือจากประชาชนหน่วยงานทุกภาคส่วนในการแจ้งเบาะแสเหตุผิดปกติให้รับแจ้งแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทันทีหน่วยงานรับผิดชอบแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคดีการเกิดการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ หรืออาชญากรรมอื่น ๆ ให้ประชาชนทราบให้มากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มความระมัดระวังรักษารถจักรยานยนต์ของตนเองไม่จอดรถจักรยานยนต์ในที่เปลี่ยว หรือไม่มีแสงไฟไม่ให้บุคคลที่พึงระวัง หรือบุคคลแปลกหน้ายืมรถจักรยานยนต์ไปและไม่ประมาทในการจอดรถในที่สาธารณะ 2) การส่งเสริมและให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนส่งเสริมชุมชนเข้มแข็งส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมและการอยู่อย่างพอเพียง 3) การป้องกันให้มีเจ้าหน้าที่ปายประกาศกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดในการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ไว้ให้เห็นเด่นชัด เพื่อเป็นการป้องปรามมิให้กระทำความผิด 4) ความร่วมมือร่วมใจของผู้ปกครองของเยาวชนในชุมชนมิให้ปกป้องลูกหลานของตนเองในการกระทำความผิด 5) มาตรการด้านการป้องกันและการปราบปราม เมื่อนายุทธศาสตร์

ไปทดลองใช้แล้ว พบว่า สถิติการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลำปางลดลงสามารถยืนยันได้ว่ายุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ โดยประชาชนมีส่วนร่วมเป็นยุทธศาสตร์ที่แก้ไขปัญหาได้ตรงเป้าหมาย

กรมสอบสวนคดีพิเศษ (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่องการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินคดีพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนในชุมชน 1) ภูมิภาค 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) ระดับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการดำรงชีวิตประจำวัน 5) ระดับความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับคดีพิเศษ 6) ระดับความไว้วางใจต่อกรมสอบสวนคดีพิเศษ 7) ความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานของกรมสอบสวนคดีพิเศษ 8) การเป็นสมาชิกเครือข่าย DSI ภาคประชาชน และหรือสมาชิกเครือข่ายยุติธรรมชุมชนและ 9) ระดับรายได้ / เดือนที่แตกต่างกันจะมีความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินคดีพิเศษแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงบวกปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินคดีพิเศษ โดยเทคนิควิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินคดีพิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเชิงบวก ได้แก่ 1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการดำรงชีวิตประจำวัน 2) ระดับรายได้ / เดือน 3) เพศ 4) ความพึงพอใจต่อผลงานของ DSI และ 5) อายุ หากแต่ 1) การศึกษาระดับอุดมศึกษา 2) การประกอบอาชีพหลักรับราชการรัฐวิสาหกิจและ 3) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคดีพิเศษมีผลต่อความต้องการเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินคดีพิเศษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเชิงลบการวิจัยเชิงคุณภาพในความคิดเห็นความเป็นไปได้ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินคดีพิเศษ พบว่า ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงยุติธรรมและกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้นำชุมชนผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยสมควรเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินคดีพิเศษแนวทางการส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินคดีพิเศษ ได้แก่ 1) การจัดประชุมสัมมนาอบรมให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคดีพิเศษ 2) ธรรมนูญประชาสัมพันธ์ 3) การจัดเวทีเสวนา 4) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมเครือข่ายอาสาสมัคร DSI ภาคประชาชน 5) การจัดช่องทางสื่อสารที่มีประสิทธิภาพการให้ข้อมูลข่าวสารแก่สื่อมวลชนและการแถลงข่าว 6) การมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารคดีพิเศษและ 7) การจัดการความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้การถอดบทเรียนและนำสรุปบทเรียนคดีพิเศษในรูปแบบและลักษณะการกระทำ ความผิดต่างๆ และการจัดนิทรรศการ

วิวรรณ บรรจงช่วย (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของครอบครัวในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความประพฤติผล ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและเกี่ยวข้องกับเป็นภรรยาของผู้ถูกคุมความประพฤติมีอายุระหว่าง 16 - 30 ปี ส่วนใหญ่เคยมาพบพนักงานคุมประพฤติอย่างน้อย 1 ครั้ง ซึ่งเป็นการมาพบพนักงานคุมประพฤติด้วยตนเองปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ

ในงานคุ้มครองประพฤติกุมและการมาพบพนักงานคุ้มครองประพฤติกุมสามารถอธิบายได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้มีโอกาสติดต่อบอกถามกับพนักงานคุ้มครองประพฤติกุมที่จะมีความรู้ความเข้าใจในงานคุ้มครองประพฤติกุมอย่างถูกต้อง ปัจจัยด้านครอบครัวมีความสัมพันธ์ต่อการมีส่วนร่วมของครอบครัวในแก้ไขฟื้นฟู ผู้ถูกคุมความประพฤติในประเด็นของความสัมพันธ์ภายในครอบครัวและการแก้ปัญหาภายในครอบครัว ซึ่งย่อมแสดงให้เห็นว่า ครอบครัวที่มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวดีจะสามารถจัดการแก้ปัญหาภายในครอบครัวได้เป็นอย่างดี

อรรถศาสตร์ พิลาคเน (2551) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในพื้นที่อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของกลุ่มประชาชนทั่วไป ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านการป้องกันตนเองและทรัพย์สินให้พ้นภัยอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก แต่ด้านการเข้าร่วมช่วยเหลือ สนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนกลุ่มกำนันผู้ใหญ่บ้าน การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมกลุ่มประชาชนทั่วไปในภาพรวม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา การมีตำแหน่งในหมู่บ้าน หรือชุมชน และรายได้ / เดือนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้าน เพศ สถานภาพการสมรส อาชีพ และจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของกลุ่มกำนันและผู้ใหญ่บ้านในภาพรวม ได้แก่ อายุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนปัจจัยด้าน เพศ สถานภาพการสมรส ระดับ การศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชน คือ การส่งเสริมบทบาทของประชาชนให้มีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการป้องกันอาชญากรรม โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันอาชญากรรมขึ้นในแต่ละตำบล เพื่อทำการศึกษา วิเคราะห์ กำหนดแนวทางในการป้องกันอาชญากรรมและการประเมินผล โดยใช้ทรัพยากรและบุคลากรจากทุกภาคส่วนที่มีอยู่ในแต่ละตำบลมาบูรณาการร่วมกันในการปฏิบัติงาน ด้านการป้องกันอาชญากรรม ทั้งนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจควรเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชนร่วมกับประชาชนให้มากขึ้นมีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อประเภทต่าง ๆ ในท้องถิ่นเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมและการแจ้งข้อมูลข่าวสารอาชญากรรม และมีการจัดการอบรมให้ ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชนในแต่ละตำบล

ณัฐพล ชุมวรฐายี (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่องความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ระดับความพร้อมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการภารกิจด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนจำแนกตามตัวแปรอิสระเป็นไปตามสมมติฐาน 6 ด้าน โดยพบว่า ประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสัดส่วนงบประมาณงานป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการจัดลำดับความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นความชัดเจนในบทบาทตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตลอดจนความชัดเจนในนโยบายของผู้บริหารและความตระหนักในภารกิจคุ้มครองประชาชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่แตกต่างกันมีความพร้อมในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) สำหรับปัจจัยสนับสนุน พบว่า เทศบาลมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2542 ในภารกิจและอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อย จึงเป็นปัจจัยสนับสนุนให้ผู้บริหารเทศบาลสามารถจัดสรรงบประมาณและดำเนินการเกี่ยวกับการดูแลความสงบเรียบร้อยได้ และเทศบาลนครมีความพร้อมสูงกว่าเทศบาลเมือง และเทศบาลตำบลในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

นภดล กรรณิกา และคณะ (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่องการประเมินการป้องกันและแก้ไข ปัญหายาเสพติดใน โครงการรื้อครอบครัวรื้อชุมชนและรื้อสังคม โดยสำรวจระหว่างเดือนเมษายน - กันยายน 2552 พบว่า ผลการดำเนินงานของรื้อครอบครัว ร้อยละ 42.8 ประชาชนเห็นว่าการดำเนินงาน โดยภาพรวมมีลักษณะที่ดีเหมือนเดิม - เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นปัญหาที่พบ คือ การที่พ่อแม่ ผู้ปกครองในหมู่บ้านชุมชนขาดความกระตือรือร้นที่จะให้ความร่วมมือและไม่เอาใจใส่ในพฤติกรรม ของบุตรหลานเท่าที่ควรผลการดำเนินงานใน โครงการรื้อชุมชน พบว่า ร้อยละ 54.0 ประชาชน เห็นว่าการดำเนินงาน โดยภาพรวมมีลักษณะที่ดีเหมือนเดิม - เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นและผล การดำเนินโครงการรื้อสังคม พบว่า ร้อยละ 77.9 มาตรการลดปัจจัยเสี่ยงในพื้นที่ยังทำได้ไม่ดัดนัก ในสายตาประชาชน โดยส่วนใหญ่ระบุว่าในพื้นที่ชุมชนที่พักอาศัยของตนมีปัจจัยเสี่ยงในภาพรวม ในการแก้ไขปัญหายาเสพติดในโครงการรื้อครอบครัวชุมชน และสังคมวิเคราะห์ได้ว่ากำหนดยุทธศาสตร์ ในการแก้ไขถูกกำหนดขึ้นโดยมิได้พิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติการมีเป้าหมาย หรือความ คาดหวังต่อผลสำเร็จไม่สอดคล้องกับทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด การกำหนดยุทธศาสตร์เดียวครอบคลุม ทั้งประเทศ โดยมองข้ามความหลากหลายทางสังคมวัฒนธรรมและ โดยเฉพาะ โครงสร้างของปัญหา ยาเสพติดที่แตกต่างกัน ในแต่ละพื้นที่หน่วยงานของรัฐยังคงเป็นความหวังเดียวในการแก้ไขปัญหา

โดยประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ตระหนักในการมีส่วนร่วมส่งผลให้การเข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐไม่ต่อเนื่อง และยังยืนยันการดำเนินงานจึงไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

อุทัย เอี่ยมศรี (2552) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของพนักงานภาครัฐและประชาชนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาล” กรณีศึกษา อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี” มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของพนักงานภาครัฐและประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติด เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหายาเสพติดกับการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจากพนักงานภาครัฐและประชาชนในพื้นที่อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งสิ้น จำนวน 206 คน และใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปคำนวณหาค่าความถี่ (Frequencies) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ Anova (F - test) ทดสอบสมมติฐาน โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง (ร้อยละ 70.4) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี (ร้อยละ 30.6) ระดับการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย - ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงมากที่สุด (ร้อยละ 49.0) และส่วนใหญ่รายได้เฉลี่ย / เดือนต่ำกว่า 5,000 บาท (ร้อยละ 42.7) 2) ระดับการมีส่วนร่วมและความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของพนักงานภาครัฐและประชาชนต่อการแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับปานกลาง 3) ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลแต่ละกลุ่มมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.002 โดยเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด อำเภอมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมากที่สุด (Mean = 3.30) 4) ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานแก้ไขปัญหายาเสพติดของรัฐบาลแต่ละกลุ่มมีความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 โดยเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมากที่สุด (Mean = 2.41) 5) จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.03 และพบว่า เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมากที่สุด (Mean = 3.30) และ 6) จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มในการความพึงพอใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติด พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และพบว่า เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ต่อสู้ เพื่อเอาชนะยาเสพติดอำเภอมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหายาเสพติดมากที่สุด (Mean= 2.41)

จอมเทพ ทูมมากรณ์ (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่องการประเมินผลโครงการตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนของสถานีตำรวจภูธรพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนโยบายการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนของสถานีตำรวจภูธรพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ในประเด็นที่ศึกษาอยู่ในระดับมาก ซึ่งจากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ / เดือนต่างกัน มีการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนของสถานีตำรวจภูธรพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ต่างกัน

นพรัตน์ โคยามา (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่องปัจจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด กรณีศึกษา : ชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ พบว่า ผลการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า เพศของคณะกรรมการชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ อายุของคณะกรรมการชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ ระดับการศึกษาของคณะกรรมการชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ อาชีพของคณะกรรมการชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ รายได้ของคณะกรรมการชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษและลักษณะภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้โทษ

กิริวัฒน์ นนทะโชติ (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่องทัศนสถานเปิดกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาการส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของทัศนสถานเปิดเป็นการฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังเพื่อให้มีวิชาชีพติดตัวไปหลังพ้นโทษ ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของทัศนสถานเปิดในปัจจุบันประชาชนมีส่วนร่วมระดับที่ 2 หรือการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการและในอนาคตมีแนวโน้มในการส่งเสริมให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการฝึกวิชาชีพให้กับผู้ต้องขังในทัศนสถานเปิดมากขึ้น 2) การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นมาตรฐานในกระบวนการดำเนินงานของทัศนสถานเปิด เมื่อพิจารณาในภาพรวมการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นมาตรฐานในกระบวนการดำเนินงานของทัศนสถานเปิด โดยรวมของบุคลากรในปัจจุบันอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง

สมบัติ เสียมทอง (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเขตอำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยการรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติดการฝึกอบรมด้านยาเสพติดนโยบายปราบปรามยาเสพติดความคิดเห็นเกี่ยวกับยาเสพติดความตระหนักต่อปัญหาเสพติดความศรัทธาต่อผู้นำชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สถิต ตั้งษ์ประไพ (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่องบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ในเขตอำเภออุทัยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการและปัจจัยทางธุรกิจของสถานประกอบการ 2) ศึกษาบทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดและความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการและ 3) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบการและปัจจัยทางธุรกิจของสถานประกอบการ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกอบการ หรือตัวแทนสถานประกอบการประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ จำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถามสถิติวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าทีและเอฟ โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 36 - 50 ปี มีตำแหน่งเป็นผู้ดูแล / เจ้าหน้าที่ที่ที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์มีระยะเวลาทำงาน 6 - 10 ปี สถานประกอบการมีอายุ 6 - 10 ปี ผู้พักอาศัยส่วนใหญ่ เป็นพนักงานบริษัท และเป็นสถานประกอบการประเภทหอพักผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในเรื่องการแจ้งเบาะแสการให้ข้อมูลข่าวสารและการรับทราบข่าวสารในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของภาครัฐผู้ประกอบการมีความคิดเห็นที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก และผู้ประกอบการที่มีระยะเวลาทำงานมีความคิดเห็นต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการ โดยรวมแตกต่างกัน สถานประกอบการที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์เกี่ยวกับการขออนุญาตตามพระราชบัญญัติหอพักและอาคารชุดแตกต่างกัน

ชยพัทธ์ วงศ์ธนวีร์ (2554) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน และศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประชาชนส่วนมากเป็นเพศชายมีอายุ 25 - 34 ปีสมรสแล้ว มีการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป และอาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 20 ปี 2) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลาง 3) ปัจจัยที่สัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม พบว่า อายุ และสถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของสถานีตำรวจนครบาลคลองตัน

นภดล เอียดตรง (2555) ได้ทำการวิจัย เรื่องปัจจัยที่กำหนดความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประชาคม ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในควนอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง ผลการวิจัยพบว่า หากค่าใช้จ่ายในการใช้บริการลดลงจะมีผลทำให้ประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาคมเพิ่มขึ้นนอกจากนี้พบว่าหากประชาชนมีสถานภาพโสด ก็จะมีผลทำให้ประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาคมเพิ่มขึ้นและหากรายได้ของประชาชนสูงขึ้น ก็จะมีผลทำให้ประชาชนมีความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการประชาคมของประชาชนเพิ่มขึ้นด้วย ผลการวิจัยครั้งนี้ ชี้ให้เห็นว่าผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาลดค่าใช้จ่ายในการใช้บริการที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอาจจะจัดศูนย์บริการประชาชนในพื้นที่ หรือชุมชน เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางของประชาชนและควรให้ความรู้ความเข้าใจกับประชาชนที่แต่งงานแล้วให้สนใจต่อกระบวนการประชาคมเพิ่มขึ้นและการจัดกิจกรรมสำหรับประชาชนผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรจัดกิจกรรมให้สอดคล้องตามความต้องการของสถานภาพสมรส เช่น เศรษฐกิจของชุมชน การว่างงาน ปัญหาเสพติด ขาดน้ำทำนา การปลูกพืชปลอดสารพิษ สิทธิหน้าที่และความเสมอภาค การดูแลรักษาແແแบ่งปันผลประโยชน์ในทรัพยากรของชุมชน เป็นต้น และควรเพิ่มกิจกรรม ด้านการส่งเสริม ด้านอาชีพ และการมีรายได้ ทั้งนี้ชุมชนที่สมาชิกของชุมชนมีรายได้จะสามารถร่วมมือกันแก้ไขปัญหา และพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนได้อย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

กฤษณ์ มีบำรุง (2556) การทำการวิจัยเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนและเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในชุมชนมัสยิดมหานาคเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในภาพรวมมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ด้านการป้องกันตนเองและทรัพย์สินให้พ้นภัยอาชญากรรมในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ได้เข้าร่วมโครงการฝากบ้านไว้กับตำรวจ เมื่อต้องออกจากบ้านเป็นระยะเวลานาน ๆ ระวังอยู่เสมอว่าคนร้ายเป็นได้ทุกเพศ ทุกวัย ทุกชนชั้น และก่อนออกจากบ้าน หรือที่พักรออาศัยได้ให้คนที่เชื่อถือได้ หรือไว้วางใจดูแลบ้าน หรือที่พักรออาศัยตลอดเวลามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการเข้าร่วมช่วยเหลือสนับสนุนต่อกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรม ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ได้ปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยในงานประเพณีงานมหรสพต่าง ๆ ในหมู่บ้าน หรือชุมชน ได้มีส่วนร่วมในการอบรมตามโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการเยาวชนต่อต้านยาเสพติดการประชาสัมพันธ์ให้เพื่อนบ้านเข้าร่วมกิจกรรมดังกล่าวและได้บริจาคทรัพย์สิน เพื่อให้การสนับสนุน หรือสวัสดิการแก่เพื่อนบ้าน หรือราษฎรอาสาที่ปฏิบัติหน้าที่เข้าเวรยาม และรักษาความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน หรือชุมชนมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับการเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ / เดือน และระดับการศึกษาสูงสุด พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ และรายได้ / เดือนแตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ไม่แตกต่างกันส่วนผู้ตอบแบบสอบถามที่มีเพศ อาชีพ และระดับการศึกษาสูงสุด ที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมแตกต่างกัน

สมชาย หาญวังม่วง (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่องบทบาทของผู้นำในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

สุวดี ไกรสกุล และจุฑาทกรณ์ คงรักษ์กวิน (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี การวิจัยเรื่องการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชนที่พักรออาศัยในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย เพื่อมุ่งเน้นศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยแบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) การป้องกันอาชญากรรม 2) ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ 3) ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล

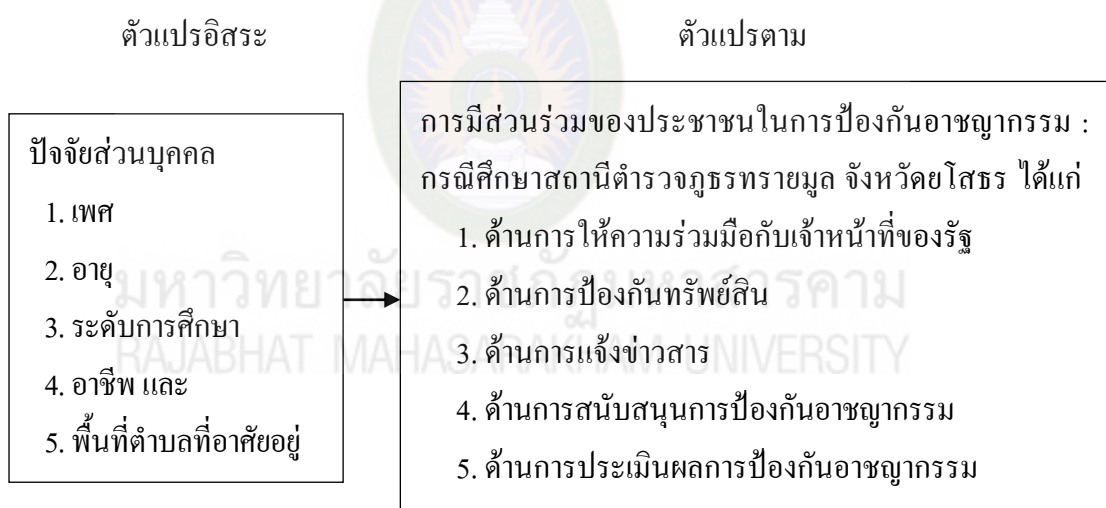
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่มีชื่อในทะเบียนราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล บางกรวย จังหวัดนนทบุรี จำนวน 380 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ศึกษากรณี สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในแต่ละด้านมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า เพศ ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

ศูนย์วิจัยนโยบาย และการบริหาร (2560) ได้ทำการวิจัย เรื่องแนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชนชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาที่นำไปสู่การขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมของประชาชน ประกอบไปด้วย ปัญหาหลักในเรื่องของการเลือกปฏิบัติและการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เป็นธรรมกับประชาชนของเจ้าหน้าที่ ความด้อยประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การเรียกรับเงิน และผลประโยชน์อื่น ๆ จากประชาชน การเอื้อประโยชน์แก่ผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ ตลอดจนปัญหา การขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมของประชาชน ซึ่งแนวทางที่เหมาะสม ในการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมให้เกิดขึ้นแก่ประชาชนชุมชนและองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย แนวทางสำคัญในการให้ความรู้ในเรื่องกระบวนการยุติธรรม และความรู้ในด้านกฎหมายแก่ประชาชน การเพิ่มการประชาสัมพันธ์ในรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมมากขึ้น และการจัดช่องทางในการรับฟังปัญหา และความคิดเห็นของประชาชนและชุมชน ส่วนผลการศึกษาเปรียบเทียบแนวโน้มการมีส่วนร่วม ของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมในช่วงก่อนและหลังการนำแนวทางการเสริมสร้างการมี ส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมที่ได้ จากการศึกษาไปถ่ายทอดโดยการทดสอบทางสถิติด้วยค่าที่ (t - test) ที่ระดับนัยสำคัญ (Significant) .05 พบว่า ประชากรวิจัยที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ มีค่าเฉลี่ยแนวโน้มการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมในช่วงก่อนและหลังการถ่ายทอดองค์ ความรู้ต่างกัน โดยกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ส่วนใหญ่มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ของค่าเฉลี่ยแนวโน้มการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรม

2.9 กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน คือ พฤติกรรมที่แสดงออกต่อกิจกรรม หรือการตอบสนองต่อความร่วมมือรวมถึงการเข้ามามีบทบาทในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในภารกิจต่าง ๆ ของภาครัฐทั้งทางตรงและทางอ้อมในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ได้แก่ ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้านการป้องกันทรัพย์สิน ด้านการแจ้งข่าวสาร ด้านการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรม และด้านการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม จากแนวคิดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2562), กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ (2559), สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2557) และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เช่น อรรถศาสตร์ พิลาคน (2551) และกฤษณ์ มีบำรุง (2556) ผู้วิจัย นำมา กำหนดกรอบแนวคิด ดังนี้

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยขั้นตอนนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร รวมจำนวน 25,206 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมสถานีตำรวจภูธรทรายมูล คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำนวน 377 คน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 - 610) และใช้วิธีวิจัยแบบการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามตำบล มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 แบ่งชั้นตามตำบล จำนวน 5 ตำบล ได้แก่

1. ตำบลทรายมูล จำนวน 8,913 คน
  2. ตำบลนาเวียง จำนวน 3,295 คน
  3. ตำบลคูลาด จำนวน 3,529 คน
  4. ตำบลไผ่ จำนวน 4,767 คน
  5. ตำบลคงมะไฟ จำนวน 4,702 คน
- รวมทั้งสิ้น จำนวน 25,206 คน

ขั้นตอนที่ 2 แบ่งตามสัดส่วนจากประชากรในตำบลต่าง ๆ จำนวน 5 ตำบล

การคำนวณตามสัดส่วนประชากร (Probability Proportional to Size : PPS) โดยใช้สูตรการคำนวณของ โยธิน แสงวดี (2556) ดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนประชากรแต่ละตำบล } X \text{ จำนวนรวมของกลุ่มตัวอย่าง } (n)}{\text{จำนวนรวมของประชากร } (N)} = \text{กลุ่มตัวอย่างแต่ละชุมชน } (3 - 1)$$

แทนค่าในสูตร ได้ดังนี้

$$\frac{8,913 \times 377}{25,206} = 133$$

ดังนั้น จำนวนกลุ่มตัวอย่างในตำบลทรายมูล มีจำนวน 133 คน

ทั้งนี้ ผู้วิจัยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามตามตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ชุมชน	ประชาชนในตำบลที่อยู่ในเขตรับผิดชอบ ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. ตำบลทรายมูล	8,913	133
2. ตำบลนาเวียง	3,295	49
3. ตำบลคูลาด	3,529	53
4. ตำบลไผ่	4,767	71
5. ตำบลดงมะไฟ	4,702	71
รวม	25,206 คน	377

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อดำเนินการขั้นตอนที่ 1 และ 2 เสร็จแล้วจึงนำไปทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) กับประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธร ทรายมูล จังหวัดยโสธร ทั้งนี้ใช้วิธีจับสลากแบบใส่คืน เพื่อให้ครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามที่ ต้องการ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ใช้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องในการ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดของการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธร ทรายมูล จังหวัดยโสธร ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิดที่กำหนด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำแนกตาม 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ และ 5) ตำบลที่อาศัยอยู่ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธร ทรายมูล จังหวัดยโสธร มีทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการให้ความร่วมมือ กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ 2) ด้านการป้องกันทรัพย์สิน 3) ด้านการแจ้งข่าวสาร 4) ด้านการสนับสนุน การป้องกันและ 5) ด้านการประเมินผลการป้องกัน โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดเกณฑ์ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ การนำหน้าของคะแนน (ชุตีระ ระบอบ และคณะ, 2552, น. 108) ดังนี้

5 คะแนน มีส่วนร่วมมากที่สุด

4 คะแนน มีส่วนร่วมมาก

3 คะแนน มีส่วนร่วมปานกลาง

2 คะแนน มีส่วนร่วมน้อย

1 คะแนน มีส่วนน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้นและหาแนวทางมาตรการแก้ไขเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Question) ให้เลือกตอบแบบเสรี

3.3 การสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ และหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย ผู้วิจัย ดำเนินการ ดังนี้

3.3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.2 ศึกษาจากการทบทวนวรรณกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาถึงรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กำหนดไว้

3.3.3 ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.3.4 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.5 นำเสนอร่างแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

3.3.6 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

3.3.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.3.8 รวบรวมแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์

ผู้วิจัย ได้หาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาความค่าเที่ยงตรง (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างไว้
2. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษางานวิจัย เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน 3 ท่าน นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC)

3. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ผู้วิจัย ได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้เครื่องมือ (Try Out) จากกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำนวน 40 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)
4. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอความเห็นชอบ และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงที่ใช้ในการวิจัย ต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ดังนี้

- 3.4.1 ขอนหนังสือจากคณบดีคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึง ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชาชนในชุมชนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร
- 3.4.2 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลกับประชาชนในชุมชนที่อยู่ในเขตรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจริง
- 3.4.3 นำข้อมูลที่ได้อัปโหลดและประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ประมวลผลทางสถิติ ต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยนำค่าสถิติที่ได้มาอธิบายแล้วเสนอในรูปแบบตารางประกอบด้วย

3.5.1 ข้อมูลคุณลักษณะของผู้ตอบแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติแบบพรรณนา (Descriptive Statistic) ในรูปการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) เพื่ออธิบายข้อมูลที่เป็นคุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

3.5.2 ข้อมูลสภาพการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการตอบชุดคำถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) จากนั้น จึงปรับค่าให้อยู่ในระดับช่วง (Interval Scale) ทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติแบบ

พรรณนา (Descriptive Statistic และใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้ (t - test) และ F - test (One - Way ANOVA)

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อตรวจสอบของการตอบ ผู้วิจัย นำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ประมวลผลทางสถิติ

ตอนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ และ 5) ตำบลที่อาศัยอยู่ โดยการแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร เป็นคำถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5 คะแนน มากที่สุด

4 คะแนน มาก

3 คะแนน ปานกลาง

2 คะแนน น้อย

1 คะแนน น้อยที่สุด

ระดับการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้น ใช้สูตรการคำนวณช่วงกว้างของอันตรภาคชั้น (Best, 198, p. 182) ดังนี้

$$\text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} = \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \quad (3 - 2)$$

$$= \frac{5 - 1}{5} = 0.80 \text{ (เริ่มจากชั้นต่ำสุด)}$$

จากนั้น นำมาเทียบกับเกณฑ์ค่าคะแนน โดยกำหนดความหมาย ดังนี้

4.21 - 5.00 หมายถึง มากที่สุด

3.41 - 4.20 หมายถึง มาก

2.61 - 3.40 หมายถึง ปานกลาง

1.81 - 2.60 หมายถึง น้อย

1.00 - 1.80 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้นและหาแนวทางมาตรการแก้ไข เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม เรียงลำดับความถี่ และคิดค่าร้อยละ

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.6.1 สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ที่คำนวณตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

3.6.2 สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.6.3 สถิติเพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ t - test (Independent Sample) และ F - test (One - Way ANOVA)

3.6.4 วิเคราะห์แนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น และหาแนวทางมาตรการแก้ไข เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม เรียงลำดับความถี่ และคิดค่าร้อยละ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ครั้งนี้จากการเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยแบบสอบถามได้ผลการวิจัยแยกตามวัตถุประสงค์ และได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล และลำดับในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 1, 2 และข้อที่ 3

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลความหมายจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัย ได้กำหนดความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน	จำนวนประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
N	แทน	จำนวนประชากร
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (Mean)
S.D.	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวอย่าง (Standard Deviation)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองเฉลี่ย (Sum of Squares)
DF	แทน	ค่าที่ระดับความเป็นอิสระของการผันแปร (Degree of Freedom)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสอง (Mean of Squares)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญในการแจกแจงความแปรปรวนของตัวแปรอิสระ ตั้งแต่ 3 ตัวขึ้นไป
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาความนัยสำคัญในการทดสอบความแตกต่างรายคู่
Sig. / p	แทน	ค่านัยสำคัญทางสถิติทดสอบ
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับชั้นในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ดำเนินการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอนตามลำดับ ดังนี้

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

การศึกษาการมีส่วนร่วมของในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร มีผลสรุปดังตารางที่ 4.1 - 4.5

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
1. ชาย	184	48.80
2. หญิง	193	51.20
รวม	377	100

จากตารางที่ 4.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวนทั้งสิ้น 377 คน พบว่าเป็นเพศหญิง จำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 51.20 ซึ่งมากกว่าเพศชาย โดยเพศชายมีเพียง 184 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80

ตารางที่ 4.2

จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 18 ปี - 24 ปี	36	9.50
2. 25 - 35 ปี	87	23.10
3. 36 - 45 ปี	94	24.90
4. 46 - 55 ปี	124	32.90
5. มากกว่า 55 ปีขึ้นไป	36	9.50
รวม	377	100

จากตารางที่ 4.2 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 - 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.90 รองลงมา มีอายุระหว่าง 36 - 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.90 และมีอายุ 25 - 35 ปี ร้อยละ 23.10 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3

จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ประถมศึกษา	135	35.80
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	110	29.20
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย	81	21.50
4. อนุปริญญา	20	5.30
5. มากกว่าปริญญาตรีขึ้นไป	31	8.20
รวม	377	100

จากตารางที่ 4.3 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 35.80 รองลงมา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 29.20 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 21.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4

จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ได้ทำงาน	45	11.90
2. รับจ้างทั่วไป	56	14.90
3. ลูกจ้างบริษัทเอกชน	19	5.00
4. เกษตรกร	204	54.10
5. ค้าขาย	28	7.40
6. ประกอบธุรกิจส่วนตัว	12	3.20
7. รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	13	3.40
รวม	377	100

จากตารางที่ 4.4 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 54.10 รองลงมา อาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 14.90 และไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 11.90 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5

จำนวนและร้อยละข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่

พื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำบลทรายมูล	133	35.30
2. ตำบลคูลาด	53	14.10
3. ตำบลดงมะไฟ	71	18.80
4. ตำบลไผ่	71	18.80
5. ตำบลนาเวียง	49	13.00
รวม	377	100

จากตารางที่ 4.5 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตำบลทรายมูล คิดเป็นร้อยละ 35.30 รองลงมา ตำบลไผ่ คิดเป็นร้อยละ 18.80 และตำบลดงมะไฟ คิดเป็นร้อยละ 18.80

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม :

กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ราชดำเนิน และราชข้อ

ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร มีผลสรุปดังตารางที่ 4.6 - 4.11

ตารางที่ 4.6

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร รวมทั้ง 5 ด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	4.12	0.60	มาก
2. ด้านการป้องกันทรัพย์สิน	4.16	0.60	มาก
3. ด้านการแจ้งข่าว	4.09	0.62	มาก
4. ด้านการสนับสนุนการป้องกัน	3.95	0.72	มาก
5. ด้านการประเมินผลการป้องกัน	3.83	0.79	มาก
รวม	4.06	0.54	มาก

จากตารางที่ 4.6 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจนครบาลจตุจักร จังหวัดนครราชสีมา รวมทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06, S.D. = 0.54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการป้องกันทรัพย์สิน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16, S.D. = 0.60$) รองลงมา คือ ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12, S.D. = 0.60$) ด้านการแจ้งข่าว มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09, S.D. = 0.62$) ด้านการสนับสนุนการป้องกัน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95, S.D. = 0.72$) ด้านการประเมินผลการป้องกันมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83, S.D. = 0.79$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจนครบาลจตุจักร จังหวัดนครราชสีมา ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านมีความยินดีที่จะให้การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อมีการร้องขอในการป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติด	4.26	.753	มากที่สุด
2. ท่านมีความยินดีที่จะเข้าร่วมเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าเวร - ยาม ออกตรวจตราในหมู่บ้าน / ชุมชน	4.18	.766	มาก
3. ท่านช่วยสอดส่องพฤติกรรมคนแปลกหน้าที่น่าสงสัยที่เข้ามาในหมู่บ้าน	4.23	.763	มากที่สุด
4. ท่านช่วยสอดส่องยานพาหนะที่น่าสงสัยเข้ามาในหมู่บ้าน / ชุมชน	4.16	.749	มาก
5. ท่านร่วมตัดสินใจในการจัดตั้งกฎ หรือระเบียบของหมู่บ้าน เพื่อป้องกันการกระทำความผิดในหมู่บ้าน	4.04	.868	มาก
6. ท่านได้ร่วมไกล่เกลี่ย ประนีประนอมข้อพิพาทในความผิดเล็กน้อย หรือความผิดที่ยอมความได้ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน / ชุมชนของท่าน	3.85	.969	มาก
7. ท่านเข้าร่วมประชุมรักษาความสงบเรียบร้อย เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจร้องขอ	4.15	.894	มาก
8. ท่านยินดีให้ความร่วมมือในการเป็นพยานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ	4.07	.868	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
10. ท่านยินดีชี้ร่องรอยที่เป็นประโยชน์ในการสืบสวน หรือสอบสวน ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	4.19	.802	มาก
11. เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เช่น เหตุลักทรัพย์ท่านช่วยรักษา สถานที่เกิดเหตุให้อยู่สภาพเดิมก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะมาถึง	4.08	.849	มาก
รวม	4.13	.637	มาก

จากตารางที่ 4.7 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13, S.D. = .63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าหัวข้อ ท่านมีความยินดีที่จะให้การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อมีการร้องขอในการป้องกันอาชญากรรม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26, S.D. = .75$) รองลงมา ได้แก่ ท่านช่วยสอดส่องพฤติกรรมคนแปลกหน้าที่น่าสงสัยที่เข้ามาในหมู่บ้าน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23, S.D. = .76$) และท่านยินดีชี้ร่องรอยที่เป็นประโยชน์ในการสืบสวน หรือสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีส่วนร่วมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19, S.D. = .80$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน
อาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการป้องกันทรัพย์สิน

ด้านการป้องกันทรัพย์สิน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านได้แนะนำคนในครอบครัว เปิดไฟหลอดที่จำเป็นบริเวณบ้าน	4.29	.796	มากที่สุด
2. ท่านเคยแนะนำเพื่อนบ้านเปิดหลอดไฟดวงที่จำเป็นบริเวณบ้าน	4.19	.770	มาก
3. ท่านสังเกต จดจำและบันทึก คนแปลกหน้า รถยนต์แปลก ๆ ที่เข้ามา ในหมู่บ้าน / ชุมชน	3.99	.836	มาก
4. ท่านได้แนะนำให้คนในครอบครัวสำรวจความเรียบร้อย ก่อนออกจากบ้าน	4.27	.733	มากที่สุด
5. ท่านได้แนะนำเพื่อนบ้านสำรวจความเรียบร้อยก่อนออกจากบ้าน	4.15	.866	มาก
6. ท่านเคยแนะนำคนในครอบครัว ในเรื่องการประดับของมีค่า เช่น สร้อยคอทองคำ หรือของมีค่าอื่น ๆ ก่อนออกจากบ้าน	4.12	.942	มาก
7. ท่านเคยแนะนำเพื่อนบ้านในเรื่องการประดับของมีค่า เช่น สร้อยคอ ทองคำ หรือของมีค่าอื่น ๆ ก่อนออกจากบ้าน	4.02	.895	มาก
8. ท่านเคยแนะนำคนในครอบครัวเป็นหูเป็นตาช่วยกันสอดส่องดูแล ความปลอดภัยซึ่งกันและกัน	4.23	.763	มากที่สุด
9. ท่านเคยแนะนำเพื่อนบ้านเป็นหูเป็นตาช่วยกันสอดส่องดูแลความ ปลอดภัยซึ่งกันและกัน	4.15	.785	มาก
10. ท่านได้ให้ความรู้คนในครอบครัวในเรื่องการป้องกันทรัพย์สิน เช่น ของมีค่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์	4.17	.870	มาก
11. ท่านได้ให้ความรู้เพื่อนบ้านในเรื่องการป้องกันทรัพย์สิน เช่น ของมีค่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์	4.13	.831	มาก
รวม	4.16	.604	มาก

จากตารางที่ 4.8 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานี
ตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการป้องกันทรัพย์สิน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$,
S.D. = .604) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่าหัวข้อ ท่านได้แนะนำคน
ในครอบครัว เปิดไฟหลอดที่จำเป็นบริเวณบ้านมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .79)
รองลงมา ท่านได้แนะนำให้คนในครอบครัวสำรวจความเรียบร้อยก่อนออกจากบ้าน มีส่วนร่วม

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27, S.D. = .73$) และท่านเคยแนะนำคนในครอบครัวเป็นหูเป็นตาช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยซึ่งกันและกันมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23, S.D. = .76$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม: กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการแจ้งข่าวสาร

ด้านการแจ้งข่าวสาร	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ทราบถึงเบาะแสในการกระทำผิดของคนร้าย	3.89	.939	มาก
2. ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมคนร้ายเมื่อประสบเหตุ หรือ กำลังกระทำความผิด	3.87	1.001	มาก
3. เมื่อท่านพบเห็นอาชญากรรมอื่น ๆ เช่น พบคนกำลังเสพ ขายยาเสพติด ผิดกฎหมาย ท่านแจ้งให้ตำรวจทราบ	3.96	.896	มาก
4. เมื่อท่านพบเหตุคว้นเหตุร้าย ท่านได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที	4.30	.781	มากที่สุด
5. ท่านพร้อมที่จะแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวในชุมชนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ	4.20	.823	มากที่สุด
6. ท่านพร้อมที่จะแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบทันที เมื่อพบผู้ที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย	4.19	.766	มาก
7. ท่านแนะนำให้เพื่อนบ้านแจ้งข่าวสารอาชญากรรมและยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ	4.14	.798	มาก
8. ท่านแนะนำให้สมาชิกในครอบครัวแจ้งข่าวสารอาชญากรรมและยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ	4.17	.781	มาก
รวม	4.09	.623	มาก

จากตารางที่ 4.9 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานี ตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการแจ้งข่าวสาร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09, S.D. = .62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า หัวข้อ เมื่อท่านพบเหตุคว้นเหตุร้าย ท่านได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันทีมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30, S.D. = .78$) รองลงมา ได้แก่ ท่านพร้อมที่จะแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวในชุมชนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบมีส่วนร่วม

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = .82) และท่านพร้อมที่จะแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบทันทีเมื่อพบผู้ที่มีพฤติกรรมน่าสงสัยมีส่วนร่วมในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = .76) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการสนับสนุนการป้องกัน

ด้านการสนับสนุนการป้องกัน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านบริจาคเงินซื้ออุปกรณ์เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม ในชุมชน / หมู่บ้าน	3.67	1.019	มาก
2. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม ในชุมชน / หมู่บ้าน	3.92	.929	มาก
3. ท่านยินดีให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ยานพาหนะของท่านในการออก ตรวจตราพื้นที่เพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้าน เมื่อมีการร้องขอ	4.01	.957	มาก
4. ท่านให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้าน	4.26	.773	มากที่สุด
5. ท่านได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในโครงการ / กิจกรรม ด้านการป้องกันอาชญากรรม ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล	3.88	.967	มาก
รวม	3.95	.719	มาก

จากตารางที่ 4.10 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการสนับสนุนการป้องกัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า หัวข้อท่านให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้านมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .77) รองลงมา ได้แก่ ท่านยินดีให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ยานพาหนะของท่านในการออกตรวจตราพื้นที่ เพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้าน เมื่อมีการร้องขอมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = .95) และท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้านมีส่วนร่วมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = .92) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.11

ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกัน
อาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านการประเมินผลการป้องกัน

ด้านการประเมินผลการป้องกัน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในที่ประชุมเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม	3.85	.968	มาก
2. ท่านเคยเสนอปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับคณะกรรมการ ตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.สภ.ทรายมูล)	3.73	1.076	มาก
3. ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล	3.93	.944	มาก
4. ท่านได้เข้าใจ รับรู้บทบาท หน้าที่ และภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	3.96	.835	มาก
5. ท่านได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ	3.88	.967	มาก
6. ท่านคิดว่าระดับผลการดำเนินการด้านการป้องกันอาชญากรรม ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูลประสบความสำเร็จ	3.82	.924	มาก
รวม	3.84	.821	มาก

จากตารางที่ 4.11 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานี
ตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ด้านประเมินผลการป้องกัน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$,
S.D. = .82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า หัวข้อท่านได้เข้าใจ รับรู้บทบาท
หน้าที่ และภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = .83) รองลงมา
ได้แก่ ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานีตำรวจภูธร
ทรายมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .94) และท่านได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของ
เจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วนร่วมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = .96) ตามลำดับ

4.2.3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อที่ 2 สมมติฐานการวิจัย ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่แตกต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนมาก

ตารางที่ 4.12

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร	ชาย (n = 184)		หญิง (n = 193)		t	sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
	1. ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	3.99	.945	3.96		
2. ด้านการป้องกันทรัพย์สิน	4.00	.871	3.92	1.00	.827	.61.
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร	4.01	.711	4.00	1.02	.847	.451
4. ด้านการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรม	4.11	.732	4.10	1.05	.077	.068
5. ด้านการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม	3.84	.854	3.82	.89	.111	.879
รวม	4.01	.832	3.89	1.01	-1.124	.117

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 ผลการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติ (t - test) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร พบว่า เพศต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ($t = -1.124$, $sig = .117$) เมื่อเปรียบเทียบรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13

การวิเคราะห์เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันอาชญากรรม	แหล่งความ แปรปรวน	DF	SS	MS	F	sig
1. ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ระหว่างกลุ่ม	8	.145	.921	.087	.963
	ภายในกลุ่ม	369	56.232	.231	-	-
	รวม	377	56.217	-	-	-
2. ด้านการป้องกันทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	58	.148	6.001	.814	.863
	ภายในกลุ่ม	369	56.874	.224	-	-
	รวม	377	56.140	-	-	-
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	8	.821	6.147	.178	.663
	ภายในกลุ่ม	369	56.080	.550	-	-
	รวม	377	56.823	-	-	-
4. ด้านการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรม	ระหว่างกลุ่ม	8	.585	6.117	.820	.090
	ภายในกลุ่ม	369	56.901	.111	-	-
	รวม	377	56.011	-	-	-
5. ด้านการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม	ระหว่างกลุ่ม	8	.424	4.973	.901	.800
	ภายในกลุ่ม	369	56.010	.258	-	-
	รวม	377	56.392	-	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	8	.473	6.130	.121	.128
	ภายในกลุ่ม	369	56.901	.963	-	-
	รวม	377	56.023	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.14

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธร
ทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันอาชญากรรม	แหล่งความ แปรปรวน	DF	SS	MS	F	sig
1. ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ระหว่างกลุ่ม	8	.187	.075	.868	.771
	ภายในกลุ่ม	369	56.012	-	-	-
	รวม	377	56.014	-	-	-
2. ด้านการป้องกันทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	8	.338	5.256	.981	.710
	ภายในกลุ่ม	369	56.047	.087	-	-
	รวม	377	56.013	-	-	-
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	8	.565	5.110	.651	.952
	ภายในกลุ่ม	369	56.102	.082	-	-
	รวม	377	56.232	-	-	-
4. ด้านการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรม	ระหว่างกลุ่ม	8	.575	5.012	.562	.060
	ภายในกลุ่ม	369	56.141	.147	-	-
	รวม	377	56.323	-	-	-
5. ด้านการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม	ระหว่างกลุ่ม	8	.852	5.101	.923	.771
	ภายในกลุ่ม	369	56.012	.074	-	-
	รวม	377	56.330	-	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	8	.885	5.320	.712	.900
	ภายในกลุ่ม	369	56.289	.801	-	-
	รวม	377	56.991	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธร
ทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร	แหล่งความ แปรปรวน	DF	SS	MS	F	sig
1. ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ระหว่างกลุ่ม	8	.320	.360	.630	.812
	ภายในกลุ่ม	369	56.001	-	-	-
	รวม	377	56.032	-	-	-
2. ด้านการป้องกันทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	58	.114	7.110	.142	.701
	ภายในกลุ่ม	369	57.023	.635	-	-
	รวม	377	57.110	-	-	-
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	8	.801	4.015	.561	.701
	ภายในกลุ่ม	369	57.229	.110	-	-
	รวม	377	57.258	-	-	-
4. ด้านการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรม	ระหว่างกลุ่ม	8	.258	4.001	.338	.512
	ภายในกลุ่ม	369	57.111	.251	-	-
	รวม	377	57.525	-	-	-
5. ด้านการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม	ระหว่างกลุ่ม	8	.959	4.251	.089	.784
	ภายในกลุ่ม	369	57.231	.114	-	-
	รวม	377	57.236	-	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	8	.228	4.887	.650	.936
	ภายในกลุ่ม	369	57.566	.363	-	-
	รวม	377	57.145	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามอาชีพต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.16

เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่

การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร	แหล่งความ แปรปรวน	DF	SS	MS	F	sig
1. ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ	ระหว่างกลุ่ม	8	.162	.097	.264	.300
	ภายในกลุ่ม	369	53.478	-	-	-
	รวม	377	51.456	-	-	-
2. ด้านการป้องกันทรัพย์สิน	ระหว่างกลุ่ม	58	.200	7.254	.361	.088
	ภายในกลุ่ม	369	60.235	.336	-	-
	รวม	377	61.452	-	-	-
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร	ระหว่างกลุ่ม	8	.178	4.9248	.664	.900
	ภายในกลุ่ม	369	58.250	.106	-	-
	รวม	377	57.569	-	-	-
4. ด้านการสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรม	ระหว่างกลุ่ม	8	.917	4.6321	.314	.241
	ภายในกลุ่ม	369	56.123	.364	-	-
	รวม	377	57.568	-	-	-
5. ด้านการประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม	ระหว่างกลุ่ม	8	.236	4.698	.117	.369
	ภายในกลุ่ม	369	54.236	.143	-	-
	รวม	377	53.263	-	-	-
รวม	ระหว่างกลุ่ม	8	.174	4.065	.320	.087
	ภายในกลุ่ม	369	57.012	.214	-	-
	รวม	377	58.121	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำแนกตามพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่ต่างก็มีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายด้านไม่แตกต่างกัน

4.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละของแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้นและหาแนวทางมาตรการแก้ไขเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม

ตารางที่ 4.17

แนวทางการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้นและหาแนวทางมาตรการแก้ไข เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ควรจัดกิจกรรม / โครงการ ให้ชาวบ้านร่วมกับตำรวจให้มากขึ้น เช่น กีฬาสัมพันธ์	35	9.28
2. ควรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เจ้าหน้าที่ควรออกรับฟัง ปัญหาของประชาชนตามชุมชน เพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่าง ประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีเบอร์โทรศัพท์สายตรวจติดไว้ที่ ศาลากลางบ้าน	47	12.47
3. เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนเข้าใจ ในบริบทของแต่ละชุมชน จะทำให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือมากขึ้น ทั้งตำรวจ ผู้นำ และชาวบ้าน	41	10.88
4. ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันอาชญากรรม หรือป้องกัน ความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม และควรมีการเปิด โอกาส ให้ประชาชน	52	13.79
5. ควรมีการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ หรือให้รางวัลให้กับชาวบ้าน / ชุมชนที่มีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความริบร่วม ผิชอบต่อสังคม ชุมชน หมู่บ้านของตนเอง เพื่อให้มีส่วนร่วม ในการป้องกันอาชญากรรมให้มากขึ้น	37	9.81
6. การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ประชาชนควรให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงาน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ควรสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชุมชน ของตนเอง และเฝ้าระวังคนแปลกหน้า รถแปลกที่ที่เข้ามาในหมู่บ้าน / ชุมชนของตน	63	16.71

(ต่อ)

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
7. ควรปลูกฝังจิตสำนึกในการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันอาชญากรรมตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดทักษะและองค์ความรู้ เจ้าหน้าที่งานตำรวจ ควรออกตรวจพื้นที่ให้ถี่ขึ้นมากขึ้นอธิบายให้ข้อมูลกับประชาชนในชุมชนให้เกิดเข้าใจ เข้าถึงชุมชน สร้างความคุ้นเคยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชน	45	11.94
8. ควรมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น สถิติอาชญากรรม รูปแบบอาชญากรรมใหม่ ๆ หรือรูปพรรณของผู้ก่ออาชญากรรม	57	15.12
	377	-

จากตารางที่ 4.17 พบข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างเรียงลำดับร้อยละจากมากไปหาน้อย คือ

1. ประชาชนควรให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงาน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ควรสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชุมชนของตนเอง และเฝ้าระวังคนแปลกหน้า รถแปลกที่ที่เข้ามาในหมู่บ้าน
2. ควรมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น สถิติอาชญากรรม รูปแบบอาชญากรรมใหม่ ๆ หรือรูปพรรณของผู้ก่ออาชญากรรม จำนวน 57 คน คิดเห็นร้อยละ 15.12
3. ควรมีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันอาชญากรรม หรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม และควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชน จำนวน 52 คน คิดเห็นร้อยละ 13.79
4. ควรมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เจ้าหน้าที่ควรออกรับฟังปัญหาของประชาชนตามชุมชน เพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีเบอร์โทรศัพท์สายตรวจติดไว้ที่ศาลากลางบ้าน จำนวน 47 คน คิดเห็นร้อยละ 12.47
5. ควรปลูกฝังจิตสำนึกในการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันอาชญากรรมตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดทักษะ และองค์ความรู้เจ้าหน้าที่งานตำรวจควรออกตรวจพื้นที่ให้ถี่ขึ้นมากขึ้นอธิบายให้ข้อมูลกับประชาชนในชุมชนให้เกิดเข้าใจ เข้าถึงชุมชน สร้างความคุ้นเคยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชน จำนวน 45 คน คิดเห็นร้อยละ 11.94
6. เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนเข้าใจในบริบทของแต่ละชุมชน จะทำให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือมากขึ้นทั้งตำรวจ ผู้นำ และชาวบ้าน จำนวน 41 คน คิดเห็นร้อยละ 10.88

7. ควรมีการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ หรือให้รางวัลให้กับชาวบ้าน/ชุมชนที่มีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือผิชอบต่อสังคม ชุมชน หมู่บ้านของตนเอง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมให้มากขึ้น จำนวน 37 คน คิดเห็นร้อยละ 9.81

8. ควรจัดกิจกรรม/ โครงการ ให้ชาวบ้านร่วมกับตำรวจให้มากขึ้นเช่นกีฬาสัมพันธ์ จำนวน 35 คน คิดเห็นร้อยละ 159.28

สรุปข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ประชาชนควรให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงาน ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ ควรสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชุมชนของตนเอง และเฝ้าระวังคนแปลกหน้า รถแปลกที่ที่เข้ามาในหมู่บ้าน / ชุมชนของตน ควรมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น สถิติอาชญากรรม รูปแบบอาชญากรรมใหม่ ๆ หรือรูปพรรณสัณฐานของผู้ก่ออาชญากรรม มีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันอาชญากรรม หรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม และควรมีการเปิดโอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เจ้าหน้าที่ควรออกมารับฟังปัญหาของประชาชนตามชุมชน เพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีเบอร์โทรศัพท์สายตรวจติดไว้ที่ศาลากลางบ้าน ควรปลูกฝังจิตสำนึกในการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันอาชญากรรมตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดทักษะและองค์ความรู้ เจ้าพนักงานตำรวจควรออกตรวจพื้นที่ให้ถี่ขึ้นมากขึ้น อธิบายให้ข้อมูลกับประชาชนในชุมชนให้เกิดเข้าใจ เข้าถึงชุมชน สร้างความคุ้นเคย เป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชน สร้างความมั่นใจให้กับประชาชนเข้าใจในบริบทของแต่ละชุมชนจะทำให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือมากขึ้น ทั้งตำรวจ ผู้นำ และชาวบ้าน ควรมีการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ หรือให้รางวัลให้กับชาวบ้าน / ชุมชนที่มีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือผิชอบต่อสังคม ชุมชน หมู่บ้าน ของตนเอง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมให้มากขึ้น ควรจัดกิจกรรม / โครงการ ให้ชาวบ้านร่วมกับตำรวจให้มากขึ้น เช่น กีฬาสัมพันธ์

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมเพื่อศึกษาเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมโดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่ และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร จำนวน 377 คน โดยการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie and Morgan, 1970, pp. 607 - 610) ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t - test, F - test และการใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

5.1 สรุปผล

5.1.1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 377 คน พบว่า เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 51.20 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 46 - 55 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.90 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ร้อยละ 35.80 และเกินครึ่งของผู้ตอบแบบสอบถามมีอาชีพเกษตรกรมากถึง ร้อยละ 54.10 โดยอาศัยอยู่ในพื้นที่ตำบลทรายมูลเป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 35.30

5.1.2 ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมรวมทั้ง 5 ด้านในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการป้องกันทรัพย์สิน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านการแจ้งข่าว มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านการสนับสนุนการป้องกัน มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ด้านการประเมินผลการป้องกันมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน รายชื่อได้ผล ดังต่อไปนี้

5.1.2.1 ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า หัวข้อ มีความยินดีที่จะให้การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจเมื่อมีการร้องขอในการป้องกันอาชญากรรม มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ช่วยสอดส่องพฤติกรรมคนแปลกหน้าที่น่าสงสัยที่เข้ามาในหมู่บ้าน และยินดีชี้ร่องรอยที่เป็นประโยชน์ในการสืบสวน หรือสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีส่วนร่วมในระดับมาก ตามลำดับ

5.1.2.2 ด้านการป้องกันทรัพย์สิน ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า หัวข้อ ได้แนะนำคนในครอบครัวเปิดไฟหลอดที่จำเป็นบริเวณบ้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ได้แนะนำให้คนในครอบครัวสำรวจความเรียบร้อย ก่อนออกจากบ้าน และเคยแนะนำคนในครอบครัวเป็นหูเป็นตาช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยซึ่งกันและกันตามลำดับ

5.1.2.3 ด้านการแจ้งข่าวสาร ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า เมื่อพบเหตุด่วนเหตุร้ายได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ พร้อมที่จะแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวในชุมชนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ และพร้อมที่จะแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบทันที เมื่อพบผู้ที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย ตามลำดับ

5.1.2.4 ด้านสนับสนุนการป้องกัน ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า หัวข้อ ให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม ในชุมชน / หมู่บ้านมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ยินดีให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ยานพาหนะของท่านในการออกตรวจตราพื้นที่ เพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้านเมื่อมีการร้อง และเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้าน ตามลำดับ

5.1.2.5 ด้านประเมินผลการป้องกัน ในภาพรวมมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า หัวข้อ ได้เข้าใจรับรู้บทบาทหน้าที่ และภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินโครงการกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล และได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจตามลำดับ

5.1.3 ผลการทดสอบสมมติฐานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกัน เมื่อวิเคราะห์แล้วพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่แตกต่างกันระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม ไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้นและหาแนวทางมาตรการแก้ไข เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มากำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม พบว่า การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ประชาชน ควรให้ความร่วมมือกับเจ้าพนักงานช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ควรสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชุมชนของตนเอง และเฝ้าระวังคนแปลกหน้ารถแปลกที่ที่เข้ามาในหมู่บ้าน / ชุมชนของตน ควรมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เช่น สถิติอาชญากรรม รูปแบบอาชญากรรมใหม่ ๆ หรือรูปพรรณของผู้ก่ออาชญากรรม มีส่วนร่วมในการวางแผนป้องกันอาชญากรรม หรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดอาชญากรรม และควรมีการเปิด โอกาสให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เจ้าหน้าที่ควรออกรับฟังปัญหาของประชาชนตามชุมชน เพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีเบอร์โทรศัพท์สายตรวจติดไว้ที่ศาลากลางบ้าน ควรปลูกฝังจิตสำนึกในการรักษาความสงบเรียบร้อย และป้องกันอาชญากรรมตั้งแต่เด็ก เพื่อให้เกิดทักษะและองค์ความรู้ เจ้าพนักงานตำรวจ ควรออกตรวจพื้นที่ให้ถี่ขึ้นมากขึ้นอธิบายให้ข้อมูลกับประชาชนในชุมชนให้เกิดเข้าใจเข้าถึงชุมชนสร้างความคุ้นเคยเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับชุมชน สร้างความมั่นใจให้กับประชาชนเข้าใจในบริบทของแต่ละชุมชน จะทำให้ชาวบ้านให้ความร่วมมือมากขึ้น ทั้งตำรวจ ผู้นำ และชาวบ้าน ควรมีการกระตุ้น สร้างแรงจูงใจ หรือให้รางวัลให้กับชาวบ้าน / ชุมชนที่มีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความร่วมมือ ผิดชอบ ต่อสังคม ชุมชน หมู่บ้านของตนเอง เพื่อให้มีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมให้มากขึ้น ควรจัดกิจกรรม / โครงการ ให้ชาวบ้านร่วมกับตำรวจให้มากขึ้น เช่น กีฬาสัมพันธ์

5.2 อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ในครั้งนี้มีประเด็นที่ค้นพบควรแก่การอภิปรายผล ดังนี้

5.2.1 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม รวมทั้ง 5 ด้าน ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการป้องกันทรัพย์สิน ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ด้านการแจ้งข่าว ด้านการสนับสนุนการป้องกัน และด้านการประเมินผลการป้องกัน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร โดยเฉพาะผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรทรายมูล ได้เปิดโอกาสให้ตำรวจกับชุมชนทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดตามแนวทางใหม่ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม สภาพไร้ระเบียบทางสังคมและทางกายภาพ ความเสื่อมโทรมของชุมชนที่อยู่อาศัย รวมทั้งคุณภาพชีวิต

โดยรวมในชุมชน จากผลการวิจัยเห็นว่า สถานีตำรวจภูธรทรายมูล สามารถแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผู้กำกับสถานีตำรวจฯ สามารถการสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานตำรวจ ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสายปฏิบัติการ และสายอำนวยการให้ร่วมแรงรวมใจ และนำปรัชญาการตำรวจชุมชนไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง อีกทั้งมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ ซึ่งเท่ากับเป็นการให้ความไว้วางใจในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน เห็นว่าประชาชนผู้อาศัยในเขตพื้นที่อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ทุกคนมีฐานะเป็นหุ้นส่วนกับตำรวจย่อมจะต้องมีสิทธิและหน้าที่ควบคู่กับการเข้ามามีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ประชาชนในพื้นที่สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร ได้ให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐและการป้องกันทรัพย์สินดังกล่าวอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษณ์ มีบำรุง (2556) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนและเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในชุมชนมัธยมศึกษานานาชาติเขตป้อมปราบศัตรูพ่ายกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยในภาพรวมพบว่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ พูลสุขเพียร พิทักษ์ (2547) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม : ศึกษากรณี กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนจากการวิจัยพบว่า โครงการหมู่บ้านปลอดภัยเสด็จก่อนข้างจะประสบความสำเร็จและเป็นโครงการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ภาครัฐจัดให้ และประชาชนมีส่วนร่วมในการเข้าไปแก้ไขปัญหาอาชญากรรมร่วมกับภาครัฐ โดยการร่วมคิดร่วมทำร่วมกันแก้ไขปัญหาสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพิน โกศลบัณฑิตกุล (2550) ได้ทำการวิจัย เรื่องการวิจัยสร้างยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลำปาง โดยประชาชนมีส่วนร่วมมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครลำปาง เพื่อทดลองใช้ยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ผลจากการวิจัยพบว่า สถิติการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลำปาง ลดลงสามารถยืนยันได้ว่ายุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ โดยประชาชนมีส่วนร่วมเป็นยุทธศาสตร์ที่แก้ไขปัญหาได้ตรงเป้าหมาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จอมเทพ ทูมมากรณ์ (2553) ได้ทำการวิจัย เรื่องการประเมินผลโครงการตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนของสถานีตำรวจภูธรพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลนโยบาย การป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนของสถานีตำรวจภูธรพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับมากสอดคล้องกับงานวิจัยของ สถิต สังข์ประไพ (2553) ได้ทำการวิจัยเรื่อง บทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันและแก้ไข

ปัญหาหาสาเหตุคิดในสถานประกอบการประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ในเขตอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุ ในเรื่องการแจ้งเบาะแส การให้ข้อมูลข่าวสารและการรับทราบข่าวสารในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของภาครัฐ ผู้ประกอบการมีความคิดเห็นที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุในสถานประกอบการ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชีระ แก้วกล้า (2548) ได้ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุ ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติ เสียมทอง (2553) ซึ่งได้วิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุ อำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร จากการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสาเหตุในเขตอำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับปานกลาง

5.2.2 การทดสอบสมมติฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมไม่แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ประชาชนในพื้นที่อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร ไม่ว่าจะเพศชายหรือเพศหญิง ทุกคนต่างมีส่วนร่วมในด้านการป้องกันอาชญากรรมเท่ากัน อายุที่ต่างกันไม่ได้เป็นสาเหตุให้ประชาชนมีความรับผิดชอบต่างกันและประชาชนไม่ว่าจะมีการศึกษาระดับใดก็เห็นถึงความสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม อีกทั้งส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกิจกรรมต่าง ๆ ดำรงกับประชาชนในการณรงค์ต่ออาชญากรรม ซึ่งนับเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานตำรวจมีหน่วยป้องกันอาชญากรรมประจำสถานีตำรวจท้องที่ประสานกิจกรรม มีความสามารถในการแนะนำประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ตำรวจและชุมชนมีความรับผิดชอบร่วมกันในการสอดส่องดูแลความปลอดภัยในชุมชนที่อยู่อาศัยของตน แม้ว่าจะอยู่พื้นที่ต่างตำบลแต่ประชาชนส่วนใหญ่มีบทบาทพื้นที่และสภาพแวดล้อมที่สอดคล้องกัน เช่น มีอาชีพเกษตรกร เมื่อมองในภาพรวมจะเห็นว่าสภาพเศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม ของประชาชนในอำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร นับว่าคล้ายคลึงกันมากทำให้ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมไม่แตกต่างกันในทุกด้าน นอกจากนี้ เมื่อพบปัญหา หรือมีปัญหาประชาชนจะแจ้งเหตุด่วนเหตุร้ายแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกครั้งเสมอรวมทั้งให้ความร่วมมือ หรือความรับผิดชอบร่วมกันเป็นอย่างดี เช่น การจัด โครงการเพื่อนบ้านเตือนภัยสายตรวจประชาชน และการตรวจตราบ้านเรือน ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์ในภาพรวมแล้วเห็นว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และพื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่แตกต่างกัน ไม่มีผลทำให้ระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมแตกต่างกันดังกล่าวถือว่าปฏิเสธสมมติฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ

สุวัฑฒ์ ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน (2558) ที่ทำการวิจัย เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี มี วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชน ที่พักอาศัยในเขตพื้นที่สถานีตำรวจภูธรบางกรวย เพื่อมุ่งเน้นศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม โดยแบ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้ 1) การป้องกันอาชญากรรม 2) ด้านการสนับสนุนกิจการตำรวจ 3) ด้านการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ ตำรวจ จำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล จากการวิจัยพบว่าค่าเฉลี่ยในการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ในแต่ละด้านมีภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพบว่า เพศ ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับการ มีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมชาย หาญวังม่วง (2558) ได้ทำการวิจัย เรื่องบทบาทของผู้นำในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่ อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญา - กรรม ในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.2.3 ข้อเสนอแนะแนวทางการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการ ป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น และหาแนวทางมาตรการแก้ไขเพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มากำหนด นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม ทั้งนี้ผลจากการวิจัยทำให้ทราบหลักการหลักของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีพันธกิจหลักที่สำคัญยิ่ง ได้แก่ การถวายความปลอดภัยสถาบันพระมหากษัตริย์ การให้บริการที่ดีโดยยึดประชาชนและชุมชนเป็นศูนย์กลางการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม โดยส่งเสริมใช้ประชาชนชุมชนและท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาการอำนวยความสะดวก โดยยึดหลักนิติธรรม ตลอดจนการรักษาความสงบเรียบร้อยและความมั่นคงของชาติด้วยบริการจัดการที่ดี โดยมีเป้าหมายสูงสุด เพื่อความสุขของชุมชนและสังคมความมั่นคงของชาติ ศาสนา และ พระมหากษัตริย์ภารกิจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ คือ งานด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยของ บ้านเมือง ความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งถือเป็นการ บริการสาธารณะของรัฐ (ฝ่ายปกครอง) ที่ต้องจัดให้แก่ประชาชนทั่วไป และรัฐมอบหมายให้เป็นหน้าที่ รับผิดชอบหลักของตำรวจ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นภารกิจของตำรวจถือเป็นงานให้บริการของรัฐนั่นเอง ดังนั้นเป้าหมายสูงสุดของตำรวจ คือ การปฏิบัติงานการให้บริการที่มีคุณภาพสูงเป็นที่พึงพอใจของ ประชาชนและประชาชนรู้สึกอบอุ่นใจในการดำรงชีวิตประจำวัน ในปัจจุบันรูปแบบสังคมเปลี่ยนไป การปฏิบัติงานของตำรวจ จึงต้องปรับเปลี่ยนตามเพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์จึงนำวิธีการดำเนินการ ด้านการให้บริการของภาคธุรกิจมาเป็นแนวทาง โดยยึดหลักว่าประชาชนเป็นลูกค้าที่สำคัญที่สุดของ การให้บริการ ดังนั้นการปฏิบัติงานทุกด้านของตำรวจ จึงคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนและ

ผลประโยชน์ที่จะให้แก่ประชาชนเป็นหลักโดยเฉพาะการให้บริการของสถานีตำรวจที่ถือเป็นหน่วยปฏิบัติ มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดสอดคล้องกับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (2562) ที่เสนอแนวคิดว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปรายบุคคลแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมตามที่มีกฎหมายบัญญัติ หมายถึง การมีส่วนร่วมของประชาชนตามประมวลกฎหมายอาญาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. 2534 กล่าวคือ ในด้านการเป็นพยานนั้นประชาชนอาจจะช่วยเหลืองานยุติธรรมในชั้นสอบสวน หรือชั้นดำเนินคดีก็ได้ เช่น เมื่อประชาชนได้รับมอบหมายเรียกให้มาให้ปากคำในชั้นสอบสวนจะมาที่พนักงานสอบสวน หรือศาลก็ตามประชาชนก็จะต้องมาซึ่งถือว่าเป็นการช่วยค้นหาข้อเท็จจริง เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอันจะช่วยให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษตามกฎหมายได้ในที่สุดการมาเป็นพยาน หรือให้ถ้อยคำตามความจริงนั้น เป็นเรื่องที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งพลเมืองดีจะต้องปฏิบัติหากฝ่าฝืนก็จะได้รับโทษ กรณีการเป็นผู้ชำนาญพิเศษนั้นในการดำเนินบางครั้งจำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านเพื่อช่วยในการวินิจฉัยของศาล ศาลอาจให้บุคคลผู้นั้นเป็นพยานในคดีนั้น ๆ ได้เป็นต้นว่า ตรวจร่างกาย หรือจิตของผู้เสียหายผู้ต้องหา หรือจำเลยตรวจลายมือทำการทดลอง หรือกิจการอย่างอื่นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาคดีในการแจ้งเหตุความผิดต่อเจ้าหน้าที่นั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาการดำเนินคดีจะเริ่มจากตัวผู้เสียหายเอง หรือบุคคลอื่นก็ได้ในกรณีของประชาชนนั้น โดยทั่วไปแล้วหากพบเห็นการกระทำความผิดทางอาญา ซึ่งเป็นภัยต่อส่วนรวมประชาชนก็มีสิทธิที่จะแจ้งให้เจ้าพนักงานดำเนินการเกี่ยวกับการจับกุมผู้กระทำความผิดนั้น โดยทั่วไปแล้วอำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิดนั้นย่อมเป็นของเจ้าพนักงานตามกฎหมายแต่ในบางกรณีกฎหมายก็ให้อำนาจแก่ประชาชนที่จะจับกุมผู้อื่นได้หากเป็นการช่วยเหลือเจ้าพนักงานผู้จัดการตามหมายจับและเจ้าพนักงานขอให้ช่วยหรือเป็นกรณีที่ประชาชนผู้นั้นพบการกระทำความผิด ซึ่งหน้ากรณีการช่วยเหลือเจ้าพนักงานนั้นประชาชนอาจจะช่วยเหลือเจ้าพนักงานในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งมีทั้งกรณีที่มีกฎหมายกำหนดไว้ในกรณีนี้หากไม่เข้าช่วยเหลือ ก็อาจมีความผิดได้แต่ในบางกรณีไม่ได้มีกฎหมายกำหนดไว้หากประชาชนประสงค์จะเข้าช่วยเหลือเจ้าพนักงานเพื่อทำการจับกุมผู้กระทำความผิดก็จำเป็นต้องอาศัยอำนาจในเรื่อง การจับกุมกรณีความผิดซึ่งหน้าในส่วนของ การป้องกันตนเองนั้น ประชาชนโดยทั่วไปมีอำนาจที่ป้องกันตนเองได้และหากไม่เกินสมควรแก่เหตุแล้วย่อมไม่มีความผิด การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเข้าไปเป็นผู้พิพากษาสมทบในศาลเยาวชนและครอบครัวเพื่อทำหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีในศาลเยาวชนและครอบครัว 2) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรมตามโครงการของส่วนราชการ หมายถึง การที่ประชาชนสมัครใจเข้าร่วมกับโครงการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ซึ่งเป็นโครงการ

ของส่วนราชการที่มีความรับผิดชอบโดยตรง เช่น โครงการเยาวชนสัมพันธ์สมาชิกแจ้งข่าวอาชญากรรม ตำรวจบ้าน สายตรวจอาสาสมัคร เป็นต้น แต่กิจกรรมโครงการที่เกิดขึ้นนั้นมักเริ่มมาจากรัฐบาลเป็นหลักกล่าวคือ เป็นเรื่องของทางราชการเป็นผู้เริ่มต้นนอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังไม่ถึงขั้นที่จะมีการจัดตั้งเป็นสมาคมต่อต้านอาชญากรรมตามหมู่บ้าน หรือตามตรอกซอกซอย เช่น ในประเทศญี่ปุ่น หรือสหรัฐอเมริกา รวมทั้งไม่มีการร่วมมือกันรณรงค์ต่อต้านอาชญากรรมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะ ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

5.3.1.1 ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐควรแสวงหามาตรการในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ทำอย่างไรจึงจะได้ได้รับความร่วมมือร่วมใจจากประชาชน เพราะเมื่อใดที่ตำรวจทำตนเป็นคนดี มีจริยธรรม เช่น มีความซื่อสัตย์ ช่วยเหลือประชาชน เป็นต้น ย่อมเป็นที่รักใคร่ยกย่องมีเกียรติยศ ศักดิ์ศรีประชาชนย่อมมีความศรัทธาเลื่อมใส และมีความเชื่อมั่นในการทำงานของตำรวจ ประชาชนก็จะให้ความร่วมมือในการทำงานของตำรวจ เช่น การชี้ร่องรอยที่เป็นประโยชน์ในการสืบสวน หรือสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น

5.3.1.2 ด้านการป้องกันทรัพย์สินโดยที่ประชาชนต้องดำเนินการป้องกันภัยอันตรายต่าง ๆ ที่เกิดจากความสนใจหรือปัญหาของชุมชน เช่น แนะนำคนในครอบครัวเป็นหูเป็นตาช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยซึ่งกันและกันการป้องกันภัยจากสารเสพติด การป้องกันภัยจากอัคคีภัย การป้องกันภัยจากโจรผู้ร้ายโดยอาจมีการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่ม ชมรม สมาคม มูลนิธิ สถาบันต่าง ๆ ในระดับชุมชน เพื่อชุมชนอย่างต่อเนื่องอีกทั้งต้องเชื่อมโยงกับหน่วยงาน หรือองค์กรภายนอกชุมชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความไม่ปลอดภัย และปัญหาการเกิดปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดภัยอันตรายต่าง ๆ

5.3.1.3 ด้านการแจ้งข่าวสาร เสนอแนะว่า ควรปฏิบัติตามคำแนะนำในคู่มือประชาชน กฎหมายที่ประชาชน ควรรู้และแผ่นปลิวแผ่นพับเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ คำแนะนำ เพื่อความปลอดภัยของบุตรหลาน การป้องกัน และระงับอัคคีภัย การป้องกันยาเสพติด ให้โทษ คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้รถใช้ถนนที่ปลอดภัย รวมทั้งแนะนำให้ประชาชนแจ้งข่าวอาชญากรรมสามารถแจ้งโดยทางโทรศัพท์ หรือทางจดหมายไปยังสถานีตำรวจท้องที่หรือไปพบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือฝ่ายปกครองในท้องที่เป็นต้น

5.3.1.4 ด้านการสนับสนุนการป้องกันเจ้าหน้าที่ตำรวจ ควรมุ่งเน้นในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้าน เพื่อลดความหวาดกลัวภัยอาชญากรรมของประชาชน การสร้างความเชื่อมั่นกับประชาชนต่อการปฏิบัติงานของตำรวจ เพื่อส่งเสริมให้ความรู้สึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในชุมชนที่พักและอาศัย และการจัดกิจกรรมในชุมชนจะช่วยให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจซึ่งจะมีผลต่อการเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนการป้องกันอาชญากรรมมากยิ่งขึ้น

5.3.1.5 ด้านการประเมินผลการป้องกันเสนอว่าภารกิจหลักของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งประการหนึ่งคือการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งมีผลต่อความสงบสุขของสังคมส่วนรวมโดยตรงในขณะที่เดียวกันการให้บริการแก่ประชาชนที่มารับบริการที่สถานีตำรวจนับว่าเป็นสิ่งที่ผู้บริหารทุกระดับในหน่วยงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติมุ่งเน้นพัฒนาเสมอมา รวมถึงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม เช่น สถานีตำรวจควรจัดให้มีการประเมินผลการป้องกันประชาชน ควรเสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มากกว่าที่เป็นอยู่ การประเมินผลการดำเนินงานดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานในการปรับปรุงการป้องกันอาชญากรรมได้เป็นอย่างดี

5.3.2 ข้อเสนอแนะ ด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันอาชญากรรม

5.3.2.1 ควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจพื้นที่ให้ถี่ และมากขึ้น เพื่อป้องกันและปราบปราม การก่อเหตุ หรือค้าขายยาเสพติด ควรให้เพิ่มสายตรวจตอนกลางคืนให้มากขึ้น

5.3.2.2 ควรให้มีการสุ่มตรวจยาเสพติดในหมู่บ้าน อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง

5.3.2.3 ควรให้มีอาสาตำรวจชุมชนในตำบล ประจำตำบลละ 5 นาย เพื่อปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับตำรวจ รับอาสาสมัครที่ต้องการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของตำรวจ

5.3.2.4 ควรให้มีการสร้างเครือข่ายป้องกันอาชญากรรม เพื่อประสานความร่วมมือระหว่างชุมชน หมู่บ้าน ตำบล ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ ร่วมกับ ชรบ. ตำรวจบ้าน อพปร. เพื่อช่วยกันดูแลสอดส่องบุตรหลาน

5.3.2.5 ควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจออกไปให้ความรู้เรื่องการป้องกันอาชญากรรม ป้องกันทรัพย์สินร่วมประชุมวางแผนในกลุ่มผู้นำชุมชน ประสานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อกำกับ ดูแลกลุ่มวัยรุ่นที่จะมีการทะเลาะวิวาทกลุ่มที่เคยก่ออาชญากรรม เสพ และค้าขายยาเสพติด แต่ละชุมชน

5.3.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม และควรมีการศึกษาในเขตอื่น ๆ เพื่อจะได้มีแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กฤษณ์ มีบำรุง. (2556). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา ชุมชนมัสยิดมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยรังสิต.*
- กรมสอบสวนคดีพิเศษ. (2551). *การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินคดีพิเศษ. กรุงเทพฯ : กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม.*
- กองแผนงานอาชญากรรม สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ. (2559). *แนวทางปฏิบัติงานป้องกันปราบปรามอาชญากรรม. สืบค้นจาก <http://thaicrimes.org>.*
- โกวิท พวงงาม. (2545). *การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ.*
- จอมเทพ ทูมมากรณ์. (2553). *การประเมินผลโครงการตามนโยบายการป้องกันและปราบปรามปัญหาอาชญากรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนของสถานีตำรวจภูธรพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี. รายงานวิจัย. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.*
- ชยพัทธ์ วงศ์ธนวีร์. (2554). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจนครบาลคลองตัน. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.*
- ชุดิระ ระเบียบ และคณะ. (2552). *ระเบียบวิธีวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.*
- ชุดา พวงมาลัย. (2560). *ปัญหาอาชญากรรมในสังคมไทย. สืบค้นจาก <http://sd-group1.blogspot.com/2013/01/53242568.html>*
- ณัฐพล ชุมวรฐายี. (2552). *ความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น. รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.*
- ถวิลวดี บุรีกุล. (2551). *การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎี และกระบวนการ. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.*
- ทรงศักดิ์ รัชมิ. (2551). *การมีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมของประชาชนที่มาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจนครบาลหัวหมาก. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.*
- ที่ว่ากล่าวอำเภอรายมุล. (2561). *แผนพัฒนาอำเภอรายมุล. สืบค้นจาก <https://th-th.facebook.com/public/>.*
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). *บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา. The City Journal, 4(85), 30.*

- ธีระ แก้วกล้า. (2548). การมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- นพรัตน์ โคยามา. (2553). ปัจจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด กรณีศึกษา : ชุมชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลบางซื่อ. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- นภคล วรรณิกา และคณะ. (2552). การประเมินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโครงการ รื้อครอบครัวร่วมชุมชน และร่วมสังคม. รายงานวิจัย. กรุงเทพฯ : ศูนย์วิจัยความสุขชุมชน มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- นภคล เอียดตรง. (2555). ปัจจัยที่กำหนดความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการประชาคม ด้านพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในควน อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- นิด้าโพล. (2560). ปัญหาอาชญากรรมของสังคมไทยในปัจจุบัน. สืบค้นจาก <http://nidapoll.nida.ac.th/index.php?op=polls-detail&id=556>
- ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2551). อาชญากรรมพื้นฐานกับกระบวนการยุติธรรม. กรุงเทพฯ : โครงการส่งเสริมเอกสารวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- พงศ์พัฒน์ ฉายาพันธุ์. (2553). กว่าจะเป็นตัวจริงผู้รับใช้ชุมชน. กรุงเทพฯ : กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง.
- พงษ์ศักดิ์ อินทรินทร์. (2550). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ในเขตรับผิดชอบของสถานีภูธรคำเขื่อนแก้วจังหวัดยโสธร. รายงานวิจัย. กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- พลสุข เพียรพิทักษ์. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด : ศึกษากรณี กิ่งอำเภอเกาะจันทร์ จังหวัดชลบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กิริวัฒน์ นนทะโชติ. (2552). ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการติดยาเสพติดของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนนทบุรี. รายงานวิจัย. นนทบุรี : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กิริวัฒน์ นนทะโชติ. (2553). ทักษะสถานเปิดกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. รายงานการวิจัย นนทบุรี : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- โยชิน แสงวดี. (2551). *การวิจัยเชิงคุณภาพ*. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศึกษาและฝึกอบรมการวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิรวรรณ บรรจงช่วย. (2551). *การมีส่วนร่วมของครอบครัวในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ถูกคุมความประพฤติ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศูนย์บริการประชาชน สำนักนายกรัฐมนตรี. (2561). *หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน*. สืบค้นจาก <http://www.publicconsultation.opm.go.th>
- ศูนย์วิจัยนโยบายและการบริหาร. (2560). *แนวทางการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชนชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. สืบค้นจาก <http://www.research-gspa.org>
- สมบัติ เสียมทอง. (2553). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอำเภอโกสัมพีนคร จังหวัดกำแพงเพชร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). เชียงใหม่ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถานีตำรวจภูธรทรายมูล. (2561). *ข้อมูลสารสนเทศสถานีตำรวจภูธรทรายมูล*. สืบค้นจาก [https://www.facebook.com/Places/Yasothon/Government Organization](https://www.facebook.com/Places/Yasothon/Government%20Organization)
- สถิต สังข์ประไพ. (2553). *บทบาทและการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการที่มีต่อการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานประกอบการประเภทที่พักอาศัยเชิงพาณิชย์ในเขตอำเภออุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- สมชาย หาญวังม่วง. (2559). *บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สุวัฒน์ ไกรสกุล และจุฑาภรณ์ คงรักษ์กวิน. (2558). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรบางกรวย จังหวัดนนทบุรี*. รายงานวิจัย. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2555). *ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2564*. กรุงเทพฯ : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2557). *คู่มือฝึกอบรมข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่งานป้องกันปราบปรามในสถานีตำรวจ*. กรุงเทพฯ : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2562). *การให้ความร่วมมือกับตำรวจ เพื่อความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน*. สืบค้นจาก <http://www.royalthaipolice.go.th/index.php>.

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการตำรวจระยะ 20 ปีของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ*. สืบค้นจาก <http://www.strategypolice.com/plan.asp>.
- สำนักงานสาธารณสุขอำเภอทรายมูล. (2561). *ข้อมูลสารสนเทศสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทรายมูล*. สืบค้นจาก <https://th-th.203.157.181.5/yasopho/saimoon/person.php>.
- สุพิน โกศลบัณฑิตกุล. (2550). *การวิจัยสร้างยุทธศาสตร์การป้องกันการโจรกรรมรถจักรยานยนต์ในเขตเทศบาลนครลำปางโดยประชาชนมีส่วนร่วม*. รายงานวิจัย. ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- โสภา มัดลิ่ง. (2551). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนชุมชนเอื้ออารีย์ สังกัดกรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- อัศกร ไชยพงษ์. (2555). *การพัฒนากลยุทธ์การป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังชาย ในเรือนจำเขต 8. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 4(1), 139 - 148.
- อรทัย ก๊กผล. (2552). *คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนสำหรับนักบริหารท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ : จรัสสินทวงศ์ การพิมพ์.
- อรรถศาสตร์ พิลาเคน. (2551). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมของประชาชนในพื้นที่อำเภอหนองหาน จังหวัดอุดรธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). อุดรธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- อุทัย เอี่ยมศรี. (2552). *การมีส่วนร่วมและความพึงพอใจของพนักงานภาครัฐและประชาชนในการแก้ไขปัญหาเสพติดของรัฐบาล กรณีศึกษา อำเภอรัตนาราบ จังหวัดอุบลราชธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต). อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- Arnstein, S.R. (1969). A Ladder of Citizen Participation. *Journal of the American Planning Association*, 35(12), 216 - 224.
- Best, J.W. (1981). *Research in Education*. Englewood Cliff, New Jersey : Prentice - Hall.
- International Association of Participation - IAP2. (2006). *Planning for Effective Public Participation*. The International Association for Public Participation. A Module in IAP2's Certificate Program for Public Participation. Student book.
- Jeffery, R.C. (1977). *Crime Prevention through Environmental Design*. Second Edition. Beverly Hills, CA : Sage.
- Kelling, G.L. (1988). Police and Communities : The Quiet Revolution. *In Perspective on Policing*, 23(11), 1 - 16

Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607 - 610.

Rosenbaum, D.P., Eusevio, H. and Sylvester D.JR. (1991). *Crime Prevention, Fear Reduction and the Community*. Local Government Police Management, ed. William, A.G. and Washington, D.C., International City Management Association.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจนครบาลทรายมูล จังหวัดยโสธร

คำชี้แจง :

1. แบบสอบถามนี้ใช้ในการศึกษาปัญหาพิเศษตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. แบบสอบถาม จำแนกเนื้อหาได้ 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย

1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษา 4) อาชีพ และ 5) พื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมมีจำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ 2) ด้านการป้องกันทรัพย์สิน 3) ด้านการแจ้งข่าวสาร 4) ด้านการสนับสนุนการปราบปราม 5) ด้านการประเมินผลการปราบปราม รวม 40 ข้อคำถาม

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม

3. การตอบแบบสอบถามนี้ จะมีคุณค่าและมีความสมบูรณ์มากและสามารถนำไปใช้ร่วมกับการวิเคราะห์ผลการศึกษาโดยส่วนรวมได้ต่อเมื่อทุก ๆ รายการในแบบสอบถามได้รับการตอบอย่างครบถ้วนและตรงตามความเป็นจริงในการนี้ จึงขอความกรุณาจากทุกท่านได้ตอบคำถามในทุกรายการด้วย

ขอบคุนทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม

ดาบตำรวจ พิทักษ์ แสนจันทร์

นักศึกษาปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ
  - 1.1 ชาย
  - 1.2 หญิง
2. อายุ
  - 2.1 ต่ำกว่า 18 - 24 ปี
  - 2.2 25 - 35 ปี
  - 2.3 36 - 45 ปี
  - 2.4 46 - 55 ปี
  - 2.5 มากกว่า 55 ปีขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
  - 3.1 ประถมศึกษา
  - 3.2 มัธยมศึกษาตอนต้น
  - 3.3 มัธยมศึกษาตอนปลาย
  - 3.4 อนุปริญญา
  - 3.5 ปริญญาตรีขึ้นไป
4. อาชีพ
  - 4.1 ไม่ได้ทำงาน
  - 4.2 รับจ้างทั่วไป
  - 4.3 ลูกจ้างบริษัทเอกชน
  - 4.4 เกษตรกร
  - 4.5 ค้าขาย
  - 4.6 ประกอบธุรกิจส่วนตัว
  - 4.7 รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ
5. พื้นที่ตำบลที่อาศัยอยู่
  - 5.1 ตำบลทรายมูล
  - 5.2 ตำบลคู์ลาด
  - 5.3 ตำบลดงมะไฟ
  - 5.4 ตำบลไผ่

5.5 □ ตำบลนาเวียง

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมสถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัด
ยโสธร

คำชี้แจง : ให้พิจารณาข้อความแต่ละข้อว่าตรงกับกรปฏิบัติของท่านมากน้อยเพียงใด

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. ด้านการให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ					
1.1 ท่านมีความยินดีที่จะให้การช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจ เมื่อมีการร้องขอในการป้องกันอาชญากรรมและยาเสพติด					
1.2 ท่านมีความยินดีที่จะเข้าร่วมเจ้าหน้าที่ตำรวจ เข้าเวร - ยาม ออกตรวจตราในหมู่บ้าน / ชุมชน					
1.3 ท่านช่วยสอดส่องพฤติกรรมคนแปลกหน้าที่น่าสงสัย ที่เข้ามาในหมู่บ้าน					
1.4 ท่านช่วยสอดส่องยานพาหนะที่น่าสงสัยเข้ามาในหมู่บ้าน / ชุมชน					
1.5 ท่านร่วมตัดสินใจในการจัดตั้งกฎ หรือระเบียบของหมู่บ้าน เพื่อป้องกันการกระทำความผิดในหมู่บ้าน					
1.6 ท่านได้ร่วมใกล้เคียง ประนีประนอมข้อพิพาทในความผิด เล็กน้อย หรือความผิดที่ยอมความได้ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้าน / ชุมชนของท่าน					
1.7 ท่านเข้าร่วมประชุมรักษาความสงบเรียบร้อย เมื่อเจ้าหน้าที่ ตำรวจร้องขอ					

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1.8 ท่านยินดีให้ความร่วมมือในการเป็นพยานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ เพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ					
1.9 ท่านยินดีชี้ร่องรอยที่เป็นประโยชน์ในการสืบสวน หรือสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
1.10 เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้น เช่น เหตุลักทรัพย์ท่านช่วยรักษาสถานที่เกิดเหตุให้อยู่สภาพเดิมก่อนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจะมาถึง					
2. ด้านการป้องกันทรัพย์สิน					
2.1 ท่านได้แนะนำคนในครอบครัว เปิดไฟหลอดที่จำเป็นบริเวณบ้าน					
2.2 ท่านเคยแนะนำเพื่อนบ้านเปิดหลอดไฟดวงที่จำเป็นบริเวณบ้าน					
2.3 ท่านสังเกตจดจำและบันทึก คนแปลกหน้า รถยนต์แปลก ๆ ที่เข้ามาในหมู่บ้าน / ชุมชน					
2.4 ท่านได้แนะนำให้คนในครอบครัวสำรวจความเรียบร้อยก่อนออกจากบ้าน					
2.5 ท่านได้แนะนำเพื่อนบ้านสำรวจความเรียบร้อยก่อนออกจากบ้าน					
2.6 ท่านเคยแนะนำคนในครอบครัวในเรื่องการประดับของมีค่า เช่น สร้อยคอทองคำ หรือของมีค่าอื่น ๆ ก่อนออกจากบ้าน					
2.7 ท่านเคยแนะนำเพื่อนบ้านในเรื่องการประดับของมีค่า เช่น สร้อยคอทองคำ หรือของมีค่าอื่นๆ ก่อนออกจากบ้าน					
2.8 ท่านเคยแนะนำคนในครอบครัวเป็นหูเป็นตาช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยซึ่งกันและกัน					
2.9 ท่านเคยแนะนำเพื่อนบ้านเป็นหูเป็นตาช่วยกันสอดส่องดูแลความปลอดภัยซึ่งกันและกัน					
2.10 ท่านได้ให้ความรู้คนในครอบครัวในเรื่องการป้องกันทรัพย์สิน เช่น ของมีค่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์					
2.11 ท่านได้ให้ความรู้เพื่อนบ้านในเรื่องการป้องกันทรัพย์สิน เช่น ของมีค่า รถยนต์ รถจักรยานยนต์					

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
3. ด้านการแจ้งข่าวสาร					
3.1 ท่านได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ทราบถึงรายละเอียดในการกระทำผิดของคนร้าย					
3.2 ท่านได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมคนร้ายเมื่อประสบเหตุหรือกำลังกระทำความผิด					
3.3 เมื่อท่านพบเห็นอาชญากรรมอื่น ๆ เช่น พบคนกำลังเสพ ขายยาเสพติดผิดกฎหมาย ท่านแจ้งให้ตำรวจทราบ					
3.4 เมื่อท่านพบเหตุด่วนเหตุร้าย ท่านได้แจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทันที					
3.5 ท่านพร้อมที่จะแจ้งข่าวสารความเคลื่อนไหวในชุมชนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบ					
3.6 ท่านพร้อมที่จะแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบทันที เมื่อพบผู้ที่มีพฤติกรรมน่าสงสัย					
3.7 ท่านแนะนำให้เพื่อนบ้านแจ้งข่าวสารอาชญากรรมและยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ					
3.8 ท่านแนะนำให้สมาชิกในครอบครัวแจ้งข่าวสารอาชญากรรมและยาเสพติดแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ					
4. ด้านการสนับสนุนการป้องกัน					
4.1 ท่านบริจาคเงินซื้ออุปกรณ์เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้าน					
4.2 ท่านเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้าน					
4.3 ท่านยินดีให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ยานพาหนะของท่านในการออกตรวจตราพื้นที่เพื่อป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้านเมื่อมีการร้องขอ					
4.4 ท่านให้กำลังใจเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน / หมู่บ้าน					
4.5 ท่านได้ให้การสนับสนุนงบประมาณในโครงการ / กิจกรรมด้านการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล					

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
5. ด้านการประเมินผลการป้องกัน					
5.1 ท่านร่วมแสดงความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ในที่ประชุมเกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม					
5.2 ท่านเคยเสนอปัญหาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ กับคณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจ (กต.ตร.สภ.ทรายมูล)					
5.3 ท่านได้รับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ กิจกรรม ต่าง ๆ ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูล					
5.4 ท่านได้เข้าใจ รับรู้บทบาทหน้าที่ และภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
5.5 ท่านได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ					
5.6 ท่านคิดว่าระดับผลการดำเนินการด้านการป้องกันอาชญากรรม ของสถานีตำรวจภูธรทรายมูลประสบความสำเร็จ					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในเขตพื้นที่อำเภอ
ทรายมูล จังหวัดยโสธร

1. ข้อเสนอแนะด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน

.....
.....
.....
.....
.....

2. ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาสถานีตำรวจที่ประชาชนต้องการ

.....
.....
.....
.....
.....

3. ข้อเสนอแนะด้านการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันอาชญากรรม

.....
.....
.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะด้านการเสริมสร้างแรงกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วมกับสถานีตำรวจ

.....
.....
.....
.....
.....

5. ข้อเสนอแนะความรู้ความสามารถเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ข.1

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ค่า IOC
a1	1	1	1	1.00
a2	1	1	1	1.00
a3	1	1	1	1.00
a4	1	0	1	0.67
a5	1	1	1	1.00
a6	1	1	1	1.00
a7	1	0	1	0.67
a8	1	1	1	1.00
a9	1	1	1	1.00
a10	1	1	1	1.00
b11	1	0	1	0.67
b12	1	1	1	1.00
b13	0	1	1	0.67
b14	1	1	1	1.00
b15	1	0	1	0.67
b16	1	1	1	1.00
b17	1	1	1	1.00
b18	0	1	1	0.67
b19	1	1	1	1.00
b20	1	1	1	1.00
b21	1	1	0	0.67
c22	0	1	1	0.67
c23	1	1	1	1.00
c24	1	1	1	1.00
c25	1	1	0	0.67
c26	1	1	1	1.00

(ต่อ)

ตารางที่ ข.1 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 1	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 2	ผู้เชี่ยวชาญคนที่ 3	ค่า IOC
c27	1	1	1	1.00
c28	1	1	1	1.00
c29	1	1	1	1.00
d30	0	1	1	0.67
d31	1	1	1	1.00
d32	1	1	1	1.00
d33	1	1	1	1.00
d34	1	1	1	1.00
e35	1	1	1	1.00
e36	1	1	1	1.00
e37	1	1	1	1.00
e38	1	1	1	1.00
e39	1	1	0	0.67
e40	1	1	1	1.00

หมายเหตุ. ผลการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence) ของข้อคำถามแต่ละข้อ เพื่อเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .60 ขึ้นไป

ภาคผนวก ค

คำอำนาจจำแนก และความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1

ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถาม

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation
a1	172.950	1553.485	.448
a2	173.200	1543.497	.577
a3	173.250	1566.141	.325
a4	173.650	1571.874	.262
a5	173.375	1559.215	.460
a6	173.175	1572.404	.224
a7	172.475	1529.743	.665
a8	172.575	1532.148	.621
a9	172.550	1542.151	.529
a10	172.650	1535.669	.591
b11	172.475	1540.871	.604
b12	172.750	1545.474	.527
b13	171.225	1437.461	.147
b14	172.475	1545.025	.556
b15	172.725	1536.204	.584
b16	172.750	1519.628	.700
b17	172.925	1545.456	.496
b18	172.475	1541.384	.586
b19	172.975	1536.076	.569
b20	173.250	1566.141	.325
b21	173.650	1571.874	.262
c22	173.375	1559.215	.460
c23	173.175	1572.404	.224
c24	172.475	1529.743	.665
c25	173.000	1553.795	.431

(ต่อ)

ตารางที่ ค.1 (ต่อ)

Item	Scale Mean if tem Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item - Total Correlation
c26	172.950	1540.869	.511
c27	172.550	1546.715	.482
c28	173.025	1543.974	.503
c29	173.275	1543.333	.562
d30	172.700	1541.497	.559
d31	172.975	1529.615	.679
d32	172.850	1520.233	.718
d33	172.825	1524.199	.765
d34	172.800	1527.959	.767
e35	172.850	1530.438	.711
e36	172.750	1539.269	.662
e37	172.775	1531.922	.736
e38	172.750	1533.167	.689
e39	172.900	1529.477	.711
e40	172.850	1529.208	.649

1. Case Processing Summary

1.1 Cases

1.1.1 Valid = 40 = 100.0%

1.1.2 Excluded^a = 0 = 0.0%

1.1.3 Total = 40 = 100.0%

1.2 a. Listwise Deletion Based on all Variables in the Procedure.

2. Reliability Statistics

2.1 Cronbach's Alpha = .931

2.2 N of Items = 25

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ที่ รศรป. ว ๐๒๑๗/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ เมยโรสง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย ดาบตำรวจพิทักษ์ แสนจันทร์ รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๖๒๐๙๐๔๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาศานานิตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคร คัยนันท์)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดี
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕
โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๒-๒๑๑๘ ต่อ ๗๓๑

ที่ รศรป. ว ๐๒๑๗/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๕๐๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ร้อยตำรวจโท ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สนุก สิงห์มาตร

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย ดาบตำรวจพิทักษ์ แสนจันทร์ รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๖๒๐๙๐๕๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาคร คัยนันท์)
รองคณบดี รักษาการแทนคณบดี
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕
โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๒-๒๑๑๘ ต่อ ๗๓๑

ที่ รศรป. ว ๐๒๑๗/๒๕๖๑

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
อ.เมือง จ.มหาสารคาม ๔๔๐๐๐

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง เรียนเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ดร.สุวิมล สมไชย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย ดาบตำรวจพิทักษ์ แสนจันทร์ รหัสประจำตัว ๕๙๘๒๖๒๐๙๐๔๑๐ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ รูปแบบการศึกษานอกเวลาราชการ ศูนย์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษาสถานีตำรวจภูธรทรายมูล อำเภอทรายมูล จังหวัดยโสธร” เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุตามวัตถุประสงค์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาการวิจัย

- เพื่อ ตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหา
 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการวัดและประเมินผล
 ตรวจสอบความเหมาะสมด้านภาษา
 อื่นๆ ระบุ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี ขอขอบคุณ
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฯ คัยนันท์)
รองคณบดี รักษาราชการแทนคณบดี
คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร ๐-๔๓๗๒-๓๕๕๕
โทรศัพท์ ๐-๔๓๗๒-๒๑๑๘ ต่อ ๗๓๑

ทรง

 (ดร.สุวิมล สมไชย)

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

พิทักษ์ แสนจันทร์, ยุภาพร ยุภาศ และเสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร. (2561). การมีส่วนร่วมของประชาชน
ในการป้องกันอาชญากรรม : กรณีศึกษา สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร. ในงานประชุม
วิชาการระดับชาติครั้งที่ 1 วิทยาลัยสงฆ์ร้อยเอ็ด. ร้อยเอ็ด : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ
ราชวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ คบตำรวจพิทักษ์ แสนจันทร์
วันเกิด วันที่ 14 พฤษภาคม 2512
สถานที่เกิด เลขที่ 70 หมู่ที่ 10 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร 35000
ที่อยู่ปัจจุบัน เลขที่ 18 หมู่ที่ 13 ตำบลเค็ด อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร 35000
สถานที่ทำงาน สถานีตำรวจภูธรทรายมูล จังหวัดยโสธร
ตำแหน่ง ผู้บังคับหมู่ (งานป้องกันปราบปราม) สถานีตำรวจภูธรทรายมูล

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2554 ศาสนศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.)
สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง
วิทยาลัยศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พ.ศ. 2562 รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY